

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΑ'

Δευτέρα 4 Φεβρουαρίου 2002

Αθήνα, σήμερα στις 4 Φεβρουαρίου 2002, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.12' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΡΕΤΤΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον Εμμανουήλ Μπεντενιώτη, Βουλευτή Α' Πειραιώς, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εκπολιτιστικός Εξωραϊστικός Σύλλογος Ωρεών Εύβοιας ζητεί τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης για τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και την εκτέλεση δημοσίων έργων πολιτισμικής σημασίας στην περιοχή του.

2) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Αστυνομικών Υπαλλήλων διαμαρτύρεται για τη μείωση της αποζημίωσης των αστυνομικών που εργάζονται ως συνοδοί Βουλευτών.

3) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ιστιαίας Εύβοιας διαμαρτύρεται για την υπαγωγή του ταχυδρομικού γραφείου Ιστιαίας στο Περιφερειακό Ταχυδρομικό Γραφείο Αιδηψού Εύβοιας.

4) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Εύβοιας ζητεί να χορηγηθεί αποζημίωση για την αποκατάσταση των πληγέντων αγροτών από την πρόσφατη κακοκαιρία.

5) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μαρμαρίου Εύβοιας ζητεί να γίνουν γεωλογικές μελέτες για τη σταθεροποίηση του εδάφους στο σημείο Χωνί Κατσαρωνίου στην περιοχή του.

6) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Αθανάσιος Κοντογιάννης, κάτοικος Ιστιαίας Εύβοιας ζητεί τη ρύθμιση της οφειλής του στη Δ.Ο.Υ. Ιστιαίας λόγω τεκμαρτής δαπάνης για τα έτη 1998-1999 κατόπιν εκτελωνισμού του αυτοκινήτου του από τη Γερμανία.

7) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Πελοποννήσου - Ηπείρου - Νήσων ζητεί τη μη παραβίαση του Ν. 2328/95 σε ότι αφορά την κατά 30% διάθεση των κονδυλίων των κρατικών διαφημίσεων και των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών στα περιφερειακά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

8) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Επιχειρηματίες Ενοικιαζομένων Διαμερισμάτων και Δωματίων διαμαρτύρονται για τον αποκλεισμό της Χαλκιδικής για δεύτερη συνεχή χρονιά από το πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού του ΕΟΤ.

9) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Σκοπέλου Μαγνησίας ζητεί τη χορήγηση αποζημίωσης για την αποκατάσταση των ζημιών στην περιοχή του από τα πρόσφατα ακραία καιρικά φαινόμενα.

10) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ξενοδοχοϋπαλλήλων Ηρακλείου υποβάλλει προτάσεις για τη χορήγηση του οικογενειακού επιδόματος και στους δύο συζύγους οι οποίοι εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα.

11) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Πολιτικών Συνταξιούχων Νομού Ηρακλείου διαμαρτύρεται για τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις της συνταξιοδότησης του κλάδου.

12) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την υπόθεση χρήσεως πλαστών εγγράφων στο ΚΤΕΟ.

13) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τα προβλήματα των χώρων διαμονής των Κούρδων προσφύγων στην Πάτρα.

14) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τα έργα αποχέτευσης στο Δήμο Μεσσάτιδας και τα προβλήματα που έχουν προκύψει στο επιβατικό κοινό του ΚΤΕΛ.

15) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για την αναγκαιότητα

δημιουργίας αντιπλημμυρικών έργων στην Πάτρα.

16) Ο Βουλευτής Αχαίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στο αίτημα τοποθέτησης πινακίδων προς το Δημοτικό Διαμέρισμα «Σκεπαστό» του Δήμου Καλαβρύτων Αχαίας.

17) Ο Βουλευτής Αχαίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο Δήμος Ρίου με την απόθεση απορριμμάτων στην περιοχή του.

18) Ο Βουλευτής Αχαίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με τις αποζημιώσεις που οφείλει η πολιτεία στους πλημμυροπαθείς Αχαίας καθώς και με την ανάγκη κατασκευής αντιπλημμυρικών έργων.

19) Ο Βουλευτής Αχαίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τα προβλήματα των ασφαλισμένων του ΙΚΑ στην παροχή υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής από το ΙΚΑ.

20) Ο Βουλευτής Αχαίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με την εγκατάσταση Υδροηλεκτρικού Σταθμού στο Φαράγγι του Βουραϊκού στο Διακοπτό.

21) Ο Βουλευτής Αχαίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το αίτημα τοποθέτησης μηχανήματος καταγραφής κλήσεων και επικοινωνίας του κέντρου του ΕΚΑΒ με τα πληρώματα των ασθενοφόρων.

22) Ο Βουλευτής Αχαίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στους μαθητές του 64ου Δημοτικού Σχολείου στην Πάτρα που αντιμετωπίζουν πρόβλημα στέγασης.

23) Ο Βουλευτής Αχαίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στο αίτημα αναστήλωσης του Αρχαίου Θεάτρου στον Αρχαίο Κλείτορα του Δήμου Λευκασίου.

24) Ο Βουλευτής Αχαίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το πρόβλημα της δημιουργίας μονάδας απεξάρτησης από τα ναρκωτικά στην Πάτρα λόγω της έλλειψης των απαιτούμενων κονδυλίων.

25) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ ΚΑΙ ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Μουσικός Σύλλογος υποβάλλει εργασιακά και θεσμικά αιτήματα των μουσικών.

26) Οι Βουλευτές κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Οδηγών Υπαλλήλων Ταξί και Αγοραίων Νομού Μαγνησίας «Η ΑΡΓΩ» υποβάλλει προτάσεις για τις νέες άδειες Ε.Δ.Χ. στο Νομό Μαγνησίας και για τη λειτουργία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας.

27) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Δασικός Συνεταιρισμός Σταυρού «Η ΕΝΩΣΗ» ζητεί τη δημιουργία Ταμείου Δασών, αύξηση των πιστώσεων κ.λπ.

28) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία τα Σωματεία Συνταξιούχων ΤΕΒΕ Νομού Θεσσαλονίκης καταγγέλλει την τοποθέτηση των αποθεματικών των Ταμείων στο Χρηματιστήριο.

29) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ και ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Εύβοιας ζητεί την αποζημίωση των πληγέντων, από την πρό-

σφατη κακοκαιρία, αγροτών του Νομού Εύβοιας.

30) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Ζακύνθου επισημαίνει τα προβλήματα του Νοσοκομείου Ζακύνθου καθώς και γενικότερα προβλήματα των εργαζομένων.

31) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Ζακύνθου υποβάλλει τα αιτήματα των εργαζομένων στην καθαριότητα του Δήμου Ζακύνθου.

32) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι καθηγητές που διορίστηκαν με το θεσμό των δυσπρόσιτων στο Γυμνάσιο Λ.Τ. Καστελόριζου Νομού Δωδεκανήσου ζητούν να μειωθεί ο χρόνος της παραμονής τους στις δυσπρόσιτες περιοχές από 3 σε 2 χρόνια.

33) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Φοιτητές και Γονείς Πανεπιστημίων της Ρουμανίας διαμαρτύρονται για τις συνεχείς αναβολές εξετάσεων αναγνώρισης των πτυχίων της ιατρικής.

34) Η Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία γεωπόνοι του ΕΛΓΑ ζητούν τη μονιμοποίησή τους στο Τμήμα Αποζημιώσεων του ΕΛΓΑ.

35) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Εύβοιας ζητεί να προβούν στις εκτιμήσεις των ζημιών οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου και στην ταχεία αποζημίωση των παραγωγών του Νομού.

36) Η Βουλευτής Πέλλας κ. ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία Εκπαιδευτικοί Αποσπασμένοι στα ΙΕΚ Πέλλας διαμαρτύρονται για τη νομοθετική ρύθμιση του κλάδου που αφορά στη μοριοδότησή τους.

37) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ με αναφορά του ζητεί την οικονομική ενίσχυση της Ιεράς Μονής Αγίου Γεωργίου Ηλίων Λουτρών Αιδηψού Νομού Εύβοιας για την αποκατάσταση των ζημιών από την παρατεταμένη κακοκαιρία του Ιανουαρίου.

38) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Συντονιστική Επιτροπή Επιτυχόντων μη Διοριστέων Γραπτού Διαγωνισμού ΑΣΕΠ, το Φεβρουάριο του 1998, ζητεί την απορρόφηση των επιτυχόντων στο δημόσιο.

39) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Συντονιστική Επιτροπή Επιτυχόντων μη Διοριστέων Γραπτού Διαγωνισμού ΑΣΕΠ, το Φεβρουάριο του 1998, ζητεί την απορρόφηση των επιτυχόντων στο δημόσιο.

40) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Θεόφιλος Καλτσίδης, κάτοικος Δράμας, ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής του.

41) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Φωτεινού Σούλιου κάτοικος Δράμας ζητεί τη διευθέτηση της συνταξιοδότησής της.

42) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομάδα Ελαιοπαραγωγών Νομού Δράμας ζητεί τη χορήγηση αποζημίωσης στους πληγέντες ελαιοπαραγωγούς Δράμας από τις πρωτοφανείς χιονοπτώσεις στο Νομό.

43) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Επιτυχόντων Εκπαιδευτικών Διαγωνισμού ΑΣΕΠ 2000 ζητεί την άμεση απορρόφηση των επιτυχόντων στη δημόσια εκπαίδευση.

44) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για τα λειτουργικά προβλήματα του 22ου Δημοτικού Σχολείου Αγρινίου.

45) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο ΤΟΕΒ Χρυσοβίτσας Ξηρομέρου ζητεί την επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου της ΔΕΗ στον κάμπο Χρυσοβίτσας – Αγραμπέλων.

46) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διδακτικού Προσωπικού Οργανισμού Εργατικής Εστίας ζητεί να συνεχισθεί η λειτουργία των ΚΕΝΕ.

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 1355/10-9-0-1 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 917/12-10-0-1 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1355/10-9-0-1 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Μαν. Κεφαλογιάννης και αφορά στην υποχρεωτική εκπαίδευση στην Ελληνική Περιφέρεια σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η χωροταξική κατανομή των μαθητών στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης γίνεται, όπως ορίζει το άρθρο 12 του π.δ. 104/79.

Τα όρια της περιοχής των σχολείων και ο αριθμός των μαθητών, που μπορούν να φοιτούν σ' αυτά, καθορίζονται με απόφαση του οικείου Προϊσταμένου Δ.Ε., ο οποίος έχει το δικαίωμα να άρει τυχόν υπεραριθμία, με αυτεπάγγελτη μετεγγραφή μαθητών, λαμβάνονται υπόψη τα σχολικά χωροταξικά δεδομένα σε συνδυασμό με τις προτάσεις των κηδεμόνων των μαθητών.

Όπως μας ενημέρωσε ο Προϊσταμένος της Δ/νσης Β/θμιας Εκπ/σης Ηρακλείου η μετακίνηση των μαθητών από το Γυμνάσιο Τεφελίου έγινε μετά από αίτηση των Γονέων και Κηδεμόνων των μαθητών.

Ο Υφυπουργός
ΦΙΛ. ΠΕΤΣΑΛΛΗΚΟΣ»

2. Στην με αριθμό 1290/6-9-0-1 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 6215/1-10-0-1 έγγραφο από τον Υπουργό Μακεδονίας και Θράκης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 1290/6-9-0-1 ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Στηλιόπουλος, σχετικά με τον έλεγχο καυσαερίων στη Θεσσαλονίκη, σας γνωρίζουμε ότι:

Στο Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης, σταθμευμένο στο αύλειο χώρο υπήρχε ένα και μόνο όχημα – κινητή μονάδα ελέγχου καυσαερίων αυτοκινήτων. Το όχημα αυτό είχε παραχωρηθεί από τις 29-3-1996 στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης (ΚΤΕΟ), μετά την εκχώρωση σ' αυτήν της σχετικής αρμοδιότητας ελέγχου, επεστράφη δε τον Ιούνιο του 2001 στο Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης, ως πλεονάζον, μετά την απόκτηση καινούργιων οχημάτων από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Ήδη, το Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης εξετάζει την παραχώρηση του οχήματος σε άλλη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση της Μακεδονίας ή Θράκης, όπου θα διαπιστωθούν σχετικές ανάγκες.

Επίσης, στον αύλειο χώρο του Υπουργείου, για λόγους ασφαλούς φύλαξης σταθμεύει όχημα – μονάδα μέτρησης της αέριας ρύπανσης της ατμόσφαιρας (και όχι ελέγχου καυσαερί-

ων αυτοκινήτων), το οποίο ανήκει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, που έχει τη σχετική αρμοδιότητα ελέγχου.

Τέλος, σταθμεύει στον αύλειο χώρο του Υπουργείου ένα όχημα τύπου VAN, το οποίο εξυπηρετεί ανάγκες μεταφοράς (υλικών κλπ.) του Υπουργείου και δεν έχει καμία σχέση με μετρήσεις ρύπανσης.

Τα ερωτήματα, που τίθενται στα σημεία 2 και 3, είναι αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, στο οποίο διαβιβάζεται η ερώτηση.

Ο Υπουργός ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ»

3. Στην με αριθμό 1317/7-9-0-1 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 911/10-11-0-1 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1317/7-9-0-1 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αν. Σπηλιόπουλος, και αφορά στις κρίσεις για μετατροπή προσωποπαγών θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού Τ.Ε.Ι., σε τακτικές θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού Τ.Ε.Ι., σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Η επιλογή των καθηγητών Πανεπιστημίου για τη σύσταση των πενταμελών Εκλεκτορικών Σωμάτων γίνεται με κριτήριο την όσο το δυνατόν μεταλύτερη κάλυψη διαφορετικών επιστημονικών περιοχών της υπό κρίση ειδικότητας, για να μπορούν οι εκλέκτορες εκτός από την εξέταση των τυπικών προσόντων να εισέρχονται και επί της ουσίας του επιστημονικού έργου κάθε υποψήφιού.

2. Τα εκλεκτορικά Σώματα λειτουργούν ανεξάρτητα και ανεπτρέαστα με γνώμονα την αντικειμενική κρίση που θεμελιώνεται στην ακαδημαϊκότητα των μελών του σώματος. Η οποιαδήποτε υπονοούμενη δυνατότητα παρέμβασης στα εκλεκτορικά σώματα θίγει ευθέως την προσωπικότητα και την ακαδημαϊκή αυτοτέλεια των πανεπιστημιακών δασκάλων.

α. Οι κρίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 του ν. 2916/2001 δεν έχουν σχέση με επιλογή και πρόσληψη εκπαιδευτικού προσωπικού, όπου υποχρεωτικώς υπάρχει αξιολόγηση και σύγκριση μεταξύ των υποψηφίων για να επιλεγεί αυτός που υπερτερεί. Στη διαδικασία του άρθρου 6 κρίνεται αν ο αιτών έχει ή όχι τα προσόντα που απαιτεί ο νόμος. Είναι κρίση ξεχωριστή για κάθε αιτούντα, οι οποίοι άλλωστε δεν ανήκουν στο ίδιο Τ.Ε.Ι. ή Τμήμα, αλλά, κατά κανόνα, σε διάφορα Τ.Ε.Ι. ή Τμήματα και δεν διεκδικούν κάποια θέση έναντι άλλων, αλλά κρίνονται και μόνον για τη μετατροπή της θέσης τους από προσωποπαγή σε θέση που προβλέπει ο ν. 1404/1983, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Για τους λόγους αυτούς παρέλκει – ή μη προβλεπόμενη άλλωστε – συγκρότηση εισηγητικής επιτροπής, η οποία, όπως είναι γνωστό, κύριο έργο έχει την κατάρτιση αξιολογικού πίνακα των υποψηφίων. Πέραν αυτών σας πληροφορούμε ότι το αρμόδιο τμήμα του ΥΠ.Ε.Π.Θ. ενημερώνει σγκαίρως τα μέλη των εκλεκτορικών σωμάτων με τα βιογραφικά σημειώματα και εκτενή υπομνήματα των υπό κρίσεων μελών Ε.Π., ώστε να είναι σε θέση οι εκλέκτορες, ελέγχοντας και τους σχετικούς φακέλους να σχηματίσουν πλήρη άποψη για την ποιότητα των κρινομένων.

3. Με τη διαδικασία του άρθρου 6 του ν. 2916/2001 δεν έχουμε εξελίξει των μελών Ε.Π. σε άλλη βαθμίδα αλλά μετατροπή της θέσης τους από προσωποπαγή σε θέση που προβλέπει ο ν. 1404/1983, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, έχουμε δηλαδή ρύθμιση της υπηρεσιακής τους κατάστασης. Ο Γενικός Γραμματέας του ΥΠ.Ε.Π.Θ. ζήτησε, όπως πολλά μέλη εκπαιδευτικού προσωπικού να κριθεί με τη διαδικασία αυτή. Οι Γενικοί και οι Ειδικοί Γραμματείας τελούν σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους και σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 11 του ν. 2530/1997, για τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. (όπως και για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημών) που τελούν σε αναστολή, ο χρόνος της παραμονής στις θέσεις τους υπολογίζεται στο χρόνο που απαιτείται για εξέλιξη σε επόμενη βαθμίδα, κατά τη διάρκεια δε της παραμονής τους στις ανωτέρω θέσεις και για διάστημα έξι (6) μηνών από την απομάκρυνσή τους, αναστέλλονται όλες οι διαδικασίες προκήρυξης και εξέλιξης. Συνεπώς, γίνεται αμέ-

σως φανερό ότι η εφαρμογή του άρθρου 6, που προαναφέρθηκε, ως προς το Γενικό Γραμματέα του ΥΠ.Ε.Π.Θ., δεν αφορούσε σε εξέλιξη σε άλλη βαθμίδα αλλά σε ρύθμιση της υπηρεσιακής του κατάστασης, που δεν εμπίπτει στις απαγορευτικές ρυθμίσεις του ν. 2530/1997.

4. Το Υπουργείο Παιδείας σκοπεύει να συνεχίσει τις διαδικασίες κρίσης των υπηρετούντων μελών Ε.Π. προκειμένου να υλοποιηθεί ο νέος νόμος για ουσιαστική αναβάθμιση των Τ.Ε.Ι.. Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. δεν έχει την αρμοδιότητα και τη δυνατότητα να εκφράσει άποψη για το έργο των εκλεκτορικών σωμάτων. Είναι, όμως, βέβαιο ότι οι αναφερόμενες «επίσημες καταγγελίες περί κομματισμού, περί της σύνθεσης των εκλεκτορικών σωμάτων κλπ., είναι τελείως αστήρικτες.

**Ο Υπουργός
ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ,**

4. Στην με αριθμό 1331/7-9-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 356/10-10-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του 1331/7-9-2001 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάσατε ερώτηση των Βουλευτών κυρίας Λ. Κανέλλη και κ. Α. Σκυλλάκου που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Οι Λιμενικές Αρχές της χώρας ενισχυμένες τα τελευταία χρόνια με προσωπικό και σύγχρονα επιχειρησιακά μέσα, καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, στο πλαίσιο της υφιστάμενης εθνικής σχεδίασης για την αντιμετώπιση του φαινομένου της παράνομης μετανάστευσης, και όπως φαίνεται και στο συνημμένο πίνακα στατιστικών στοιχείων καταγράφουν σημαντικές επιτυχίες στον τομέα αυτό. Κατά τη δίωξη, τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος είναι προστηλωμένα στο καθήκον και έχουν ως γνώμονα την τήρηση των νόμων της χώρας και το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Τυχόν μεμονωμένα περιστατικά παρεκτροπής Λιμενικών Οργάνων αντιμετωπίζονται από το ΥΕΝ με ιδιαίτερη αυστηρότητα.

2. Τα θέματα της δημιουργίας χώρων προσωρινής διαμονής αλλοδαπών, που εισέρχονται παράνομα στη χώρα μας και της απέλασής τους εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων του ΥΕΝ.

**Ο Υπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ»**

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων)

5. Στην με αριθμό 1336/10-9-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 357/10-10-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του 1336/10-9-2001 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάσατε ερώτηση του Βουλευτή κ. Ι. Χωματά που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1) Τα πραγματικά αίτια και οι συνθήκες του τραγικού ναυαγίου διερευνώνται από την Ελληνική Δικαιοσύνη. Παράλληλα το Α' Ανακριτικό Συμβούλιο Ναυτικών Ατυχημάτων διενεργεί ένορκη τακτική ανάκριση, στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου του ναυτικού αποχήματος και βρίσκεται σε στενή συνεργασία με τον Εφέτη Ανακριτή του Εφετείου Αιγαίου κ. Ν. Καραδημητρίου. Ωστόσο, η ολοκλήρωση της ανακριτικής διαδικασίας, εκφεύγει του χρονικού ορίου που συνήθως απαιτείται για ναυτικά αποχήματα μικρότερης έκτασης και βαρύτητας, εξαιτίας του όγκου και της φύσης του απαιτούμενου προανακριτικού υλικού.

2) Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών απάντησης των καυσίμων και των λοιπών πετρελαιοειδών για την προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος και επειδή συνεχίζονται οι εργασίες διερεύνησης από τον ορισθέντα Εφέτη Ανακριτή, με συνέπεια να μην είναι δυνατό το κλείσιμο όλων των ανοιγμάτων σε διάφορους ευαίσθητους χώρους του μηχανοστασίου και του χώρου οχημάτων, η πλοιοκτήτρια εταιρεία διέθεσε και παραμέ-

νουν ικανές ποσότητες απορρυπαντικών υλικών για άμεση χρήση τους, αν διαπιστωθεί ότι απαιτείται, από τους συνεχείς ελέγχους της Λιμενικής Αρχής Πάρου.

3) Τέλος, έχουν δοθεί κατάλληλες οδηγίες στη Λιμενική Αρχή Πάρου προκειμένου να μεριμνήσει για την ανάληψη των ενεργειών ανέλκυσης του πλοίου από τους υπεύθυνους, αμέσως μόλις τούτο επιτραπεί από τις αρμόδιες για τη δικαστική διερεύνηση του θέματος Αρχές.

**Ο Υπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ»**

6. Στην με αριθμό 1368/11-9-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2218/11-10-01 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην αριθμ. 1368/11-9-2001 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Γ. Αμπατζόγλου, για τα θιγόμενα σ' αυτή θέματα σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με το νόμο 2639/1998 συστάθηκε το Σώμα Επιθεωρητησ Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.) με στόχο τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Το Σ.Ε.Π.Ε άρχισε να λειτουργεί από 1-7-1999. Ο αριθμός των Επιθεωρητών του Σώματος για τα θέματα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, με τη συνεχή μέριμνα και επίμονη προσπάθεια του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έγινε πρόσφατα τετραπλάσιος σχεδόν εκείνου που υπηρετούσε στις πρώην Επιθεωρητησ Εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Οι νεοπροσληφθέντες Τεχνικοί και Υγειονομικοί Επιθεωρητές Εργασίας, ήδη, έχουν εκπαιδευθεί και έχουν ξεκινήσει τους ελέγχους ενημερώνοντας, υποδεικνύοντας και επιβάλλοντας κυρώσεις για τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων προς τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

Η πρόσληψη των νέων Επιθεωρητών Εργασίας ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2000 και επακολούθησε ένα εξάμηνο θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης.

Παρόλο που το χρονικό διάστημα, που το Σ.Ε.Π.Ε. λειτουργεί με την καινούργια δύναμη, είναι πολύ μικρό, το έργο που έχει να παρουσιάσει είναι αρκετά αξιόλογο και ουσιαστικό.

Αυτό φαίνεται και από τη συνεχώς αυξανόμενη τάση του αριθμού των ελέγχουμενων επιχειρήσεων αλλά και των κυρώσεων που έχουν επιβληθεί στους παραβάτες της νομοθεσίας περί Υγειεινής και Ασφάλειας των εργαζομένων.

Ενδεικτικά σας αναφέρουμε τα συγκριτικά αποτελέσματα του Ιουλίου 2000 και του Ιουλίου 2001.

Τον Ιούλιο 2000 οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν ήταν 1.439 και οι κυρώσεις που επεβλήθησαν ήταν 107. Αντιστοίχως τον Ιούλιο 2001 οι έλεγχοι έφτασαν τους 3.269 και οι κυρώσεις τις 296.

Είναι ολοφάνερο ότι υπάρχει μία αύξηση 127% επί των ελέγχων και 176% επί των κυρώσεων. Ο Ιούλιος χρησιμοποιήθηκε, ως το πιο πρόσφατο χρονικό διάστημα που υπάρχουν ολοκληρωμένα στοιχεία.

Κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων, οι Τεχνικοί και Υγειονομικοί Επιθεωρητές πέραν των προβλεπόμενων ελέγχων, προβαίνουν και στις ανάλογες ενημερώσεις τόσο όσον αφορά τους εργαζόμενους για τον ασφαλέστερο τρόπο εργασίας τους και τη χρήση των Μέσων Ατομικής Προστασίας, όσον και τους εργοδότες, για τις υποχρεώσεις τους, που προκύπτουν από τη νομοθεσία περί Υγειεινής και Ασφάλειας της εργασίας.

Σχετικά με την προστασία των ανηλίκων κατά την εργασία, το Υπουργείο έχει επιδείξει ιδιαίτερη ευαισθησία, όπως αυτό φαίνεται και από το Π.Δ. 6298. Στο συγκεκριμένο Προδρικό Διάταγμα προβλέπονται πολλές διατάξεις και υποχρεώσεις των εργοδοτών, που είναι υποχρεωμένοι για διασφαλίζουν την ασφαλή εργασία των ανηλίκων. Ενδεικτικά σας, αναφέρουμε μερικές βασικές διατάξεις, όπως αυτές που αναφέρονται στο μειωμένο ωράριο των ανηλίκων, στην ηλικία αυτών κάτω από την οποία απαγορεύεται να εργάζονται. στις απαγορεύσεις εργασιών που μπορεί να προσβάλλουν την «ευάλωτη φύση των νέων» όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, σε απαγορεύσεις συγκεκριμένων χειρισμών που μπορεί να αποβούν βλαπτικοί,

λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητές τους, προτάσεις για τη χρήση προτύπων στην εργασία ανηλίκων, που διασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια αυτών και πολλές άλλες διατάξεις.

Ο έλεγχος για την εφαρμογή της νομοθεσίας και για τις παραπάνω διατάξεις διενεργείται από το Σ.ΕΠ.Ε, που είναι αξιόπιστος και αποτελεσματικός.

Σε ότι αφορά τη λειτουργία και τη δράση του Κέντρου Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΚΕ.ΠΕ.Κ.) Δυτ. Αττικής, που είναι υπεύθυνο για το «Θριάσιο Πεδίο» σας πληροφορούμε ότι:

Η δύναμη της συγκεκριμένης υπηρεσίας (Τεχνικοί - Υγειονομικοί Επιθεωρητές) ήταν 9 άτομα το 2000 και αυτή τη στιγμή είναι 27.

Όσον αφορά τους ελέγχους, τον Ιούλιο του 2000 πραγματοποιήθηκαν 213 και τον Ιούλιο του 2001 πραγματοποιήθηκαν 437.

Τέλος τον Ιούλιο του 2000 επεβλήθησαν 21 κυρώσεις και τον Ιούλιο του 2001 επεβλήθησαν 49.

Σχετικά με τα αποχήματα των ανηλίκων που αναφέρονται στην Ερώτηση, από το 1999 που συστάθηκε το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας κανένα οφθαλμολογικό ατύχημα ανηλίκου δεν έχει αναγγελθεί στη συγκεκριμένη υπηρεσία της Δυτικής Αττικής.

Επισημαίνουμε τέλος ότι, για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση του έργου της αρμόδιας υπηρεσίας, έγινε μετεγκατάστασή της από το Αιγαλεω, όπου είχε την έδρα της μέχρι πρόσφατα, στην περιοχή της Ελευσίνας.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αντιμετωπίζει με ιδιαίτερη ευαισθησία το θέμα της εργασίας των ανηλίκων και με το v.291812001 (ΦΕΚ 119/A/15-6-2001) κύρωσε την 182 Διεθνή Σύμβαση Εργασίας, για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών εργασίας των παιδιών και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους.

Επίσης με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συγκροτήθηκε, στο πλαίσιο της παραπάνω σύμβασης, 13μελής επιτροπή η οποία έχει ως έργο να καταγράψει τις χειρότερες μορφές παιδικής εργασίας στη χώρα μας, στο πλαίσιο προσδιορισμού τους από την Εθνική Νομοθεσία.

Ο Υπουργός ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ»

7. Στην με αριθμό 507/16.7.01 ερώτηση δόθηκε με το υπ αριθμ. 17125/9.10.01 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 507/16.7.2001 που κατέθεσε

στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Παναγιώτης Λαφαζάνης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

α. Με το άρθρο 21 του ν. 2941/2001 (ΦΕΚ 201 Α) που πρόσφατα ψήφισε το Ελληνικό Κοινοβούλιο, το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί το 35% του μετοχικού κεφαλαίου των ΕΛΠΕ Α.Ε.

Με το ποσοστό αυτό το Ελληνικό Δημόσιο μπορεί να ελέγχει την εταιρεία ΕΛΠΕ Α.Ε. σε σοβαρά θέματα. Η Κυβέρνηση με γνώμονα το Δημόσιο συμφέρον θα εκτιμήσει πότε είναι οι κατάλληλες συνθήκες για να πωλήσει μέρος ή όλο από το πέραν του 35% ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου των ΕΛΠΕ Α.Ε.

β. Για την ΔΕΠΑ Α.Ε. δεν τίθεται θέμα διότι δεν συμπεριλαμβάνεται στην παραπάνω διάταξη.

Γ. Με τη συγκεκριμένη διάταξη που αφορά μόνο τροποποίηση του καταστατικού της ΕΛΠΕ Α.Ε. ως προς την ελάχιστη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου σε ποσοστό 35%, δεν δημιουργείται κανένα πρόβλημα ως προς το εργασιακό καθεστώς και την διασφάλιση της απασχόλησης των εργαζομένων στα ΕΛΠΕ Α.Ε.

Επίσης απρόσκοπτα συνεχίζομενη λειτουργία των ΕΛΠΕ Α.Ε. στην αγορά των πετρ/δύων δεν θα επιφέρει πρόβλημα ολιγοπλάτιου στον κλάδο της διύλισης.

Ο Υπουργός
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θα ανακοινωθεί το δελτίο των αναφορών και ερώτησεων της Τρίτης 5 Φεβρουαρίου 2002.

A. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 5 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 3042/427/21-11-2001 ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Σαλαγκούδη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με την πορεία υλοποίησης των δράσεων που περιλαμβάνονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2000-2006» και χρηματοδοτούνται από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

B. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 5 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 1713/1-10-2001 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Αναστάσιου Παπαληγούρα προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, σχετικώς με την κατασκευή στο χώρο του παλαιού Αεροδρομίου του Ελληνικού, κρατητηρίου αλλοδαπών, που τελούν υπό απέλαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου

Πρώτη είναι η με αριθμό 323/29-1-2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Μπεντενιώτη προς τον Υφυπουργό Πολιτισμού (Αρμόδιο για θέματα Αθλητισμού), σχετικώς με την καθυστέρηση ανακατασκευής του σταδίου «ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ» κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Το Στάδιο «Καραϊσκάκη» κατασκευάστηκε για την Ολυμπιάδα του 1896 και έκτοτε έχει μια ιδιαίτερα σημαντική ιστορική διαδρομή, ως έδρα του θρύλου του «Ολυμπιακού» και του «Εθνικού».

Δύο χρόνια όμως τώρα είναι σχεδόν ερείπιο και δεν ανακατασκευάζεται, προκειμένου να φιλοξενήσει τον τελικό της Ολυμπιάδας του 2004.

Όμως η Ελληνική Ε.Ο.Α., στη δικαιοδοσία της οποίας ανήκει, καθυστερεί περιέργως την προώθηση του έργου, ενώ καταγγέλλονται και κυριορούμενα σκάνδαλα και διαπλοκές, που αφορούν στην πολεοδόμηση του περιβάλλοντος χώρου, ενώ το στάδιο βασικά πρέπει να είναι η έδρα του «Ολυμπιακού» και του «Εθνικού», αλλά και ένα αθλητικό κέντρο για τον Πειραιά.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός

Α) Γιατί καθυστερεί δύο χρόνια τώρα η ανακατασκευή του σταδίου;

Β) Γιατί δεν διευθετείται ο προσδιορισμός του ως έδρας του «Ολυμπιακού»;

Γ) Γιατί δεν υπάρχει δέσμευση για την τέλεση σ' αυτό του τελικού της Ολυμπιάδας του 2004;»

Ο Υφυπουργός Πολιτισμού κ. Κουράκης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να τονίσω και εγώ, έτσι για την ιστορία, ότι πραγματικά το 1896 ο χώρος αυτός ήταν ποδηλατοδρόμιο. Το 1965 έγινε στάδιο και το 1981 μπήκε ο χλοοτάπητας. Πρέπει να πούμε ότι το στάδιο αυτό έχει τρίαντα χιλιάδες θέσεις και είναι ιδιοκτησία της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής. Η ανακατασκευή του Σταδίου Καραϊσκάκη διακόπηκε το Νοέμβριο του 2001 λόγω του ότι έπρεπε να γίνουν κάποιες πολεοδομικές, αλλά και διοικητικές ρυθμίσεις που αφορούσαν το έργο. Αυτό έγινε με την ψήφιση του ν. 2947/2001 ΦΕΚ 228/9-10-2001 και προβλέπεται στο άρθρο 8 πώς ρυθμίζονται αυτά τα ζητήματα.

Στη συνέχεια, θέλω να σας ενημερώσω ότι υπήρξε μια ομόφωνη απόφαση της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής της ολομέλειάς της, όπου στις 21/1/2002 ενέκρινε την προσαρμογή του τεχνικού αντικειμένου, σύμφωνα πάντα με τον ν. 2947/2001 και εδόθη μάλιστα παράταση του συμβατικού χρόνου κατά τέσσερα έτη, δηλαδή, η εκμετάλλευση από την εταιρεία θα είναι μέχρι το 2027.

Από την ενημέρωση που είχα, ο ανάδοχος του έργου ικανοποιείται πλήρως από οποιαδήποτε απαίτηση που προέρχεται αμέσως ή εμμέσως από την τροποποίηση του τεχνικού αντικειμένου του έργου. Η νέα συμβατική προθεσμία παράδοσης του έργου είναι 31/12/2003 και σύμφωνα πάντα με την παραπάνω νέα τροποποιητική σύμβαση, θα υποβληθεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο προς έγκριση και ακολούθως θα υπογραφεί μεταξύ της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής και της αναδόχου εταιρείας η σύμβαση. Η ανάδοχος εταιρεία είναι η «ΆΛΤΕ Α.Ε.».

Τώρα, σύμφωνα με τη σύμβαση παραχώρησης μεταξύ Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής και αναδόχου, η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, διατηρεί το δικαίωμα παραχώρησης του σταδίου σε μια ΠΑΕ που θα χρησιμοποιείται, ως έδρα και θεωρείται γηπεδούχος κατά την αθλητική νομοθεσία, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά. Η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή μέχρι σήμερα, δεν έχει αρνηθεί την παραχώρηση του Σταδίου Καραϊσκάκη στον Ολυμπιακό ως έδρα.

Τέλος, ο προγραμματισμός και η απόφαση –ποιοι αγώνες θα διεξαχθούν στην Ολυμπιάδα του 2004 στο Στάδιο Καραϊσκάκη-

είναι θέμα της Οργανωτικής Επιτροπής των αγώνων του «ΑΘΗΝΑ 2004».

Επίσης, πρέπει να τονίσω ότι για τις ανάγκες του ολυμπιακού τουρνουά ποδοσφαίρου του 2004, απαιτείται στην Αττική ένα γήπεδο ποδοσφαίρου που να πληροί υποχρεωτικά τις απαιτήσεις της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου και να παραδοθεί ολοκληρωμένο έγκαιρα στην Οργανωτική Επιτροπή «ΑΘΗΝΑ 2004». Η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή μας έχει διαβεβαιώσει, κύριε Μπεντενιώτη, ότι έχει διαβεβαιώσει και την Κυβέρνηση- ότι το Στάδιο Καραϊσκάκη, όταν ολοκληρωθεί με βάση το χρόνο που σας είπα, δηλαδή 31/12/2003, θα πληροί όλες τις απαιτούμενες εγγραφές.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Μπεντενιώτη για την ιδιαίτερη ενδιαφέρον που δείχνει για το Στάδιο Καραϊσκάκη, αλλά και για τα ζητήματα του Πειραιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ε, όλοι πρέπει να ευχαριστήσουμε τον κ. Μπεντενιώτη, ιδιαίτερα εμείς οι Ολυμπιακοί.

Πρώτη δώσω το λόγο στον κ. Μπεντενιώτη, θα ήθελα να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Φούρας, ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό, για το διάστημα από 7/2 έως 21/2.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε ομοφώνως τη ζητηθείσα άδεια.

Ορίστε, κύριε Μπεντενιώτη, έχετε το λόγο.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τα στοιχεία που παρατέθηκαν από τον κύριο Υφυπουργό είναι πράγματι η ιστορική διαδρομή του σταδίου, αλλά και η προοπτική της ολοκλήρωσης της ανακατασκευής του. Σ' αυτά δεν μπορεί να αντιτάξει κανένας οποιαδήποτε άλλη παρατήρηση. Θα ήθελα όμως να σταθώ σε τρία σημεία που είναι κρίσιμα για την πόλη του Πειραιά, για την προοπτική της συμμετοχής της πόλης του Πειραιά στην Ολυμπιάδα του 2004 και για την προοπτική που πρέπει να έχει το Στάδιο «Καραϊσκάκη» σε σχέση με το να είναι η έδρα του Ολυμπιακού, ακριβώς γιατί ο Ολυμπιακός είναι ο θρύλος του Πειραιά ταυτισμένος με το συγκεκριμένο στάδιο.

Εφόσον από τα δεδομένα που εξετέθησαν θα έχουμε στις 31-12-2003 ολοκληρωμένο το έργο και δεδομένου ότι το έργο θα πληροί τις προϋποθέσεις που τίθενται, για να τελεστεί εκεί η τελική διοργάνωση του ολυμπιακού αθλήματος, πιστεύω ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα και είναι σκόπιμο να υπάρξει μια δέσμευση έγκαιρα, ώστε το Στάδιο «Καραϊσκάκη» να είναι ο χώρος της διοργάνωσης του τελικού της Ολυμπιάδος του 2004.

Σε σχέση με την προσθήκη σας, ότι η Ελληνική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων δεν έχει αρνηθεί ως έδρα του Ολυμπιακού το Στάδιο «Καραϊσκάκη», θέλαμε να παρατηρήσουμε ότι αυτό είναι αληθινό, αλλά δεν έχει και δεσμευθεί παράλληλα ότι θα μπορεί να είναι σε μια τέτοια σχέση με μια σύμβαση έγκαιρα από σήμερα, ώστε ο Ολυμπιακός να μη μένει μετέωρος σε αναζήτηση άλλης έδρας και στην προοπτική ίδρυσης και ανέγρησης νέου σταδίου.

Άρα το πρόβλημά μας, κύριε Υφυπουργέ, θα λέγαμε ότι παραμένει σ' αυτά τα δύο σημεία, πρώτον, στο να προωθήσει η Ελληνική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων μια τέτοια συμφωνία με τον Ολυμπιακό και δεύτερον, στο να αποφασίσει η Οργανωτική Επιτροπή του 2004 από τώρα και να ανακοινώσει στην περίπτωση που το στάδιο θα πληροί τις προϋποθέσεις που μπαίνουν από τη Διεθνή Επιτροπή ότι θα είναι ο χώρος του τελικού των ολυμπιακών αγώνων. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

Ορίστε παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Η διαβεβαίωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι το έργο, όταν ολοκληρωθεί με βάση τη συμβατική υποχρέωση της 31-12-2003, θα πληροί όλες τις προδιαγραφές. Όμως σας είπα, κύριε Μπεντενιώτη, αγαπητές συνάδελφες, ότι δεν εξαρτάται από την πολιτεία το αν θα επιλέξει το Στάδιο Καραϊσκάκη, για να γίνει το Ολυμπιακό Τουρνουά Ποδοσφαίρου. Εξαρτάται από την επι-

τροπή των Ολυμπιακών Αγώνων «ΑΘΗΝΑ 2004». Νομίζω ότι υπάρχει μια συνεργασία -από την πληροφόρηση που έχω- και μεταξύ της Ολυμπιακής Επιτροπής και του «ΑΘΗΝΑ 2004» αλλά και της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Το ένα είναι αυτό.

Το δεύτερο είναι το εξής. Νομίζω ότι έχετε δίκιο που ζητάτε μια πιο ολοκληρωμένη απάντηση σε σχέση με την έδρα του Ολυμπιακού. Όμως αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση μεταξύ της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων και της αναδόχου εταιρείας και ποτε η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή δεν έχει αρνηθεί να παραχωρήσει την έδρα.

Όμως θα μου επιτρέψετε αυτήν τη μικρή εκκρεμότητα, επειδή γνωρίζετε ότι σε λίγες ημέρες διεξάγονται και οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αμερική και το σύνολο του προεδρείου της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων απουσιάζει στην Αμερική. Μόλις τελειώσουν και επιστρέψει η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή και ο κ. Νικολάου, να έχουμε ξανά μια συζήτηση, όπου εκεί νομίζω ότι και στο κομμάτι που άφησα λίγο αδιευκρίνιστο ή εν πάσῃ περιπτώσει δεν το κάλυψα πλήρως, να σας δώσω πλήρη απάντηση. Νομίζω όμως ότι δεν υπάρχει καμία αντίδραση από την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, για να παραχωρθεί η έδρα στον Ολυμπιακό και χριστεί γηπεδούχος. Άλλα κρατώ αυτήν τη μικρή...

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ: Θα συμφωνούμε απολύτως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Ωραία, ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Δεύτερη είναι η υπ' αριθμόν 324/29-1-2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Εμμανουήλ Κεφαλογιάννη προς την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικάς με τη ματαίωση της κατασκευής μεγάλων οδικών έργων, για την προετοιμασία των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής: «Προς την Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ

ΘΕΜΑ: Η εγκατάλειψη των μεγάλων οδικών έργων προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων 2004.

Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων και οι λοιποί εμπλεκόμενοι στην προετοιμασία των Ολυμπιακών Αγώνων 2004, εδώ και δεκαοκτώ μήνες εμφανίζουν και ακυρώνουν μια σειρά κυκλοφοριακών έργων.

Συγκεκριμένα σε διάστημα δεκατεσσάρων μηνών έχει προαναγγελθεί η κατασκευή οκτώ κυκλοφοριακών κόμβων -τριών στο ανατολικό τμήμα της Ποσειδώνος, τριών στη λεωφόρο Κηφισίας και δύο στη Βασιλίσσης Σοφίας- οι οποίοι σταδιακά απομειωθήκαν σε δύο -Φάρος Ψυχικού και Λεωφόρος Ποσειδώνος- που απερρίφθησαν από όλες τις βαθμίδες της αιρετής Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σύμφωνα με τις γνώμες όλων των ανεξάρτητων μελετητών και συγκοινωνιολόγων, οι εναπομείναντες προς κατασκευή κόμβοι και ιδίως αυτός του Φάρου Ψυχικού, είναι έργα αποσπασματικά και μη βιώσιμα, που θα έχουν σοβαρότατες αρνητικές επιπτώσεις στη ζωή χιλιάδων κατοίκων των ανωτέρω περιοχών και των διερχομένων οδηγών.

Ερωτάσθε:

1. Γιατί η Κυβέρνηση αρνήθηκε να συζητήσει με τους εκπροσώπους των τοπικών κοινωνιών και τους ειδικούς επιστήμονες τις προταθέσεις εναλλακτικές λύσεις;

2. Πώς θα αντιμετωπισθεί το καθημερινό κυκλοφοριακό χάος στους παραπάνω βασικούς οδικούς άξονες που αναμένεται να επιδεινωθεί τραγικά μέχρι και κατά την περίοδο τέλεσης των Αγώνων τον Αύγουστο του 2004;»

Ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Ιωάννης Τσακλίδης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, κύριε συνάδελφε, ο προγραμματισμός έχει γίνει. Βρισκόμαστε σε μία φάση που θα ήταν παράλογο να πούμε ότι μπορούμε να τον ανατρέψουμε και λόγω των χρονοδιαγραμμάτων τα οποία υπάρχουν.

Τώρα, ποιος είναι ο προγραμματισμός για την Ποσειδώνος, που είναι και ο νότιος κλάδος του ολυμπιακού δακτυλίου: Πράγ-

ματι είχε προβλεφθεί να γίνουν τέσσερις κόμβοι. Ο ένας είναι η σύνδεση του Κηφισού με την Ποσειδώνος, ο οποίος γίνεται. Ο άλλος ανισόπεδος κόμβος ήταν στην Αμφιθέας, ο άλλος στο Καλαμάκι και ο άλλος στον Άλιμο. Τέσσερις, λοιπόν, στο σύνολο. Από αυτούς εγκαταλείφθηκε μόνο της Αμφιθέας. Γνωρίζετε ότι υπήρχαν έντονες αντιδράσεις και προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Καταλήξαμε, λοιπόν, από τους τέσσερις να κάνουμε τους τρεις.

Τα έργα έχουν δημοπρατηθεί. Υπάρχουν εγκεκριμένες περιβαλλοντικές μελέτες, εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι, ξεκίνησαν και είμαστε μέσα στο χρονοδιάγραμμα το οποίο προβλέπεται και παρακολουθείται.

Τώρα, για το εάν έπρεπε να γίνει κάποιος άλλος σχεδιασμός, θέλω να πω τα εξής: Έγινε διάλογος με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Θα μου επιτρέψετε να σας πω, κύριε Κεφαλογιάννη, από αυτά τα οποία είδα και εξέτασα εγώ, από τις προτάσεις των φορέων, ότι δεν νομίζω ότι υπάρχουν πλήρεις μελέτες, ότι οι προτάσεις δεν είναι τεκμηριωμένες. Υπάρχουν τεχνικές εκθέσεις, οι οποίες στην πράξη είναι ανεφάρμοστες και πάντως δεν λαμβάνουν υπόψη ούτε το οικονομικό μέγεθος ούτε το χρονοδιάγραμμα εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων.

Θα σας πω ένα παράδειγμα. Για τη λεωφόρο Ποσειδώνος μία πρόταση είναι η διαπλάτυνση από δύο επί τρεις λωρίδες σε δύο επί τέσσερις λωρίδες. Για τη διευκόλυνση των φάσεων σηματοδότησης διοχετεύεται η στρέφουσα προς τα αριστερά κίνηση μέσα από τον αστικό ιστό του Δήμου Αλίμου, γεγονός το οποίο εάν υλοποιείτο, θα προκαλούσε οξύτατες αντιδράσεις, απ' ότι έχουμε μέχρι τώρα.

Η άλλη ήταν, ευρύτερη υπογειοποίηση της λεωφόρου Ποσειδώνος με απομάκρυνση διαμπερούς κυκλοφορίας. Το υπόγειο αυτό έργο θα ήταν πολυσύνθετο, αφού αναγκαστικά πρέπει να περνή κάτω από τους εγκάρσιους αγωγούς ομβρίων. Θα ήταν, δηλαδή, σε ένα απόλυτο υψόμετρο μείον έξι μέτρα, δηλαδή, μέσα και κάτω από τη θάλασσα. Αυτό και πολύ θα κόστιζε και είναι και ένα έργο το οποίο δεν τελειώνει μέχρι τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Σε ότι αιφορά τους ανισόπεδους κόμβους στην Κηφισίας: Εκεί πράγματι στη φάση των σχεδιασμών προεβλέποντο πέντε, έξι κόμβοι. Θα γίνει ο κόμβος στον Παράδεισο -Κηφισίας- θα γίνει ο κόμβος με την Αττική Οδό, ο οποίος κατασκευάζεται και θα γίνει ο κόμβος του Φάρου. Σημειώνω ότι ο κόμβος του Φάρου έχει δημοπρατηθεί. Μεθαύριο θα υπάρχουν οι οικονομικές προσφορές με τη διαδικασία της προεπιλογής σε δύο φάσεις. Σε εκκρεμότητα είναι το εάν εκτός από τον ανισόπεδο κόμβο Φάρου κατασκευασθούν και οι ανισόπεδοι κόμβοι Αγίας Βαρβάρας και Κολλεγίου, Φιλοθέης. Όταν εγκατασταθεί ο εργολάβος με τα καινούρια στοιχεία τα οποία θα πάρει και με νέα εκτίμηση προκύψει ότι είναι δυνατόν τα έργα αυτά, οι δύο κόμβοι -δηλαδή Αγίας Βαρβάρας και Φιλοθέης- να τελειώσουν μέχρι το 2004, θα γίνουν. Άλλως η δημοπράτηση γίνεται και με τους δύο αυτούς κόμβους, αλλά τα έργα θα ξεκινήσουν μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, γιατί βασικό κριτήριο είναι ότι δεν ξεκινάμε κάτιοθα το οποίο θα επιβαρύνει την κυκλοφορία και δεν θα τελειώσει μέχρι τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Τα έργα, λοιπόν, δημοπρατούνται και στη φάση των πρόδρομων εργασιών, αν προκύψει ότι μπορεί να κατασκευαστούν, μιλάω για τους δύο κόμβους του Κολεγίου και της Φιλοθέης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Τα υπόλοιπα στη δευτερολογία, κύριε Υπουργε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Τα υπόλοιπα στη δευτερολογία.

Από κει και πέρα, κύριε Κεφαλογιάννη, πρέπει να δέρετε ότι όλα τα έργα αυτά είναι σε πλήρη συνεννόηση με τη Δ.Ο.Ε. Υπάρχει έγκριση. Κατά τη φάση κατασκευής γίνονται μελέτες για κυκλοφοριακές ρυθμίσεις ώστε να υπάρχει η δυνατόν λιγότερη επιβάρυνση στους κατοίκους και στους χορηγούς της Αθήνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Εμμανουήλ Κεφαλογιάννης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, διαπί-

στωση πρώτη: αυτό που ανέφερε ο κύριος Υφυπουργός, κλείνοντας την παρέμβασή του, είναι και η βασική μας ανησυχία. Δηλαδή ότι πολλά από τα ολυμπιακά έργα που αναφέρονται στην ερώτηση θα είναι έτοιμα μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Αυτό είναι το πρόβλημα.

Επίσης, μία δεύτερη διαπίστωση: Ενώ το κόστος των Ολυμπιακών Αγώνων αυξάνεται με ιλιγγιώδεις ρυθμούς, ο ένας Υπουργός δεν προλαβαίνει τον άλλο να ανακοινώνει αυξήσεις του κόστους των Ολυμπιακών Αγώνων, τα έργα μειώνονται.

Και μια τρίτη διαπίστωση: Ο παριστάμενος κύριος Υφυπουργός θα πρέπει να συνεννοηθεί με την κυρία Υπουργό, που προϊσταται του Υπουργείου του και να μας πουν τελικά τι θα γίνει. Διότι σε συζητήσεις στη Βουλή, συζητήσεις που έγιναν και πριν λίγες μέρες για τα ολυμπιακά έργα παρουσία και του Πρωθυπουργού και των Αρχηγών των Κομμάτων, άλλα μας έλεγε η Κυβέρνηση. Θα γίνει, δηλαδή, ένας κόμβος στη Λεωφόρο Ποσειδώνος ή τρεις; Αν γίνουν τρεις, όπως μας λέτε, να μας τους ονομάσετε, ποιοι θα είναι αυτοί οι συγκεκριμένοι τρεις κόμβοι. Διότι συζητήσεις γίνονται –και αυτό λέει η κυρία Υπουργός– για ένα κόμβο και για τη λεωφόρο Κηφισίας. Ξεκινήσατε να κατασκευάσετε τρεις κόμβους. Ο ένας θα γινόταν στο Φάρο του Ψυχικού, ο άλλος στην Αγία Βαρβάρα και ο άλλος στα σίδερα του Χαλανδρίου. Αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι οι δύο, δηλαδή στα σίδερα του Χαλανδρίου και στην Αγία Βαρβάρα δεν θα γίνουν. Και επιπροσθέτως λαμβάνετε μέτρα ούτως ώστε να καταστρέψετε και αιωνόβια δένδρα περίπου τετρακόσια, δεν ξέρω σε πόσα στρέμματα, ένθεν και ένθεν της λεωφόρου Κηφισίας, για να κάνετε τη λεωφόρο Κηφισίας δρόμο ταχείας κυκλοφορίας. Για ένα έργο που όπως ο Σύλλογος Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων σας επισημάνει ότι δεν θα βελτιώσετε την κυκλοφορία παραπάνω από τέσσερα έως πέντε χρόνια. Όλα, λοιπόν, γίνονται εκ του προχείρου και με μεγάλο κόστος. Σύμφωνα με το φάκελο διεκδίκησης και σύμφωνα με τις εκθέσεις προσόδου που στέλνατε στη Δ.Ο.Ε. το Φεβρουάριο, το Μάιο και τον Ιούνιο του 2001, αυτοί οι κόμβοι θα κατασκευάζονταν για να δημιουργηθούν προϋποθέσεις ταχείας κυκλοφορίας από το ένα Ολυμπιακό Campus στον Άγιο Κοσμά στο άλλο του ΟΑΚΑ μέσα σε είκοσι λεπτά. Κι έρχεσθε τώρα, ενώ έχετε ανακοινώσει διπλασιασμό του κόστους των Ολυμπιακών Αγώνων και αυτού που αφορά τα Υπουργεία κι εσείς οι ίδιοι δεν έχετε συμφωνήσει πόσα έργα θα κάνετε. Ε, αυτό λέγεται αλαλούμ, αυτό λέγεται πολιτική προχειρότητα για ένα μεγάλο θέμα για το οποίο όλοι θέλουμε να συνδράμουμε και να έχουμε μια επιτυχία.

Φοβάμαι ότι στο τέλος θα χωρίσουμε από τη μια μεριά τους ανθρώπους που θα έλθουν για τους ολυμπιακούς αγώνες τους αθλητές και τους συνοδούς τους και από την άλλη τους αυτόχθονες τους οποίους θα μεταχειριστείτε σαν πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Πολύ φοβάμαι ότι πέρα από τις καθυστερήσεις δεν έχετε κάνει σοβαρό προγραμματισμό και δεν γνωρίζετε προς ποια κατεύθυνση να κινηθείτε. Γίνονται όλα στο γόνατο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Τώρα, κύριε Κεφαλογιάννη, πράγματι ίσως υπάρχει ένα πρόβλημα συνεννόησης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Μεταξύ μας δεν πειράζει. Με την Υπουργό είναι το πρόβλημα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Γίνομαι πιο συγκεκριμένος, αν δεν ήμουν σαφής στην πρώτη τοποθέτηση μου, για τη λεωφόρο Ποσειδώνος.

Θα γίνει κόμβος με τον Κηφισό ο οποίος κατασκευάζεται. Θα γίνει ο κόμβος ο ανισόπεδος στη διασταύρωση Ποσειδώνος – Καλαμακίου. Και θα γίνει ο κόμβος στη διασταύρωση Ποσειδώνος – Αλίμου. Είναι τρεις κόμβοι.

Καταργήθηκε ο κόμβος της Αμφιθέας λόγω των πολλών αντιδράσεων που υπήρχαν. Στον κόμβο της Αμφιθέας θα γίνουν βελτιώσεις και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις.

Κηφισίας: Θα γίνει ο κόμβος με την Αττική Οδό. Ένας κόμβος, ο οποίος γίνεται.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Μα δεν μιλάμε γι' αυτούς τους κόμβους, κύριε Υπουργέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Σύμφωνοι, κύριε Κεφαλογιάννη. Ακούστε με, θα καταλήξω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Κεφαλογιάννη, σας παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Απλώς λέω συνολικά ποιοι θα γίνουν.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Μα δεν είναι αυτοί οι κόμβοι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Θα γίνει ο κόμβος στον Παράδεισο, θα γίνει ο κόμβος του Φάρου. Το έργο αυτό δημοπρατήθηκε και ο κόμβος του Φάρου δημοπρατήθηκε μαζί με τον κόμβο της Φλούθης και με τον κόμβο Κολεγίου. Αυτοί οι τρεις κόμβοι, λοιπόν, δημοπρατούνται μαζί.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Αφού τους ακυρώσατε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ο προγραμματισμός δεν ακυρώθηκε. Δημοπρατούνται με προϋπολογισμό 13,5 δισεκατομμύρια και οι τρεις κόμβοι. Απλώς υπάρχει η εκτίμηση σ' αυτήν τη φάση ότι προλαβαίνει να τελειώσει μόνο ο κόμβος του Φάρου, γιατί στους άλλους δύο κόμβους υπάρχουν σύνθετα προβλήματα υδραυλικής προστασίας, αντιπλημμυρικών έργων και ο εργολάβος, ο οποίος θα εγκατασταθεί και θα αναλάβει και τους τρεις κόμβους στις πρόδρομες εργασίες, θα εξετάσει επί τόπου μαζί με τις υπηρεσίες και εμάς ότι μπορούν να τελειώσουν οι κόμβοι και θα τους ξεκινήσει. Εάν, λοιπόν, η εκτίμηση λέει ότι δεν τελειώνουν, τότε δεν θα ξεκινήσει, διότι δεν ξεκινάμε κανένα έργο το οποίο θα φορτίσει την κυκλοφορία...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ανακοινώσατε στους δήμους ότι δεν θα γίνουν. Πώς τα λέτε αυτά σήμερα εδώ;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Μα, εγώ ξέρω, κύριε Κεφαλογιάννη, ότι η δημοπράτηση έγινε, υπάρχουν τα τεύχη δημοπράτησης, τα οποία είναι έτοιμα, έγινε η πρώτη φάση και μεθαύριο στις 6 Φεβρουαρίου γίνεται η οικονομική προσφορά για τους τρεις κόμβους. Δεν είμαι σαφής ότι ο ένας θα γίνει σύγουρα και ο δύο θα γίνουν, εάν στη φάση αυτή υλοποίησης του έργου εκτιμηθεί ότι μπορούν να τελειώσουν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Είστε σαφής, κύριε Υπουργέ. Ολοκληρώσατε το χρόνο σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ούτε υπάρχει, κύριε Κεφαλογιάννη, ότι η δημοπράτηση έγινε, υπάρχουν τα τεύχη δημοπράτησης, τα οποία είναι έτοιμα, έγινε η πρώτη φάση και μεθαύριο στις 6 Φεβρουαρίου γίνεται η οικονομική προσφορά για τους τρεις κόμβους. Δεν είμαι σαφής ότι ο ένας θα γίνει σύγουρα και ο δύο θα γίνουν, εάν στη φάση αυτή υλοποίησης του έργου εκτιμηθεί ότι μπορούν να τελειώσουν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τα δένδρα θα τα κόψετε στην Κηφισίας;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Λοιπόν, κοιτάξτε. Κάποια δένδρα ασφαλώς θα κοπούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Μη χαλαρώνουμε τη διαδικασία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, επειδή το θέμα είναι ενδιαφέρον, θα μου επιτρέψετε να σας διαβάσω ένα μικρό απόσπασμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Και για μένα είναι ενδιαφέρον.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: (Υφυπουργός Περιβάλλοντος,

Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: Για ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Ούτως ή άλλως δύο επίκαιρες ερωτήσεις έχουν διαγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Παζάρια θα κάνουμε τώρα;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ: (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ακούστε, σε προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τους κόμβους της Κηφισίας το λέει το Συμβούλιο Επικρατείας: «Η επιτροπή κρίνει ότι οι επιπτώσεις επί της χλωρίδος και της πανίδος, τας οποίας προκαλεί η εκτέλεση των ως άνω έργων, εμφανίζονται κατά βάσιν αντισταθμιζόμενα εκ των ειδικών μέτρων τα οποία προβλέπονται στην εγκριθείσα διά της προσβαλλομένης αποφάσεως μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ως και εκ της δημιουργίας νέων χώρων πρασίνου».

Προβλέπεται, λοιπόν, το ισοζύγιο να είναι θετικό και για το πράσινο. Άλλα δένδρα θα μεταφερθούν και γι' αυτό είμαστε σε συζητήσεις με τους επιστημονικούς φορείς, με δασολόγους, ώστε να μεταφέρουμε και να κάνουμε και καινούριους χώρους πρασίνου. Στη δε παραλακή λεωφόρο, κύριε Κεφαλογιάννη, το πράσινο το οποίο προβλέπουμε είναι τόσο πολύ, ώστε αναζητούμε επιστημονικούς τρόπους να αρδεύσουμε το πράσινο που θα δημιουργηθεί. Θα είναι πολύ περισσότερο από αυτό, το οποίο υπάρχει.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Λάβετε μέτρα για την Ποσειδώνος, για τα δένδρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η με αριθμό 329/29-1-2002 τρίτη επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Γεωργίου Χουρμουζιάδη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με την αντιμετώπιση του προβλήματος της στέγασης του Ιονίου Πανεπιστημίου διαγράφεται λόγω κωλύματος του κυρίου Βουλευτή.

Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου.

Η με αριθμό 316/29-1-2002 πρώτη επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Βαΐνα προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με τη λειτουργία των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης επίσης διαγράφεται λόγω κωλύματος του κυρίου Βουλευτή.

Επόμενη είναι η με αριθμό 320/29-1-2002 δεύτερη επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Σωτήρη Κούβελα προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικώς με τη διαρροή κλοφέν ή άλλης τοξικής ουσίας στο περιβάλλον μετά τις εκρήξεις στις εγκαταστάσεις της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού στη Θεσσαλονίκη.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Κούβελα έχει ως εξής:

«Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ να ερευνήσετε και να πληροφορήσετε τη Βουλή, εάν υπήρξε διαρροή κλοφέν ή άλλης τοξικής ουσίας στη Θεσσαλονίκη κατά τις επανειλημμένες εκρήξεις στις εγκαταστάσεις της ΔΕΗ που δημιουργούν πολλαπλά μπλάκ άουτ από έτους.

Σε ερωτήσεις μου για τα αίτια των μπλακ άουτ στο παρελθόν είχατε πληροφορήσετε τη Βουλή;

1. Με την από 16/3/2001 απάντησή σας ότι:

«Στις 30-1-2001 ώρα 14.20' κατά τη διάρκεια σφοδρής κακοκαιρίας στη περιοχή Ωραιοκάστρου εξερράγη μονωτήρας ζυγού 400 KV του Κ.Υ.Τ. Θεσσαλονίκης και κατέστρεψε πλήρως τρεις αποζεύκτες 400 KV με συνέπεια να καταρρεύσει ολόκληρο το Κ.Υ.Τ. Θεσσαλονίκης και να διακοπεί η λειτερδότηση στο μεγαλύτερο τμήμα Θεσσαλονίκης και σε ολόκληρη την ανατολική Μακεδονία και Θράκη». (Ως γνωστόν κατά τις εκρήξεις ακολούθησε πυρκαγιά)

2. Με την 15/1/2002 απάντησή σας ότι:

«Τα προβλήματα ηλεκτροδότησης που παρουσιάσθηκαν στην περιοχή Θεσσαλονίκης αλλά και ευρύτερα στη βόρεια Ελλάδα προέρχονται σε μεγάλο βαθμό από τη συγκέντρωση των κυρίων κυκλωμάτων μεταφοράς και διασυνδέσεων σε ένα μόνο ΚΥΤ (Ωραιοκάστρο).

Έτσι οποιαδήποτε μείζων ανωμαλία παρουσιάζεται σε αυτό το ΚΥΤ έχει επιπτώσεις στις περιοχές ανατολικής Μακεδονίας

και Θράκης λόγω μη εναλλακτικής όδευσης.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι σήμερα και για τα προσεχή πέντε - δέκα χρόνια ο κίνδυνος για νέες εκρήξεις είναι αυξημένος αφού ο μοναδικός ΚΥΤ συνεχώς επιβαρύνεται και με νέα φορτία.

Ερωτάτοι ο κύριος Υπουργός,

α. Υπήρξε διαρροή κλοφέν ή άλλων τοξικών ουσιών κατά την έκρηξη του ΚΥΤ Θεσσαλονίκης στις 30/1/2001;

β. Τι μέτρα λήφθηκαν για την αποφυγή νέων εκρήξεων μέχρι να κατασκευασθεί και να τεθεί σε λειτουργία ο νέος ΚΥΤ στην περιοχή Λαγκαδά;

Ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Άκης Τσοχατζόπουλος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ερώτημα του συναδέλφου έχει μία πολύ απλή απάντηση: Ότι στο Ωραιοκάστρο, στη Θεσσαλονίκη που αναφέρεστε, που έγιναν οι συγκεκριμένες εκρήξεις, είχαμε μονωτήρα στήριξης συνηθισμένης μορφής. Όπως έρεπτε, αυτοί οι μονωτήρες στήριξης του ηλεκτρικού ρεύματος είναι από πορσελάνη και ως τη μόνη μονωτική ουσία έχουν τον ατμοσφαιρικό αέρα, το μόνο στοιχείο μόνωσης είναι ο ατμοσφαιρικός αέρας. Επομένως δεν υπάρχει καμία χημική ουσία, δεν υπάρχει κλοφέν, δεν υπάρχει τίποτα.

Άρα, λοιπόν, η απάντησή σας πάνω στο θέμα αυτό προκύπτει από μόνη της, είναι αυτονόητη: ουδεμία σχέση έχουν οι μονωτήρες υποστήριξης του ηλεκτρισμού στα ΚΥΤ Ωραιοκάστρου και Θεσσαλονίκης με το φαινόμενο της έκρηξης στη Δ.Ε.Η. πριν από μερικές εβδομάδες, όπου πράγματι υπήρξε συζήτηση για διαρροή αερίου κλοφέν, το οποίο όμως προήλθε μέσα από την αποξήλωση πυκνών που ουσιαστικά αφορούσαν το σύστημα προστασίας της γεννήτριας, η οποία είχε καεί μέσα.

Άρα, λοιπόν, έχουμε δύο τελείως άλλες –αν θέλετε– πραγματικές περιστάσεις και στη συγκεκριμένη περίπτωση στο χώρο του Ε.Υ.Σ. Αγίου Δημητρίου μόνο μετά την πάροδο μερικών ημερών διαπιστώθηκε ότι τα ερμάρια τα οποία ήταν στεγανοποιημένα, το υγρό, το Ρ.С.Ρ. όπως λέγεται, ως πυκνωτής για την προστασία της συγκεκριμένης γεννήτριας, είχε μία διαρροή. Πράγματι μετρήθηκε, διαπιστώθηκε ότι αφορά μικρή ποσότητα, υπήρξαν ανακοινώσεις από τη μεριά της Δ.Ε.Η., οι αξιολογήσεις έβγαλαν ότι το ποσό στου ελαίου πυκνωτή το οποίο είχε καταστραφεί και είχε καεί και στα δύο ερμάρια μαζί πρέπει να ήταν περίπου μία ποσότητα 1,8 χιλιόγραμμα. Ήταν αροκλόρ, το οποίο είναι χαμηλής περιεκτικότητας σε χλώριο, άρα λοιπόν θεωρείται ένα μικρής εμβέλειας βιομηχανικό απύχημα, έτσι ώστε να μην υπάρχει κανένας φόβος από τη διαρροή αυτής της ποσότητας του αροκλόρ, το οποίο διαπιστώθηκε.

Όμως, παρ' όλα ταύτα, επειδή η Δ.Ε.Η. έχει την ευθύνη να διαχειρίζεται εδώ και δεκαπέντε χρόνια εγκαταστάσεις, συστήματα και εξαρτήματα, τα οποία περιέχουν υγρό Ρ.С.Ρ., υπάγεται σε προδιαγραφές, οι οποίες ισχύουν για όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την ευθύνη παρακολούθησης την έχει το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., το Υπουργείο Περιβάλλοντος, το ΠΕΡΠΑ. Η Δ.Ε.Η. δηλώνει κάθε χρόνο το σύνολο των εξαρτημάτων, τα οποία περιέχουν Ρ.С.Ρ. έτσι ώστε να υπάρχει συνεχής παρακολούθηση της λειτουργίας, της εγκατάστασης, της αλλαγής και δήλωση τόσο στις νομαρχιακές υπηρεσίες, όσο και στις νομικές υπηρεσίες για όλες τις περιπτώσεις.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς δεν έγινε σαφές, δεν διαπιστώθηκε ότι υπήρξε διαρροή του υλικού αυτού από τα συγκεκριμένα ερμάρια του μονωτήρα. Μόνο μετά από δύο-τρεις μέρες, όταν διαπιστώθηκε, λειτούργησε όλο το σύστημα προστασίας για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Πέραν αυτού όμως η Δ.Ε.Η. έχει αναθέσει σε επιτροπή εμπειρογνωμόνων οι οποίοι μάλιστα προέρχονται από το Πολυτεχνείο, να κάνει μια συνολική εξέταση του προβλήματος, να υπάρξει δηλαδή μια αξιολόγηση επιπρόσθετη ώστε να έχουμε μια πλήρη εικόνα από το τι συνέβη τελικά στην Κοζάνη. Τα λέωντα αυτά συμπληρωματικά παρ' όλο που δεν έχουν σχέση με το

ερώτημά σας.

Ακούσατε για διαρροή αερίων στην Κοζάνη και τη συνδέσατε από παρεξήγηση με την περίπτωση της έκρηξης του ΚΥΤ Ωραιοκάστρου όπου όμως δεν υπάρχει τέτοιο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Κούβελας έχει το λόγο.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Ευχαριστώ τον κύριο Υπουργό για τις πυληφορίες που έδωσε για τη Θεσσαλονίκη. Θα ήταν όμως προτιμότερο στη συνέχεια να απαντήσει και στη δεύτερη ερώτηση που έχω υποβάλει, αντί να διαθέσει το χρόνο του για την Κοζάνη. Για την Κοζάνη θα μας πει άλλη φορά.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε ότι αντί να σας υποδεχθεί με φωτοχυσίες η Θεσσαλονίκη, δυστυχώς και κατ' ανάγκη σας υποδέχεται με αλλεπάλληλα μπλακ άσυτ άθελά της. Γνωρίζετε ότι έχουμε μπλακ άσυτ μια φορά το μήνα από πέρσι τέτοια εποχή και οι απαντήσεις που δίνει η ΔΕΗ στις ερωτήσεις μας -διότι εσείς έχετε γίνει γραμματοκομμιστής της ΔΕΗ, ο Υπουργός δηλαδή ποτε δεν πήρε θέση- είναι ότι αυτή η κατάσταση θα διορθωθεί όταν θα γίνει ο καινούριος κατανεμητής υψηλής τάσης στην περιοχή Λαγκαδά. Και πότε θα γίνει αυτός; Κατά τη ΔΕΗ σε πέντε χρόνια το νωρίτερο αν οριστικοποιηθεί η θέση, εάν εξασφαλιστούν οι απαλλοτριώσεις και τα χρήματα.

Το δεύτερο ερώτημα είναι τι μέτρα θα πάρουν για να αντιμετωπίσουμε τα μπλακ άσυτ στο προσεχές μέλλον.

Όσο δε για το απύχημα τύπου Κοζάνης, δυστυχώς δεν έχει αποφευχθεί πλήρως, γιατί, όπως αναφέρεται, υπάρχουν πάρα πολλές περιπτώσεις πυκνωτών και μετασχηματιστών παλιάς τεχνολογίας, οι οποίοι εξακολουθούν να χρησιμοποιούν υλικά τύπου κλοφέν. Θα ήταν χρήσιμο να μας πείτε αν στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης υπάρχουν τέτοια.

Ένα άλλο στοιχείο που πρέπει να σας προβληματίσει είναι ότι μετά τα αλλεπάλληλα μπλακ άσυτ και την παρέμβαση του εισαγγελέα ο πρόεδρος των τεχνικών της ΔΕΗ καταγγέλλει τα εξής: «Τα τελευταία τρία χρόνια με ευθύνη της διοίκησης δεν γίνεται συντήρηση τόσο στο δίκτυο όσο και στο μηχανολογικό εξοπλισμό των εγκαταστάσεων. Οι προληπτικοί έλεγχοι οι οποίοι τα προηγούμενα χρόνια γίνονταν προγραμματισμένα από συνεργεία τεχνικών, έχουν σταματήσει. Τα λεγόμενα τσεκ από δεν γίνονται πλέον με το σκεπτικό ότι το δίκτυο και ο εξοπλισμός δεν έχουν κανένα πρόβλημα. Ουσιαστικά η συντήρηση του μηχανικού εξοπλισμού είναι ανύπαρκτη».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να διαβεβαιώσω τον κύριο συνάδελφο, όπως είπα και στην πρωτολογία μου, ότι καμία διαρροή κλοφέν δεν υπήρξε στη Θεσσαλονίκη.

Επίσης υπάρχει ένα πρόβλημα για το ΚΥΤ της περιοχής Λαγκαδά. Ορθώς επισημαίνετε ότι υπήρξε μια διακοπή από τη βλάβη στον ΚΥΤ Λαγκαδά στις ευρύτερες περιοχές, διότι δυστυχώς είναι το μοναδικό ΚΥΤ της βόρειας γραμμής του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης που υπάρχει στην περιοχή. Αυτό βέβαια είναι μια απέλεια ή αδυναμία επενδύσεων περαιτέρω ώστε σε ένα κρίσιμο σημείο όπως είναι η κατά μήκος της Εγνατείας Οδού μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας, να υπάρχει επάρκεια και ισχυρότερο σύστημα και διανομής και μεταφοράς. Η απέλεια αυτή αντιμετωπίζεται με δυο αποφάσεις.

Όπως ανακοινώσαμε πρόσφατα επίκειται μέσα στα επόμενα δύο χρόνια η κατασκευή του νέου ΚΥΤ Λαγκαδά το οποίο θα λύσει το πρόβλημα.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Πέντε χρόνια το νωρίτερο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Αυτό σας λέω τώρα.

Το δεύτερο θέμα είναι ότι επίκειται να συζητηθεί αυτόν τον καιρό μια πρόταση της ΔΕΣΜΥΕ, η οποία, όπως ξέρετε, έχει αποκλειστική ευθύνη πλέον για το σύστημα μεταφοράς ενέργειας υψηλής τάσης.

Όπως ξέρετε, εξαγγέλλεται ένα πενταετές πρόγραμμα με το οποίο ανανεώνεται, διευρύνεται και ισχυροποιείται το σύστημα. Διότι, όπως ξέρετε, φιλοδοξούμε να γίνουμε ενεργειακός κόμ-

βος του διευρωπαϊκού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Είναι αναγκαία προϋπόθεση το δίκτυο να ενισχυθεί.

Άρα, λοιπόν και το Κ.Υ.Τ. Λαγκαδά θα αντιμετωπιστεί και θα υπάρξει επάρκεια σε αναγκαία διατομή ώστε το σύστημα να λειτουργεί χωρίς ενοχλήσεις. Είναι σαφές ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα πλέον για διαρροή κλοφέν στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Οπουδήποτε αλλού χρησιμοποιούνται από τη Δ.Ε.Η. συσκευές που περιέχουν αραιώματα τύπου κλοφέν προβλέπεται διαδικασία μέσω του ΠΕΡΠΑ για ενημέρωση και τυποποίηση έτσι ώστε να υπάρχει πλήρης και συνεχής έλεγχος στη διαδικασία αυτών των συστημάτων. Πάντως, όλα αυτά θα αποσυρθούν μέχρι το 2009. Αυτή είναι η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε χρόνο γίνεται σταδιακή απόσυρση. Το 2009 θα έχουμε την απόσυρση των τελευταίων εξαρτημάτων τα οποία χρησιμοποιούν διαλύματα κλοφέν σε εξαρτήματα ηλεκτρικής ενέργειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ BENIZEΛΟΣ». «Για τα 180 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση», τρίαντα μαθητές και τρεις συνοδοί καθηγητές από το Τ.Ε.Ε. Ηρακλείου Αττικής.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Τρίτη είναι η με αριθμό 326/29.1.2002 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Γκατζή προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με το πρόσφατο θανατηφόρο εργατικό ατύχημα στην επιχείρηση «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ», τη λήψη μέτρων για την εφαρμογή των κανόνων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Γκατζή έχει ως εξής:

«Ένα ακόμη θανατηφόρο εργατικό ατύχημα προστέθηκε στη μεγάλη λίστα των εργατικών ατυχημάτων που σημειώνονται στην επιχείρηση «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ» του Μάνεστ. Εργαζόμενος καταπλακώθηκε ενώ εργαζόταν υπερωριακά κατόπιν εντολής της εργοδοσίας στον κλίβανο που ήταν τρύπιος. Ο κλίβανος είχε υποστεί ζημιά από το Σάββατο 19 Γενάρη και οι εργαζόμενοι υποχρεώνονταν από την εργοδοσία να εργάζονται, παρ' ότι ο κίνδυνος ενός εργατικού ατυχήματος ήταν κάτι παραπάνω από ορατός. Η εργοδοσία αντί να κλείσει το εργοστάσιο όπως οφειλε, έδωσε περιοδικά στους εργαζόμενους μέρος της κανονικής αδείας τους χωρίς την έγκριση του Σωματείου, έχοντας μάλιστα την έγκριση της Επιθεώρησης Εργασίας Μαγνησίας.

Στη συγκεκριμένη επιχείρηση έχουν σημειωθεί πολλά εργατικά ατυχήματα που αναδεικνύονται με τον πιο τραγικό τρόπο τις απαράδεκτες συνθήκες εργασίας που επικρατούν στα τρία εργοστάσια της επιχείρησης -Βελεστίνου, Βόλου και Δομικά Πλέγματα- όπου η εργοδοσία με την εγκληματική ανοχή της Κυβέρνησης παραβιάζει κάθε μέτρο για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων και ακολουθώντας την προσφιλή τακτική του εκφοβισμού και της τρομοκρατίας, επιβάλλει καθεστώς ενός σύγχρονου «Νταχάου», όπως εντατικοποίηση της εργασίας, απειλές απόλυτης, εργασία τα Σαββατοκύριακα κ.α.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός;

Γιατί αν και ο κλίβανος είχε υποστεί σοβαρότατη ζημία με πολλαπλούς κινδύνους για τους εργαζόμενους η Επιθεώρηση Εργασίας συμφώνησε στη συνέχιση της λειτουργίας της επιχείρησης αντί στη διακοπή των εργασιών έως την επιδιόρθωση των ζημιών και μάλιστα χωρίς την έγκριση του Σωματείου και με ελάχιστο προσωπικό.

Μετά και το νέο ατύχημα σκοπεύει η Κυβέρνηση να πάρει μέτρα για την παραδειγματική τιμωρία των υπευθύνων και να επιβάλει την εφαρμογή των αναγκαίων κανόνων υγιεινής και ασφάλειας στην παραπάνω επιχείρηση, αλλά και να εξασφαλίσει ανθρώπινες συνθήκες δουλειάς;»

Ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει το λόγο.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) : Κατ' αρχάς, όπως σας είναι γνωστό,

κύριε συνάδελφε, ο κλίβανος είχε υποστεί βλάβη στις 19 Ιανουαρίου. Η επιχείρηση, ως όφειλε, ζήτησε άδεια για την απασχόληση του προσωπικού στην επισκευή. Και μάλιστα σας κάνω γνωστό –ίσως δεν το γνωρίζετε και δικαιολογημένα- ότι με βάση το προεδρικό διάταγμα του 1932 τα χρονικά όρια μισθωτών στη βιομηχανία μπορούν να παρατείνονται σε περίοδο βλάβης για κάποιες εργάσιμες ημέρες με συγκεκριμένες ώρες.

Την επίκληση αυτής της δυνατότητας είχε κάνει η επιχείρηση και η Επιθεώρηση Εργασίας ως όφειλε. Είχε δώσει την άδεια.

Το απόχρημα, λοιπόν, συνέβη στη διαδικασία επισκευής του κλιβάνου. Είναι σε εξέλιξη όλη η ανακριτική διαδικασία, προκειμένου να διαπιστωθούν τα αίτια κατά το απύχημα και βέβαια να καταλογιστούν οι ευθύνες, εάν κατά τις εργασίες αυτές τηρούνταν οι κανόνες για την ασφάλεια των εργαζόμενων.

Όπως επίσης γνωρίζετε γιατί είναι στην περιφέρειά σας, η «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ» έχει μία πλήρως καθετοποιημένη βιομηχανία, έχει τρεις ουσιαστικά παραγωγικές μονάδες. Στη μία μονάδα δουλεύουν διακόσιοι πενήντα εργαζόμενοι, στη δεύτερη, νομίζω, εκατόν πενήντα επτά και στην άλλη περίπου εκατόν εξήντα. Είναι μία βιομηχανία η οποία μας έχει απασχολήσει και έχει απασχολήσει τις υπηρεσίες του Υπουργείου, γιατί οι εργασίες που εκτελούνται εκεί είναι εξόχως επικίνδυνες με την έννοια ότι πρέπει επακριβώς να τηρούνται τα μέτρα υγεινής και ασφάλειας.

Σε όλο αυτό το χρονικό διάστημα έχουν γίνει πολλοί έλεγχοι. Η επιχείρηση για πέντε περιπτώσεις είναι στα δικαστήρια από προσφυγές οι οποίες έχουν γίνει από τις περιφερειακές υπηρεσίες. Και βέβαια στο κρίσιμο ερώτημά σας, εάν δούλευαν οι εργαζόμενοι υπερωριακά, σας λέω ότι από πρώτη ματιά οι εργαζόμενοι δούλευαν υπερωριακά, αλλά φάνεται, όμως, ότι δούλευαν μέσα στα πλαίσια που ο εργοδότης μπορούσε να διεκδικήσει τέσσερις ώρες υπερωρία στη διάρκεια επισκευής της βλάβης. Όμως για το θέμα αυτό θα σας απαντήσουμε και εγγράφως από τη στιγμή, μετά από δύο ημέρες, πάρουμε και κατάθεση από τον (διο τον πάσχοντα, από τον κ. Κρητικό ο οποίος είναι στο νοσοκομείο και νοσηλεύεται.

Τώρα σε σχέση με το δεύτερο σκέλος, θέλω να σας πω ότι για τη συγκεκριμένη επιχείρηση και όχι μόνο θα ενταθούν οι έλεγχοι, αλλά βέβαια με τη στελέχωση των υπηρεσιών του ΣΕΠΕ είμαστε σίγουροι ότι το δεύτερο εξάμηνο του 2002 όχι μόνο θα έχουν ενταθεί οι έλεγχοι, στις κρίσμες, στις βασικές επιχειρήσεις, αλλά και σε επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ένα ιστορικό εργατικών απυχημάτων, οι έλεγχοι θα είναι και γρήγοροι και περιοδικοί και τακτικοί και έκτακτοι όταν κριθεί απαραίτητο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο συνάδελφος κ. Γκατζής έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Μακάρι, κύριε Υπουργέ, να μπορέσει ο κ. Κρητικός να μπορέσει να δώσει κατάθεση, γιατί δυστυχώς χαροπαλεύει και βρίσκεται στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης. Είναι πάρα πολύ άσχημα και εμείς θα χαρούμε να ξεπεράσει τον κίνδυνο.

Αλλά, κύριε Υπουργέ, είναι τραγικό μέσα σε λίγα χρόνια να έχουμε δεκάδες απυχήματα, τρία θανατηφόρα, τρία με πλήρη αναπτηρία. Και σε προηγούμενες ερωτήσεις είχαμε εάν θέλετε τις ίδιες ακριβώς που μας δίνετε και σήμερα εσείς, από άλλους συναδέλφους σας, ότι με την πρόσληψη του προσωπικού που θα γίνει στις επιθεωρήσεις εργασίας το πρόβλημα θα λυθεί, θα γίνεται καλύτερη επιθεώρηση κλπ.

Όμως, κυριαρχούν απαράδεκτες συνθήκες εργασίας στη συγκεκριμένη επιχείρηση. Από πού θέλετε να αρχίσουμε; Από την εντατικοπόίηση, τις απειλές, γενικότερα τους εκβιασμούς κλπ. με απόλυτη. Εκεί είναι πραγματικό Νταχάου. Οι εργάτες

δουλεύουν. Και δεν είναι όπως τα λέτε, κύριε Υπουργέ. Ίσως δεν σας πληροφόρησαν σωστά. Δεν έγινε η περιοδική απασχόληση για να γίνει η επισκευή. Δούλευε ο κλίβανος. Αυτό είναι το ζητούμενο. Δούλευε ο κλίβανος, αποκολλάται κλειδί του κλιβάνου και πέφτει και καταπλακώνει τον εργάτη. Αυτό έγινε και με την ανοχή της Επιθεώρησης Εργασίας και μάλιστα χωρίς την έγκριση του Σωματείου.

Εδώ θα πρέπει να δούμε ότι αυτή ακριβώς η κατάσταση στην οποία βρίσκεται η επιχείρηση είναι επαναλαμβανόμενη. Και δεν νομίζω ότι θα λυθεί το πρόβλημα μόνο με τα δικαστήρια. Πρέπει να παρθούν άμεσα μέτρα. Πρέπει να εφαρμοστούν οι κανόνες υγειεινής και ασφάλειας. Πρέπει εκεί να υπάρχει επιθεωρητής τεχνικός ο οποίος θα βλέπει καθημερινά, εάν θέλετε –επειδή, όπως και εσείς επισημάντε, είναι επικίνδυνη η εργασία των εργαζομένων- και να επισημάνει τους όρους υγειεινής και ασφάλειας.

Εδώ θα ήθελα να πω και κάτι ακόμα, κύριε Πρόεδρε. Σ' αυτήν την επιχείρηση παραβιάζονται τα πάντα και με την ανοχή της Κυβέρνησης. Και το λέω αυτό, γιατί παρά τις καταγγελίες μας, αυτά συνεχίζονται και έχουμε παραβιάσεις στους κανόνες υγειεινής, παραβιάσεις στις εργασιακές σχέσεις κλπ.

Κύριε Πρόεδρε, έχει πετάξει στο καλάθι των αχρήστων τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και τους κανόνες υγειεινής και ασφάλειας. Γι' αυτές τις ζημιές που γίνονται πληρώνει το ΙΚΑ. Βέβαια τα μέτρα είναι τέτοια που δεν τους πολυενδιαφέρουν γιατί μπροστά στο κέρδος η ζωή των εργαζομένων ιδιαίτερα σ' αυτό το εργοστάσιο έχει γίνει βορά στο μηχανισμό της αισχροκέρδειας και της ασυδοσίας της συγκεκριμένης επιχείρησης. Πρέπει να λάβετε μέτρα και μάλιστα αποφασιστικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε συνάδελφε, λέτε ότι πρέπει να πάρουμε μέτρα. Ήδη έχουμε λάβει μέτρα και μάλιστα με την εν λόγω επιχείρηση εκκρεμούν πέντε συνολικά δίκεις που έκινησαν από την επιθεώρηση εργασίας. Αυτά που εμείς πρέπει να κάνουμε με τις ευθύνες μας και τις υποχρεώσεις μας για την εφαρμογή των νόμων στην επιχείρηση το κάναμε. Μάλιστα υπάρχει πολύ καλή συνεργασία με τους εκπροσώπους των εργαζομένων.

Όσο για το απύχημα, νομίζω σας απαντήσα. Ο έλεγχος είναι σε εξέλιξη. Η βλάβη είχε αναφερθεί στις 19 του μηνός Ιανουαρίου, έγινε διακοπή και αν κατά τη διακοπή η φύση της λειτουργίας μπορούσε να σταματήσει σε μια ώρα ο κλίβανος, είναι τεχνικά θέματα που πρέπει να απαντηθούν.

Πάντως θέλω να σας πω ότι πρέπει να είμαστε αυστηροί σε σχέση με την τήρηση των κανόνων υγειεινής και ασφάλειας στην εν λόγω επιχείρηση. Παρακολουθούμε την εξέλιξη και έχουμε μία απαισιοδοξία γιατί οι πληροφορίες μας είναι ότι η επιχείρηση οδηγείται στην επιλογή να θέσει σε διαθεσιμότητα το προσωπικό και άλλα και όλα αυτά μας ανησυχούν ιδιαίτερα. Έγινε η χρήση της άδειας των εργαζομένων που και αυτό είναι μέσα στις δυνατότητές της, όμως μας ανησυχεί ιδιαίτερα γιατί οι πληροφορίες μας είναι από τους εργαζόμενους και φαίνεται πως πάρα πολύ η απειλή να θέσει τη μητρά του προσωπικού σε διαθεσιμότητα και αυτό μας απασχολεί πάρα πολύ.

Ελπίζουμε να μην υπάρξουν τέτοια μέτρα και δεν τα εκλαμβάνουμε ως μέτρα «εκβιασμού» προς τις αρχές κλπ.

Πάντως θέλω να σας διαβεβαιώσω πως θα κάνουμε το καθήκον μας σωστά, οι υπηρεσίες μας είναι σε γνώση και τα πορίσματα είναι στη διάθεση όλων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη των

ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η υπ' αριθμ. 29/30-11-2001 επερώτηση των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας κ. Γ. Κωνσταντόπουλου, κας Μ. Γιαννάκου, κυρίων Κ. Κιλτίδη, Π. Τατούλη, Β. Μιχαλολιάκου, Ι. Χωματά, Α. Γιαννόπουλου, Γ. Μελά, Ν. Κορτσάρη, Γ. Γιακουμάτου, Ε. Παπανικολάου, Σ. Σπύρου, Π. Μαντούβαλου, Ν. Αγγελόπουλου, Α. Σπηλιόπουλου, Μ. Σαλμά, Δ. Σιούφα και Ν. Κακλαμάνη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας για την πολιτική της Κυβερνησης στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας.

Από τη Νέα Δημοκρατία ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο κ. Νικήτας Κακλαμάνης.

Από το Κ.Κ.Ε. ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο κ. Νικόλαος Γκατζής.

Το λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Κωνσταντόπουλος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο τομέας κοινωνικής πρόνοιας είναι ένας τομέας που παραδοσιακά δεν προσελκύει τα φώτα της δημοσιότητας και τους προβολείς των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Ίσως γιατί ο κόσμος στον οποίον απευθύνεται δεν είναι ούτε ο καλύτερος πελάτης της μόδας ούτε ο καλύτερος πελάτης των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ούτε ο καλύτερος πελάτης της αυτοκινητοβιομηχανίας ούτε γενικά τα άτομα και οι οικογένειές τους που έχουν τεθεί στο περιθώριο μπορούν να καταναλώσουν τα αγαθά της σύγχρονης κοινωνίας μας με την ίδια ευκολία και την ίδια όρεξη που κάποιοι άλλοι τα καταναλώνουν.

Ο χώρος όμως αυτός είναι ένας χώρος γεμάτος ανθρωπιά και αν μερικοί νομίζουν ότι η σχέση μεταξύ του κράτους και των αποδεκτών των υπηρεσιών προνοίας χαρακτηρίζεται από μία μονοσήμαντη σχέση κάνουν λάθος. Και αν κάποιοι νομίζουν ότι οι «υγείες» απλώς δίδουν σε κάποιους άλλους που είχαν την ατυχία να έχουν κάποια αναπτηρία και ότι τα άτομα με αναπτηρίες μονίμως παίρνουν από τους «υγείες» κάνουν λάθος. Η σχέση είναι διπλή και οι «υγείες» κερδίζουν και αυτοί πάρα πολλά από τους αναπτήρους. Η σημασία των αναπτήρων στην κοινωνία μας είναι τεράστια.

Το θέμα της επερώτησής μας δεν έγινε για λόγους αντιπολετυτικούς. Θα έλεγα, κύριε Υπουργέ, ότι δεν ήρθαμε εδώ για να αντιπολευθούμε στενά την Κυβέρνηση και μάλιστα σε ένα θέμα της κοινωνικής πρόνοιας και ούτε θέλουμε να μονοπωλήσουμε την ευαισθησία μας στο χώρο αυτόν.

Είμαι σίγουρος ότι καταβάλλονται προσπάθειες σ' αυτόν το χώρο εδώ και πολλά χρόνια. Και σίγουρα η κατάσταση είναι πολύ καλύτερη απ' ότι ήταν στο παρελθόν. Αντίταλος όμως και εχθρός δεν είναι το παρελθόν, αλλά το σήμερα και το τι γίνεται στο περιβάλλον μας, στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα. Αν το ελληνικό προνοιακό σύστημα είναι συμβατό και αν είναι σε μία κατάσταση που να μας κάνει όλους υπερήφανους. Αν αξιολογώντας τη συμβατότητα του ελληνικού προνοιακού συστήματος με τους κανόνες των διεθνών μηχανισμών, βλέπουμε ότι είναι σε ένα πολύ καλό σημείο ή αν βλέπουμε να παραβιάζονται ορισμένοι κανόνες και ποιοι;

Είμαστε άραγε υπερήφανοι για το ελληνικό προνοιακό σύστημα σήμερα; Είμαστε έστω ευχαριστημένοι για το ελληνικό προνοιακό σύστημα σήμερα; Είμαστε ευχαριστημένοι ότι το ελληνικό προνοιακό σύστημα προσβάλλει το άρθρο 11 παρ. 1 του Διεθνούς Συμφώνου του Ο.Η.Ε. για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα και το άρθρο 13 παρ. 1 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, λόγω της αδυναμίας θεσμικής κάλυψης κάθε ατόμου με αναπτηρίες χωρίς επαρκείς πόρους συντήρησης; Και επίσης ότι το ελληνικό προνοιακό σύστημα προσβάλλει και το σκληρό πυρήνα των προηγούμενων διατάξεων λόγω της αποσύνδεσης των χρηματικών παροχών που χορηγούνται σε Α.Μ.Ε.Α., χωρίς άλλους πόρους βιοπορισμού, από την εξασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης.

Επίσης, το ελληνικό προνοιακό σύστημα προσβάλλει το άρθρο 13 παρ. 3 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη λόγω την

έλλειψης ειδικών προγραμμάτων ενημέρωσης κοινωνικής συνδρομής των ενδιαφερομένων να διεκδικήσουν επιδοματικές παροχές.

Με ερωτήσεις μας σάς έχουμε επισημάνει ότι τουλάχιστον δέκα διεθνείς συμβάσεις παραβιάζονται από το ελληνικό προνοιακό σύστημα.

Θα επισημάνω μόνο μία σύμβαση: Το Δεκέμβριο του 1993 η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. θέσπισε τους πρότυπους κανόνες για την εξίσωση των ευκαιριών για τα Α.Μ.Ε.Α., στην εκπόνηση των οποίων συμμετείχαν πάνω από εβδομήντα οργανώσεις, κυβερνητικές και αναπήρων. Πρόκειται για ένα κείμενο που παρέχει μια ισχυρή πολιτική και θητική δέσμευση σε όλες τις κυβερνήσεις για την επίτευξη πλήρους ένταξης και εξίσωσης των ευκαιριών για τα Α.Μ.Ε.Α..

Σε απάντηση μιας τόσο σημαντικής πρόσκλησης προς τα κράτη-μέλη και ύστερα από διεκδικήσεις του αναπτηρικού και γονείκου κινήματος τον Ιούνιο του 1996, η Βουλή των Ελλήνων ψήφισε το ν. 2430/1996, με τίτλο «Καθιέρωση της 3^{ης} Δεκεμβρίου ως εθνικής ημέρας για τα Α.Μ.Ε.Α.»

Πρόκειται για ένα νόμο που περιλαμβάνει σημαντικές διατάξεις για τα Α.Μ.Ε.Α. και τις οικογένειές τους, μεταξύ των οποίων και η υιοθέτηση του παγκόσμιου προγράμματος δράσης και των πρότυπων κανόνων του Ο.Η.Ε.. Στο νόμο αυτό προβλέπεται, επίσης, η σύσταση επιτροπής με την αρμοδιότητη εκπόνησης ενός εθνικού σχεδίου εφαρμογής του προγράμματος δράσης και των πρότυπων κανόνων και υποβολής σε ετήσια βάση στον Πρόεδρο της Βουλής έκθεσης προόδου της εφαρμογής των κανόνων.

Κύριε Υπουργέ, πιστεύαμε και συνεχίζουμε να πιστεύουμε ότι πρόκειται για ένα σημαντικό βήμα, που ανοίγει το δρόμο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή αποτελεσματικότερων πολιτικών για τα Α.Μ.Ε.Α., αλλά και την ανάληψη νομοθετικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την κατοχύρωση όλων των δικαιωμάτων των ίδιων των ατόμων και των οικογενειών τους.

Σας ερωτώ, κύριε Υπουργέ, αν συστήθηκε η ως άνω επιτροπή και αν υπέβαλε τις εκθέσεις της, ως όφειλε, στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων από το 1996 μέχρι σήμερα.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε ότι το ελληνικό προνοιακό σύστημα έχει τεράστιες αδυναμίες στην αντιμετώπιση τόσο των ατόμων με ειδικές ανάγκες όσο και των οικογενειών τους. Αν και μπορούμε να κατανοήσουμε αυτές τις αδυναμίες, αυτό που τόσα χρόνια δεν μπορούμε να κατανοήσουμε είναι γιατί δεν έχουμε πλήρη στοιχεία για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Γιατί δεν γνωρίζουμε πόσα άτομα με ειδικές ανάγκες έχουμε σήμερα στον ελληνικό χώρο; Γιατί δεν γνωρίζουμε τις επιμέρους κατηγορίες αυτών των ατόμων; Γιατί δηλαδή δεν γνωρίζουμε πόσους κινητικά ανάπτυρους έχουμε, πόσα άτομα με νοητική υστέρηση έχουμε, πόσα άτομα με διαταραχές προσαρμογής έχουμε, πόσα άτομα με πολλαπλές αναπτηρίες και ποιες πολλαπλές αναπτηρίες και ποια άλλα συνυπάρχοντα προβλήματα υπάρχουν; Οποιοδήποτε ίδρυμα αναπήρων και αν επισκεφθούμε θα διαπιστώσουμε ότι δεν υπάρχουν πλήρως ενημερωμένα ιστορικά. Δεν γνωρίζουμε ούτε τα αίτια της αναπτηρίας ούτε πώς προήλθε η αναπτηρία και γ' αυτό δεν μπορούμε να κάνουμε πρόγνωση. Δεν ξέρουμε την εξέλιξη των ατόμων που ζουν στα διάφορα ιδρύματα.

Πολύ σημαντικό, επίσης, είναι ότι δεν γνωρίζουμε πόσους ανάπτυρους είχαμε, πόσους έχουμε σήμερα και πόσους θα έχουμε αύριο, ώστε να μπορέσουμε να κάνουμε καλύτερο σχεδιασμό για την πρώιμη διάγνωση, για την πρώιμη θεραπεία, για την πρώιμη κοινωνική ενσωμάτωση και για την αυτόνομη διαβίωση των ατόμων με αναπτηρίες. Αλήθεια, χωρίς όλα αυτά τα στοιχεία πιστεύετε ότι μπορούμε να κάνουμε μία ουσιαστική πολιτική στην κατεύθυνση αυτή;

Με τον τελευταίο νόμο περί κοινωνικής φροντίδας, ο οποίος ψηφίστηκε στη Βουλή των Ελλήνων τέθηκαν ορισμένες βάσεις για την αντιμετώπιση των ατόμων με αναπτηρίες προς τη σωστή κατεύθυνση. Πιστεύουμε ότι αυτό έγινε και με τη δική μας πίεση, την κοινοβουλευτική πίεση.

Ακούσαμε ότι πρόσφατα προχωρήσατε στην απάντηση ενός

από τα ερωτήματα που θέσαμε και θέταμε επανειλημμένως για την έκδοση των αναγκαίων προεδρικών διαταγμάτων, που απαιτεί και επαιτεί τόσα χρόνια το αναπτυρικό και γονεικό κίνημα για τα προστατευμένα εργαστήρια. Όμως, και εκεί υπάρχει ατολμία, έλλειψη θάρρους για την αντιμετώπιση των προβλημάτων. Γιατί δεν γίνονται νομικά πρόσωπα τα προστατευμένα εργαστήρια, αλλά όπου υπάρχουν οι κατάλληλοι φορείς γίνονται ορισμένα τμήματα για τα προστατευμένα εργαστήρια; Θα μπορούσε το Υπουργείο να δείξει περισσότερη τόλμη στην κατεύθυνση αυτή.

Κύριε Υπουργέ, θα θέλαμε μερικές απαντήσεις και στα υπόλοιπα ερωτήματα.

Τα παιδιά, οι οικογένειες των ατόμων με αναπτηρίες ξέρετε πολύ καλά ότι αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα από την πρώτη στιγμή ανακοίνωση της διάγνωσης. Πώς αντιμετωπίζονται αυτές οι οικογένειες; Εκτός και αν πιστεύουμε ότι το ελληνικό προνοιακό σύστημα διακατέχεται από τη λογική ότι όλοι θα είμαστε μια ζωή εντάξει με την υγεία μας, ότι τα προβλήματα είναι για κάποιους άλλους και όταν έρθει η στιγμή τα αντιμετωπίζουμε.

Υπάρχουν τεράστια προβλήματα μέσα στα ίδια τα νοσοκομεία. Θα μπορούσε εκεί το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας να κάνει την παρέμβασή του. Υπάρχουν τεράστιες περιφερειακές και κοινωνικές ανισότητες. Γιατί, αλήθεια, δεν έχει την ίδια τύχη μία οικογένεια που γεννάει ένα παιδί με αναπτηρία και ζει στην Αττική, στην πρωτεύουσα, στη συμπρωτεύουσα, με μία άλλη οικογένεια που ζει στην ελληνική επαρχία. Το πρόωρο ή προβληματικό νεογνό, το οποίο γεννιέται στην ελληνική επαρχία δεν έχει την ίδια τύχη με το παιδί που γεννιέται στα μεγάλα αστικά κέντρα. Δεν υπάρχουν οι κατάλληλες μονάδες, οι οποίες είναι και οι σύγχρονες μονάδες παραγωγής προβληματικών νεογνών και αναπήρων αργότερα στην ελληνική επαρχία και στα μικρά αστικά κέντρα. Και δεν υπάρχουν μετά για το follow up, για την παρακολούθησή τους, οι αντίστοιχες μονάδες παρακολούθησης, τα αντίστοιχα αναπτυξιακά κέντρα, όπως υπάρχουν τα ελάχιστα ίσως σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, το τμήμα αναπτυξιακής παιδιατρικής στο «Παιδών» και το αντίστοιχο στη Θεσσαλονίκη, τα οποία απαιτούνται για την πρώιμη αντιμετώπιση των παιδιών με αναπτυξιακά προβλήματα. Αυτό λέγεται ισότιμη πολιτική που να δίνουμε ίσες ευκαιρίες σε όλο τον ελληνικό πληθυσμό για πρόσβαση στις υπηρεσίες;

Θίγω και εγώ αυτό το θέμα, γιατί είναι ένα θέμα που μας λυπεί όλους και όχι μόνο στο θέμα της πρώιμης διάγνωσης, όχι μόνο στο θέμα της πρώιμης αντιμετώπισης, αλλά και μετά. Μήπως υπάρχουν οι θεραπευτές παιδαγωγοί; Μήπως υπάρχουν όλα αυτά τα team, τα οποία θα μπορέσουν να οδηγήσουν στην κοινωνική ενσωμάτωση και στην αυτόνομη διαβίωση και στη διά βίου μάθηση, ίσες ευκαιρίες, ίσα δικαιώματα, ίση μεταχείριση σε όλους τους 'Ελληνες πολίτες είτε ζουν στα αστικά κέντρα είτε στην περιφέρεια;

Ξέρετε πολύ καλά ότι το προνοιακό μας σύστημα πρέπει να εκσυγχρονιστεί. Ξέρετε πολύ καλά ότι η επιδοματική πολιτική, την οποία ακολουθείτε, τα τελευταία χρόνια, πάσχει. Ξέρετε πολύ καλά ότι υπάρχει ανάγκη εκσυγχρονισμού αυτής της επιδοματικής πολιτικής. Ξέρετε πολύ καλά ότι εδώ υπάρχουν δύο μοντέλα, τα οποία μπορείτε να ακολουθήσετε.

Το ένα μοντέλο είναι η εξασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης που θα επικεντρώνεται στην ενίσχυση των AMEA που είναι ανίκανα να εργαστούν, ή αδυνατούν να βρουν εργασία, αποκλείοντας έτσι την επιδότηση των AMEA που εργάζονται. Η κάλυψη τους παραπέμπεται στους ασφαλιστικούς φορείς.

Το άλλο μοντέλο είναι η κάλυψη αναπτηρίας, που επεκτείνεται στην επιδότηση κάθε AMEA, ανεξάρτητα από την εργασιακή του δυνατότητα, την οικονομική του κατάσταση, την ασφαλιστική του μεταχείριση και την επαγγελματική του απασχόληση.

Η εξέλιξη του ελληνικού συστήματος που στηρίζεται στο δεύτερο μοντέλο έχει οδηγήσει:

Πρώτον, στη στρέβλωση των βασικών αρχών άσκησης προνοιακής πολιτικής, επικουρικότητα και εξαπομίκευση της ανάγκης στη δημιουργία αδικαιολογήτων ανισοτήτων μεταξύ δια-

φορετικών κατηγοριών AMEA, διαφορετικών τους παροχών.

Δεύτερον, στον αποκλεισμό συγκεκριμένων κατηγοριών που δεν ενισχύονται, αν και μπορούν να απασχοληθούν.

Και τρίτον, στην έλλειψη κατοχύρωσης ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για τα άτομα με αναπτηρίες που δεν διαθέτουν άλλες πηγές συντήρησης.

Κύριε Υπουργέ, η αρνητική εμπειρία που έχει συσσωρευτεί μέχρι σήμερα δεν συμβιβάζονται άλλωστε με τις γενικές αρχές των διαφόρων μηχανισμών για την άσκηση μιας ενεργητικά προσανατολισμένης επιδοματικής πολιτικής που θα διευκολύνει την ένταξη στον κοινωνικό και οικονομικό ιστό. Και τούτο, γιατί συχνά η χορήγηση επιδομάτων, ανεξάρτητα από την κατάσταση των ενδιαφερομένων, λειτουργεί ως αντικίνητρο για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας. Χρειάζεται επομένως –είναι πολύ σημαντικό αυτό- να υιοθετηθεί μία ολοκληρωμένη προσέγγιση της άσκησης επιδοματικής πολιτικής για τα άτομα με αναπτηρίες, που θα στηριχθεί σε τέσσερις πυλώνες.

Και σας επερωτώμε, γιατί δεν τα έχετε κάνει μέχρι σήμερα; 1) Κατοχύρωση επαρκών πόρων συντήρησης για κάθε άτομο με αναπτηρίες, που αδυνατεί να ενταχθεί στην αγορά εργασίας και δεν μπορεί να ενισχυθεί αποτελεσματικά από το οικογενειακό του περιβάλλον. 2) Παροχή κινήτρων για κάθε άτομο με αναπτηρίες που μπορεί να απασχοληθεί, 3) παροχή κινήτρων για κάθε οικογένεια που φροντίζει κάποιο εξαρτημένο μέλος της, 4) κάλυψη πρόσθετων αναγκών των ατόμων με αναπτηρίες που πρέπει να ενισχυθούν για να διατηρήσουν την απασχόλησή τους.

Μόνο έτσι θα συμβάλουμε στην άμβλυνση των ανισοτήτων μεταξύ των κατηγοριών των ατόμων με αναπτηρίες, μόνο έτσι θα συμβάλουμε στην αύξηση της απασχόλησης των ατόμων με αναπτηρίες, που μπορούν να εργαστούν, μόνο έτσι θα συμβάλουμε στη διάθεση περισσότερων πόρων για την κάλυψη των AMEA, που δεν μπορούν να εργαστούν και μόνο έτσι θα συμβάλουμε στην απλούστευση των διαδικασιών θεμελίωσης και άσκησης του δικαιώματος στις προνοιακές παροχές.

Κύριε Υπουργέ, είναι σίγουρο ότι οι κοινωνικές παροχές πρόνοιας είναι και μικρής ποσότητας και χαμηλής ποιότητας, ιδιαίτερα στις ομάδες πληθυσμού που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού, σε οικογένειες με παιδιά που έχουν χαμηλό εισόδημα και στους ηλικιωμένους.

Και ένα τελευταίο σημείο, κύριε Υπουργέ. Μπορεί τα ποσά για την πρόνοια να έχουν αυξηθεί -και αυξήθηκαν οι δαπάνες για την κοινωνική πρόνοια στην δεκαετία του 1990- δυστυχώς, όμως αυτή η αύξηση οφείλεται αποκλειστικά στις διογκωμένες εισφορές των εργαζομένων. Και ξέρετε πολύ καλά ότι το ποσοστό συμμετοχής των εργαζομένων από 19% το 1993, ανέβηκε στο 23% το 1999, ενώ αντίθετα μειώθηκε το ποσοστό της κρατικής συμμετοχής. Αλήθεια τι λογική προνοιακής πολιτικής είναι αυτή στη χώρα μας;

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να ακούσω τις απαντήσεις σας και στα υπόλοιπα ερωτήματα της επερώτησής μας. Θα επανέλθω στη δευτερολογία μου μετά τις απαντήσεις σας. Πιστεύω όμως ότι οφείλουμε όλοι μια συνολική απάντηση στα θέματα της κοινωνικής πρόνοιας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει η κ. Μαριέττα Γιαννακού-Κούτσικου.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ-ΚΟΥΤΣΙΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, η σημερινή επερώτηση βέβαια κρίνει το κυβερνητικό έργο, το οποίο έχει πολλά αρνητικά σημεία, αποτελεί όμως και μια ευκαιρία για να ανοίξουμε μια συζήτηση για το πώς πρέπει να ασκείται αυτού του είδους η πολιτική, δηλαδή μια προνοιακή πολιτική που πρέπει να στοχεύει περισσότερο στην πρόληψη, αλλά και να δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους που έχουν συγκεκριμένες αδυναμίες –όπως και να τους ονομάζουμε, άτομα με ειδικές δεξιότητες κ.ο.κ- και τις οικογένειές τους να συμμετέχουν ολόπλευρα και ολοκληρωμένα στο κοινωνικό σύστημα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία βέβαια ότι πρωταρχικός στόχος των συγχρόνων κοινωνιών είναι η λειτουργία ενός κοινωνικού συστήματος, που θα είναι ικανό να αξιοποιήσει όλες τις δυνα-

τότητες προκειμένου να ικανοποιήσει ανάγκες των πολιτών είτε αυτοί έχουν κάποιες αδυναμίες ή αναπτηρίες είτε όχι. Η έμφαση βέβαια στην προσπάθεια αυτή πρέπει να δοθεί κατά κύριο λόγο στον τομέα της εργασίας, της υγείας, της εκπαίδευσης και της ασφαλείας. Αυτές είναι βασικές προϋποθέσεις για να επικρατήσουν συνθήκες προόδου και κοινωνικής ευημερίας.

Εξέχουσα θέση σε αυτήν τη διαδικασία είναι προφανές ότι έχουν οι νέοι, οι γυναίκες, τα άτομα τρίτης ηλικίας και τα άτομα με ειδικές δεξιότητες, κατηγορίες ανθρώπων, οι οποίες δεν παύουν να είναι ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες όσο και αν σοκάρει -στην έναρξη της τρίτης χιλιετίας- το γεγονός ότι νέοι και γυναίκες ανήκουν σε ευπαθείς κατηγορίες πληθυσμού.

Η εργασία, ειδικότερα ως αγαθό και αξία, στοιχειοθετεί το κατ' εξοχήν αίτημα του συνόλου των κοινωνικών ομάδων που βρίσκεται πέρα από ταξικά σχήματα και οποιεσδήποτε διακρίτες κοινωνικές συμβάσεις. Εκ των πραγμάτων, λοιπόν, και η υπόθεση της αναδιοργάνωσης του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας είναι μείζον ζήτημα για όλες τις Ελληνίδες και τους Έλληνες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόδορος της Βουλής κ. **ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**)

Οι πολιτικές που εφαρμόζονται σήμερα, παρά την νομοθετική παρέμβαση του 1998, είναι και αποστασιατικές αλλά στην ουσία έχουν δημιουργήσει και ένα ελλειψιατικό κακέκτυπο δικτύου, που παρέχει πολύ στοιχειώδεις υπηρεσίες, σε καμία περίπτωση αναβαθμισμένες. Επιπλέον δεν προσπαθεί το σύστημα να καταγράψει, έστω με σχετική ακρίβεια, το μέγεθος και τις ποιοτικές διαστάσεις του προβλήματος.

Εδώ θα πρέπει να τονίσω ότι η ευθύνη δεν βαρύνει μόνο το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας ούτε εσάς, κύριε Υφυπουργές. Βαρύνει το σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής. Είμαστε κατ' εξοχήν σε μια εποχή, που ο συντονισμός του συνόλου των πολιτικών μπορεί να αποδώσει για τις επιμέρους ομάδες. Και η Ελλάδα από πλευράς τρόπου λειτουργίας της διοίκησης βρίσκεται και σ' αυτόν τον τομέα πάρα πολύ πίσω. Υπάρχει η άποψη ότι αυτό είναι ένα θέμα περιθωριακό, με το οποίο ασχολείται το Υφυπουργείο Πρόνοιας μέσα στο Υπουργείο Υγείας, ενώ είναι μια πρωτεύουσα πολιτική για το σύνολο σχεδόν των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και οι παραλείψεις αυτές βέβαια βαρύνουν το σύνολο μιας κυβέρνησης, που ισχυρίζεται ότι είναι πρωταθλήτης στο ζήτημα της κοινωνικής ευαισθητοποίησής της. Η έννοια της κοινωνικής ευαισθησίας εμφανίζεται κάθε φορά σε κάθε πολιτικό σχόλιο. Εγώ θέλω να σας πω ότι αντί της κοινωνικής ευαισθησίας, θα πρότεινα την κοινωνική αποτελεσματικότητα. Αυτό είναι που έχει σημασία τελικά στην πολιτική.

Κάθε αλλαγή, λοιπόν, πρέπει να λαμβάνει υπόψη της δύο άξονες, που φαίνεται πως δεν λαμβάνονται υπόψη στην τρέχουσα πολιτική. Πρώτον, είναι η μετεξέλιξη των κοινωνικών δομών και μηχανισμών, με κύρια παράμετρο την αμφίδρομη σχέση της πληροφορίας και της τεχνολογίας με τα άτομα. Και δεύτερον, είναι οι νέοι τρόποι παραγωγής, που τείνουν στη βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητας απέναντι στον πολίτη σε βάθος χρόνου.

Επομένως ο στόχος των πολιτικών είναι σαφής. Με δεδομένο ότι υπηρεσίες πρόνοιας έρχονται σε επαφή με κάθε ειδούς πρόβλημα, κάθε ειδούς πολίτη, σε όποιο κοινωνικό και μορφωτικό επίπεδο και αν άγκες πρέπει να εξασφαλίσουμε ένα σύστημα κοινωνικής φροντίδας, που να στοχεύει στην αυτόνομη διαβίωση των ατόμων και να μην τα αποξενώνει από το κοινωνικό σύνολο, αλλά να λειτουργεί συμπληρωματικά και υποστηρικτικά, όχι να στηρίζεται στο σύνολό του στις επιδοματικές πολιτικές. Οι παθητικές πολιτικές έχουν αποτύχει.

Δεύτερον, να υπάρχει συνολικό δίκτυο κοινωνικών υπηρεσιών και ιδίως στην περιφέρεια, που θα παραπέμπει ευθέως σε κέντρα παροχής υπηρεσιών.

Κύριε Υφυπουργές, τα νοσοκομεία δεν ξέρω ποια άλλη δουλειά καλούνται να κάνουν, εκτός από την τριτοβάθμια φροντίδα, την πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια, τον οικογενειακό προγραμματισμό κλπ., σίγουρα όμως δεν μπορούν να στηρίξουν στο σύνολό τους υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας. Επομένως ο

παρεμβατικός ρόλος και του ιδιωτικού τομέα έχει τεράστια σημασία και φυσικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η τελευταία παραπήροσή μου αφορά στο γεγονός ότι δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί κανένα πρόβλημα αν δεν υπάρχει μια ευέλικτη και αποτελεσματική άσκηση και ελέγχου στους ιδιωτικούς φορείς και οργανισμούς παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας. Τόσο ο οθελοντισμός για τον οποίο υπάρχει ενθουσιασμός, όσο και η συμμετοχή των ιδιωτικών φορέων, πρέπει να τελεί υπό την «σπάθη» της αξιολόγησης, κύριε Υφυπουργές. Και αξιολόγηση των υπηρεσιών αυτών δεν υπάρχει. Αυτό μόνο διασφαλίζει το ενιαίο της ασκούμενης εθνικής πολιτικής και της λειτουργικής διαφάνειας και μεγιστοποιεί το ποιοτικό όφελος προς τους ευεργετούμενους πολίτες, ιδιαίτερα, όσον αφορά στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Αν σκεφθεί κανείς ότι το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για το οποίο είναι ενθουσιασμένη η Κυβέρνηση, γιατί ουσιαστικά τη στηρίζει στην παραμονή της στην εξουσία δεν περιλαμβάνει καμία ουσία πρόβλεψη για την πρόσβαση των ατόμων που έχουν κινητικές αναπτηρίες στους διάφορους χώρους, αντιλαμβάνεται κανείς πόσο μακριά είμαστε.

Δεν αποδυναμώνω τα όσα έγιναν μέχρι σήμερα. Δεν θέλω να πω ότι δεν έχει γίνει τίποτα. Άλλωστε κάποτε κι εγώ ως Υπουργός είχα συγκεκριμένες ευθύνες. Λέω όμως ότι έχει περάσει πάρα πολύς καιρός από τότε που υπάρχει αρκετή οικονομική στήριξη για να στηριχθούν ανάλογες πολιτικές. Και αυτό δεν έχει γίνει. Βιαζόμαστε γιατί αυτό θα τελειώσει μαζί με τα χρήματα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Το ερώτημά μου, λοιπόν, αφορά: Σε βάθος χρόνου, έστω γι' αυτά που γίνονται, τι θα γίνει, κύριε Υφυπουργές;

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Κιλτίδης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υφυπουργές, ακούγοντας τον τελευταίο καιρό από τότε που θα έλεγε κανένας ότι το σύστημα υγείας ευελπίστει να μειώσει τα ράντζα στα νοσοκομεία, ότι θα έπρεπε να αντιμετωπίσει κατ' εξοχήν εκείνους τους ανήμπορους ασθενείς, τους χρονίως πάσχοντες από κινητικές παθήσεις και άλλες βεβαίως, που τους κρατούν επίημέρες μέστια στα νοσηλευτικά ιδρύματα.

Αυτό όμως για να συμβεί – επειδή λέγεται η μισή αλήθεια πρέπει να πούμε και τη δεύτερη, την άλλη αλήθεια, για να ολοκληρωθεί η αλήθεια: ότι αυτοί οι ασθενείς χρειάζεται κάπου να πάνε. Μιλάμε όλοι για αποθεραπεία και αποκατάσταση. Και επειδή αρεσκόμεθα σε σύγχρονες ορολογίες, άραγε έχει αναρωτηθεί κανείς πόσα κρεβάτια αποθεραπείας και αποκαταστάσεως διαθέτει σήμερα η πατρίδα μας; Σας πληροφορώ ότι είναι περίπου εκατόν ενενήντα έξι, πείτε διακόσια. Είναι τα εκατόν είκοσι του Εθνικού Ιδρύματος Αποκαταστάσεως Αναπήρων και κάποια άλλα διεσπαρμένα στο Θριάσιο, στο Ασκληπειό Βούλας και αλλού. Επομένως η ανάγκη είναι μεγίστη.

Το 1992 με το v. 2072 καθιερώθηκε η διαδικασία δημιουργίας κέντρων αποθεραπείας και αποκαταστάσεως και από το δημόσιο και από ιδιωτικούς φορείς και από την Τοπική Αυτοδιοίκηση ακόμα. Με το προεδρικό διάταγμα 395/1993 θεσπίστηκαν επακριβώς οι κανόνες λειτουργίας αυτών των κέντρων αποθεραπείας και αποκαταστάσεως. Επιτέλους θα πρέπει κάποτε όταν μιλούμε για αποθεραπεία και αποκατάσταση να ξεκαθαρίσουμε πού θα γίνει αυτή. Και όταν μια δεκαετία ένα προεδρικό διάταγμα – όχι νόμος, κύριε Υφυπουργές- μένει ανενεργό σημαίνει ότι είναι αδαείς αυτοί που κυβερνούν ή ότι δεν έχουν τη θέληση ή να το δηλώσουν ξεκάθαρα ότι δεν διαθέτουν τους πόρους που πρέπει εκεί που πρέπει. Δεν μπορεί δέκα χρόνια να συνεχίζεται αυτό το θέατρο του παραλόγου!

Αυτήν τη στιγμή επίσημες στατιστικές λένε το εξής: Δύο χιλιάδες Έλληνες συμπολίτες μας πάιρνουν το δρόμο προς το εξωτερικό στα κέντρα αποθεραπείας και αποκαταστάσεως, με 20 εκατομμύρια δραχμές περίπου το μήνα για ένα εξάμηνο για τη νοσηλεία τους στο εξωτερικό. Ξέρετε με τι νούμερο αντιστοιχεί, κύριοι συνάδελφοι; Με πενήντα χιλιάδες ασθενείς, αν γίνει δεκτή η εισήγηση του ΚΕΣΥ που ομίλει για κλειστή νοσηλεία, όχι και για τις λοιπές της διημερεύσεων και την ανοικτή,

την ολιγόωρη παρουσία μέσα στα κέντρα αποθεραπείας, που προβλέπει η γνωμοδότηση του ΚΕΣΥ. Μιλά για είκοσι τέσσερις χιλιάδες. Σήμερα έρετε πόσο επιχορηγείται το Εθνικό Ίδρυμα Αποκαταστάσεως Αναπήρων ανά κρεβάτι; Με εκατόν είκοσι χιλιάδες δραχμές ανά κρεβάτι. Αυτή, λοιπόν, η ιστορία με τα κέντρα αποκατάστασης και αποθεραπείας πρέπει κάποτε να λάβει ένα τέλος. Δεν στέκουν στο οικονομικότερης θεωρήσεις, οι οποίες αντιπείνονται επί σειρά ετών -και τουλάχιστον από τότε που είμαι εγώ Βουλευτής επί δύο έτη με συνεχείς ενοχλήσεις και πολλών άλλων συναδέλφων- και να ακούμε μονότονα ότι κινδυνεύουν τα ασφαλιστικά ταμεία. Ποια ασφαλιστικά ταμεία; Τα ασφαλιστικά ταμεία είχαν τους φορείς τους, τους εκπροσώπους τους μέσα στο ΚΕΣΥ και κανένα δεν αντέδρασε προς αυτήν την κατεύθυνση αυτού του λογικού νοσηλίου που θεσπίστηκε με τη γνωμοδότηση του ΚΕΣΥ. Και γνωρίζω καλύτερα ότι εσείς ναι μεν στο Υπουργείο Υγείας προχωρήσατε, αλλά δεν μπορώ να αντιληφθώ αυτήν τη γάγγραινα. Από τότε που διεπιστήθηκε ο κλάδος της υγείας και ανετέθη στο Υπουργείο Εργασίας ο κλάδος των κοινωνικών ασφαλίσεων από το Υπουργείο Υγείας, δυστυχώς, ακούμε τη μόνιμη επωδό: Δεν μπορούμε, είναι άλλου Υπουργείου, έχουμε άλλη διαδικασία, υπάρχει συναρμοδιότητα. Επιτέλους κάποτε πρέπει να τελειώσει και αυτή η ιστορία. Το συναντήσαμε συνεχώς στα νομοσχέδια του Υπουργείου Υγείας, το συναντούμε και σήμερα μπροστά μας. Και θέλω να σας κάνω αυτήν την πρόταση.

Κέντρα κοινωνικής στήριξης, κύριε Υπουργέ, στην περιφέρεια. Επιτέλους δεν μπορεί να εναπόκειται στη φιλανθρωπία των συμπολιτών μας η λειτουργική τους διάσταση. Ξέρω ότι επιχορηγούνται κατά 50% για τη μισθοδοσία και όλα αυτά. Για τις λειτουργικές ανάγκες όμως είναι δυνατόν να λέγεται ότι πρέπει να κάνουν «έρανο» τα κέντρα κοινωνικής στήριξης, για να αναπτύξουν τις λοιπές τους δραστηριότητες;

Θα σταματήσω αναφερόμενος στους ανήμπορους, αυτούς που θα ονόμαζε κανείς κατάκοιτους αγρότες στην περιφέρεια, κύριε Υπουργέ. Υπάρχει το προεδρικό διάταγμα του 1988, που ομιλεί για απόλυτη αναπτηρία. Ξέρετε ότι σε άλλα ασφαλιστικά ταμεία υπάρχει άλλου είδους αντιμετώπιση. Η Κυβέρνηση όφελε τουλάχιστον από το 1988, που υπάρχει η ανταποδοτική ασφάλιση των ασφαλισμένων του ΟΓΑ, επιτέλους να φροντίσει αυτούς τους ανήμπορους, τους κατάκοιτους ανθρώπους στην περιφέρεια, από κινητικές και άλλου είδους αδυναμίες, για το δεύτερο άτομο όχι με την παροχή μόνο της βιοθείας στο σπίτι και το πρόγραμμα αυτό το οποίο κάνετε. Αυτοί οι άνθρωποι είναι παντελώς ανήμποροι, δεν μπορούν να αυτο-εξυπηρετηθούν. Χρειάζεται οπωσδήποτε άλλαγή του νομοθετικού πλαισίου, όσον αφορά στους ασφαλισμένους του ΟΓΑ σ' αυτό το θέμα της στηρίξεως διαρκώς από ένα δεύτερο άτομο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Μιχαλολιάκος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, επιθυμώ να βεβαιώσω τον κύριο Υπουργό ότι δεν έχω κανένα κίνητρο πολιτικής αντιπαράθεσης πάντως αντιπολιτευτικής διάθεσης. Η φιλοδοξία μου είναι να προσταθώ σα συμβάλω στην ανάδειξη του δημογραφικού προβλήματος στο μέγεθος που μας απειλεί. Πολύ φοβούμαι ότι το αποσιωπούμε. Ολόκληρη η ελληνική κοινωνία διακατέχεται από μια υποκριτική τάση να μην το βλέπει. Απειλείται το ελληνικό έθνος, κύριε Υπουργέ. Μεγαλύτερη απειλή είναι το δημογραφικό πρόβλημα από οποιαδήποτε άλλη απειλή έχω από την Ελλάδα ή μέσα στην Ελλάδα.

Ο συνδυασμός της μεγάλης μείωσης των γεννήσεων με τη ραγδαία αύξηση του ποσοστού των ηλικιωμένων είναι ωρολογιακή βόμβα, η οποία με νομοτελειακή βεβαιότητα θα εκραγεί αν δεν πάρουμε γενναία μέτρα!

Ενδεικτικά θα πω στη Βουλή ότι για το 2001 ο δείκτης ανανέωσης των γενεών, ο δείκτης γεννητικότητας είναι μόλις 1,01 όταν όλοι αναγνωρίζουμε ότι χρειάζεται να είναι 2,1 για την ανανέωση των γενεών. Και το δραματικότερο είναι η φθίνουσα πορεία. Το 1993 ήταν 1,35 το 1989 1,48 το 1985 1,74 το 1980 2,18 το 1960 2,23. Οι προβλέψεις δε για το μέλλον είναι δραματικές.

Η γήρανση του πληθυσμού. Η Ελλάδα είναι ήδη πια -δεν θα

γίνει, είναι- μια από τις πιο γερασιμένες χώρες του κόσμου. Το ποσοστό των Ελλήνων άνω των εξήντα πέντε ετών το 1971 ήταν 10,92 το 1991 ήταν 16,35 το 2001 ήταν ήδη 20. Και πέρα από αυτήν τη σχέση γεννήσεων και ηλικιωμένων απόμων έρχεται να προστεθεί και το θέμα των μεταναστών.

Είναι πολύ μακριά από εμένα κάθε ρατσιστική διάθεση απέναντι στο πρόβλημα -όχι μακριά απλώς, είναι απέναντι- όμως η Ελλάδα σήμερα φιλοξενεί χωρίς να το θέλει 1,5 εκατομμύριο περίπου αλλοδαπούς. Και εκτιμούν οι ειδικότεροι από εμένα ότι η νομιμοποίηση που θα τους δώσει και το δικαίωμα να φέρουν και τα μέλη των οικογενειών τους θα ανεβάσει τον αριθμό στα 2,5 εκατομμύρια. Άλλα όχι εγώ, ο ΟΑΣΑ λέει ότι μέχρι το 2025 το 1/3 του ελληνικού πληθυσμού θα το αποτελούν οι αλλοδαποί. Και τονίζω ότι αυτό δεν το βλέπω καθόλου με ρατσιστική διάθεση, αλλά ασφαλώς έχω τη διάθεση και τη φλόγα αν θέλετε να αγωνιστώ για την επιβίωση του ελληνικού έθνους και είναι δουλειά της πολιτικής εξουσίας να το κάνει.

Ο σχολικός πληθυσμός: Από το σχολικό έτος 1990-1991 μέχρι το 1999-2000 έκλεισαν ένα στα πέντε σχολεία, κύριε Υπουργέ, παρά τη συμμετοχή των αλλοδαπών μαθητών. Οι αλλοδαποί μαζί με τους παλινοστούντες ήταν την τελευταία σχολική χρονιά ενενήντα τέσσερις χιλιάδες και απέτρεψαν το κλείσιμο και άλλων σχολείων. Άλλα η αναφορά μόνο του προβλήματος ίσως το αναδεικνύει, όμως θα μου λέγατε ότι δεν είμαι ιδιαίτερα θετικός, αφού δεν αναδεικνύω και μέτρα. Θα προσπαθήσω στον ελάχιστο χρόνο, που μένει παίρνοντας από τη δευτερολογία -δεν θα κάνω χρήση της δευτερολογίας μου, κυρία Πρόεδρε- να πούμε πρώτα ποια είναι τα κυβερνητικά μέτρα, κύριε Υπουργέ, γιατί είστε και νέος στην Κυβέρνηση. Είναι τραγικό να διαπιστώνει κανείς, κυρία Πρόεδρε, ότι δεν έχουμε καθόλου κυβερνητική παρέμβαση. Μάλλον είχαμε το 1997 αν θέλετε αρνητική παρέμβαση. Δεν της αποδίδω δόλο, αλλά είχαμε το 1997 αρνητική παρέμβαση. Γιατί το 1997 η Κυβέρνηση του κ. Σημίτη έθεσε όρια εισοδήματος για τη λήψη επιδομάτων και στους πολυτέκνους και στους έχοντες τρία παιδιά και στις πολύτεκνες μητέρες.

Επίσης η Κυβέρνηση έκοψε το επίδομα στον ένα από τους δύο συζύγους. Όλα, όσα βεβαίως ήταν αντισυνταγματικά, κατέρρευσαν στα δικαστήρια και ασθμάνουσα η Κυβέρνηση έρχεται να τα αναγγείλει για το μέλλον. Η μέχρι τώρα, λοιπόν, κυβερνητική πολιτική ή είναι αρνητική ή είναι ανύπαρκτη.

Και όχι για να υπερασπιστώ το κόμμα στο οποίο ανήκω -γιατί και αυτό υπολείπεται των υποχρεώσεων του- αλλά πάντως το 1990 -1993, σε αυτήν την περιβόητη τριετία, θεσμοθετήσαμε τουλάχιστον τη σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας, που είναι ένα γενναίο μέτρο, αν λάβει κανείς υπόψη του και τις οικονομικές δυσκολίες και όχι μόνο αυτό, γιατί παρίσταται και η Υπουργός.

Τι μπορεί και τι πρέπει να γίνει τώρα, κύριε Υπουργέ; Αναλαβετέ το εσείς προσωπικά ως πρωτοβουλία, ώστε να γίνει νόμος το πόρισμα του 1993 της διακομματικής επιτροπής της Βουλής. Έχω την εντύπωση ότι αυτό θα ήταν μια πολύ καλή προσωπική κίνηση δική σας. Να το πάρετε προσωπικά το θέμα. Η Βουλή των Ελλήνων έχει δεσμευθεί ομόφωνα.

Να πάρετε, λοιπόν, τώρα αυτήν την πρωτοβουλία, ώστε οι οικογένειες με τρία παιδιά να θεωρούνται πολύτεκνες και να έχουν όλα αυτά τα «ευεργετήματα», αν και αυτό είναι χρέος της πολύτεκνης. Γιατί έρετε ότι τότε μόνο αναδεικνύεται μια πολιτική εξουσία ότι έχει το ποσοστό ευθύνης που οφείλει, όταν iεραρχεί την πολιτική της. Το να τα καταγράψουμε -έτσι στη γενικότητά τους- το να λέμε ότι θα κάνουμε αυτό και εκείνο, το να συνθηματολογούμε πάνω στο μεγαλύτερο πρόβλημα, δεν προσφέρουμε τίποτα. Εκεί, στην iεράρχηση των κοινωνικών μέτρων -αν θέλετε- αναδεικνύεται και η κοινωνική ευαισθησία. Αλλά εδώ είναι εθνικό χρέος, δεν είναι μια κοινωνική ευαισθησία.

Κύριε Υπουργέ, ανεξαρτήτου οικονομικού κόστους πρέπει να ενισχυθούν η μητρότητα και οι πολύτεκνοι. Και βεβαίως -και αυτό δεν αφορά μόνο το Υπουργείο σας- δεν μπορεί να μιλάμε σοβαρά για την αντιμετώπιση του δημογραφικού, αν δεν χτυπηθεί η ανεργία στη ρίζα της. Το είπε η ίδια η ευρωπαϊκή επιτροπή ότι είμαστε πρώτοι πλέον στην ανεργία των νέων. Και βεβαίως πρέπει να αυξηθούν τα επιδόματα τέκνων.

Πρέπει να απαντήσω μέσα από την ίδια τη ζωή σε εκείνους που είναι εντελώς αρνητικοί και εχθρικοί σε κάθε επιδοματική πολιτική. Στη Θράκη, όπως γνωρίζετε, η εκκλησία θέσπισε επίδομα στις οικογένειες για το τρίτο παιδί. Ξέρετε ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Από αυτήν τη θέσπιση και μετά -μπορεί αυτό να οφείλεται και σε άλλους παράγοντες- τριπλασιάστηκαν οι οικογένειες με τρία παιδιά; Γιατί γελάτε, κύριε Υπουργέ; Δεν το γνωρίζετε το στοιχείο;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας) : Βεβαίως και το γνωρίζω.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ : Μακάρι η αύξηση αυτή να οφείλεται και σε άλλους παράγοντες, αλλά πάντως οφείλεται και σε αυτό το επίδομα.

Βεβαίως είναι πολλά τα μέτρα τα οποία θα μπορούσε κανείς να προτείνει. Θα πω ένα και θα κλείσω, γιατί θα σεβαστώ το χρόνο. Υστερούμε δραματικά σε βρεφονηπιακούς σταθμούς. Όσο και να είναι πολλοί οι φορείς, αν θέλετε, που κατασκευάζουν βρεφονηπιακούς σταθμούς, υστερούμε δραματικά σε αυτό το τομέα.

Εάν χθες, σήμερα, δεν πάρουμε αυτά τα μέτρα, βεβαίως θα συρρικνωθούμε σε μια χώρα που θα έχει περίπου τρία εκατομμύρια πληθυσμό, που θα γέρνει προς τα γηρατεία. Και βεβαίως αυτό δεν αφορά και δεν απασχολεί καθόλου εκείνους που ηγούνται της παγκοσμιοποιημένης -αν θέλετε- οικονομίας, αυτοί δεν μας αντιμετωπίζουν πολύ σοβαρά ως αγορά. Νομίζω όμως ότι αυτό εμάς τους τριακόσιους πρέπει να μας ενδιαφέρει και εσάς προσωπικά, κύριε Υπουργέ, να σας ενδιαφέρει πολύ.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα) : Δεν υπάρχει άλλος επερωτών Βουλευτής. Ο κύριος Υπουργός θα μιλήσει καθήμενος, γιατί έχει κάποιο πρόβλημα.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη σημερινή επερώτηση, μας δίνεται η ευκαιρία να συζητήσουμε σημαντικά θέματα, που αφορούν στην πρόνοια και ιδίως στα άτομα με αναπηρίες, όπου κυρίως αναφέρονται οι ερωτήσεις.

Πιστεύω ότι αυτή η κοινοβουλευτική διαδικασία επιτρέπει ένα γόνιμο και εποικοδομητικό διάλογο, έστω και αν μερικές φορές λέγονται υπερβολές για λόγους αντιπολιτευτικών σκοπιμοτήτων.

Το δίκτυο κοινωνικής αλληλεγγύης, το οποίο εξήγγειλε η Κυβέρνηση πριν από περίπου ένα χρόνο, αποτελεί ουσιαστικά τον πυρήνα του εθνικού σχεδίου κοινωνικής ενσωμάτωσης, το οποίο η χώρα μας για πρώτη φορά διαμόρφωσε και υπέβαλε μαζί με τα άλλα δεκατέσσερα κράτη -μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά την απόφαση των ηγετών της Ευρώπης να αναγάγουν το θέμα της καταπολέμησης των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού σαν έναν από τους σημαντικότερους στόχους εκσυγχρονισμού του ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου.

Αυτό το εθνικό σχέδιο για την κοινωνική ενσωμάτωση περιλαμβάνει, βεβαίως, μέτρα σε ένα ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής, όπως είναι η απασχόληση, η εκπαίδευση, η κατάρτιση, η στέγαση, η υγεία και, φυσικά, η πρόνοια, για την οποία συζητάμε σήμερα.

Στο χώρο της πρόνοιας φιλοδοξούμε να αναπτύξουμε για πρώτη φορά στην Ελλάδα ένα ολοκληρωμένο, σύγχρονο, αποτελεσματικό και αποκεντρωμένο σε επίπεδο αυτοδιοίκησης δίκτυο κοινωνικών υπηρεσιών, που να προσφέρει κάλυψη σε όλους τους πολίτες και φυσικά στα άτομα με αναπηρίες, όταν αυτά βρίσκονται σε ανάγκη ή σε κίνδυνο. Μ' αυτόν τον τρόπο ξεπερνάμε παραδοσιακές αντιλήψεις και νοοτροπίες επιδοματικής και ιδρυματικής ασυλικής φροντίδας.

Στόχος μας σήμερα δεν είναι η διαιώνιση κάποιων παροχών προς τους έχοντες ανάγκη, αλλά η ανάδειξη των δυνατοτήτων του κάθε πολίτη και φυσικά των ατόμων με αναπηρίες, με σκοπό αυτοί να ζήσουν -όσο είναι δυνατόν- χωρίς εξάρτηση από προνοιακές προσφορές, αυτόνομοι, ελεύθεροι, δημιουργοί και κύριοι του εαυτού τους.

Όπως είναι γνωστό, τέσσερις μεγάλες θεματικές ενότητες καλύπτουν το φάσμα της πρόνοιας και μία από αυτές αφορά στα άτομα με αναπηρίες. Ο σεβασμός των δικαιωμάτων του διαφέρειν και της μη διάκρισης είναι υποχρέωση κάθε οργανωμένης και δημοκρατικής κοινωνίας, αλλά και κάθε πολίτη, γιατί κανένας κοινωνικός σχεδιασμός δεν είναι εφαρμόσιμος, όταν προσκρούει στη δύναμη παγιωμένων κοινωνικών πεποιθήσεων.

Πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους μας ότι οι πολιτικές και τα προγράμματα για τα άτομα με αναπηρίες αποτελούν διάσταση της κοινωνικής ανάπτυξης και μάλιστα πολύ σημαντική. Για την επίευξη ίσων ευκαιριών απαιτείται μία πολύπλευρη στρατηγική, που επικεντρώνεται στο δικαίωμα των αναπήρων πολιτών να συμμετέχουν πλήρως και ισάξια ως ενεργά μέλη της κοινωνίας σε όλες τις μορφές της και σε όλα τα επίπεδα, σε όλο της τον πλούτο και τις παραλλαγές της.

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες -και αυτό είναι κάτιο το οποίο και εσείς παραδεχθήκατε- έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την προστασία και στήριξη των ατόμων με αναπηρίες. Είμαστε, όμως, επίσης σύμφωνοι ότι πρέπει να γίνουν πολλά ακόμα για την ισότητη συμμετοχή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή.

Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας κινείται σύμφωνα με τους νέους προβληματισμούς, που αναπτύσσονται σήμερα σε όλες τις αναπτυγμένες κοινωνικά χώρες: Κέντρα αποθέραπειάς και αποκατάστασης -και όχι μόνο το Εθνικό Ίδρυμα Αποκατάστασης Αναπήρων, κύριες Κιλτίδη, για το οποίο θα επανέλθω αργότερα- κέντρα κοινωνικής υποστήριξης και κατάρτισης, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης και ημερήσιας φροντίδας, επέκταση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» στα άτομα με αναπηρίες, προγράμματα αποασύλοποιήσης, προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Όλα αυτά είναι ένα πλέγμα σύγχρονων κοινωνικών υπηρεσιών, που συμβάλλουν στην κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρίες. Μάλιστα, για πρώτη φορά στη χώρα μας, όπως σας είπα, ένα σύνολο επιστημόνων -που υπολογίζουμε ότι θα ξεπεράσουν τους πέντε χιλιάδες- θα στελεχώσουν ένα αποκεντρωμένο, σε επίπεδο δήμων, δίκτυο κοινωνικών υπηρεσιών.

Μπορώ, μάλιστα, σήμερα να σας ενημερώσω ότι ο σχεδιασμός, τον οποίο εξαγγείλαμε πέρσι με το δίκτυο κοινωνικής αλληλεγγύης και το εθνικό σχέδιο δράσης, βρίσκεται σε φάση υλοποίησης.

Έχοντας προκηρυχθεί το 70% έως 75% των μέτρων χρηματοδότησης από τις περιφέρειες και χωρίς να έχουν λήξει οι ημερομηνίες υποβολής τεχνικών δελτίων σε έξι από τις δεκατρείς περιφέρειες, έχουμε υπερκαλύψει το 50% του στόχου μας από τα χίλια πεντακόσια προγράμματα, τις χίλιες πεντακόσιες δομές που έχουμε σχεδίασει να υλοποιηθούν σε όλη τη χώρα.

Πιστεύουμε ότι μ' αυτήν την προσπάθεια δικαιώνουμε τους πολίτες, οι οποίοι ζητούν -και σωστά- από Κυβέρνηση και Αυτοδιοίκηση, αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών, ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Χιλιάδες άνθρωποι -και αυτό είναι αλήθεια- εργάστηκαν στη διοίκηση, στην αυτοδιοίκηση, στο μη κυβερνητικό χώρο για να γίνει αυτό το σχέδιο πραγματικότητα πέρα και πάνω από κόμματα, παρατάξεις και ομάδες.

Πιστεύάμε ότι οι πολιτικές δυνάμεις, τα κόμματα, εμείς, επιτελώντας εκτός των άλλων και μία επικοινωνιακή και παιδαγωγική λειτουργία, θα πρέπει να αναγωγίσουμε αυτήν την προσπάθεια, στην οποία και στελέχη της Κοινοβούλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας συμμετείχαν, όπως ο κ. Κωνσταντόπουλος, ο κ. Κιλτίδης, που στις συναντήσεις που κάναμε σε κάθε νομό για να ευαισθητοποιήσουμε τα στελέχη της Αυτοδιοίκησης και της τοπικής κοινωνίας, έδωσαν το δικό τους παρόν και θέλω αυτό δημόσια να το αναγνωρίσω.

Θα ήθελα τώρα να απαντήσω στα επιψέρους ερωτήματα που περιέχονται στην επερώτησή σας.

Πρώτα απ' όλα, θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο για τα περιοδικά προχειρότητας. Όπως είναι γνωστό, το 1998 θεσμοθετήθηκε με μία σημαντική νομοθετική πρωτοβουλία το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας, ο ν. 2646, ο οποίος ουσιαστικά κατοχυρώνει και συστηματοποιεί την παρέμβαση του κράτους στο πεδίο παροχής των προνοιακών κοινωνικών

υπηρεσιών. Το 2001 η Κυβέρνηση πήρε την πρωτοβουλία να αποκεντρώσει θεσμικά το Εθνικό Σύστημα Υγείας και νομοθέτησε τα περιφερειακά συστήματα υγείας, τα οποία ήδη έχουν στελεχθεί και λειτουργούν.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, της αποκέντρωσης, κάτι που είναι χρόνια τώρα το ζητούμενο, οι προνοιακές υπηρεσίες με νομοσχέδιο, το οποίο ήδη είναι έτοιμο και πάρινε υπογραφές, αποκεντρώνονται και συγχωνεύονται στα οικεία ΠΕΣΥ. Τα ιδρύματα αποτελούν πλέον αποκεντρωμένες υπηρεσιακές μονάδες του ΠΕΣΥ, βγαίνοντας από την απομόνωση και εξασφαλίζοντας ένα μεγάλο επίσης ζητούμενο, πέρα από την αποκέντρωση, τη διασύνδεση με τις Υπηρεσίες Υγείας.

Σε ό,τι αφορά τώρα το ερώτημα σχετικά με την απογραφή των ατόμων με αναπηρίες, η αφετηρία αυτού του προβληματισμού είναι αποδεκτή. Ωστόσο υπάρχει ένας ευρύτερος σκεπτικισμός για το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας και για τη δυνατότητα σωστής υλοποίησης. Και τούτο γιατί ο πληθυσμός των ατόμων με αναπηρίες δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πληθυσμός με την έννοια που έχει ο όρος για τις άλλες ομάδες και κατηγορίες. Είναι διάχυτος.

Οι προαδιοριστικές του παράμετροι είναι ασυστηματοποιήτες ελεύθερεις εδραίων και οριστικών ταξινομικών κριτηρίων. Έχει σχετικά βραχύβια ιστορία εφαρμογής πολιτικών στην Ελλάδα και οι περισσότερες από τις θεσμικές τους ενσωματώσεις βρίσκονται σε μία υβριδική κατάσταση. Δεν είναι τυχαίο ότι δύο προσπάθειες που έγιναν στη χώρα μας, μία το 1991 με τη γενική απογραφή και η άλλη ως ειδική απογραφή το 1992, απέτυχαν παταγωδώς εν μέσω καταγγελιών και αμφισβήτησεων.

Ωστόσο τα προβλήματα της θεσμικής και κοινωνικής υπόστασης των ΑΜΕΑ, των ατόμων με αναπηρίες, σε συνδυασμό με την κεντρική σημασία τους στο σχεδιασμό ενός κοινωνικού κράτους, θέτουν το ζήτημα της συστηματικής πλέον διερεύνησης του προβλήματος.

Βασικό εργαλείο της διερεύνησης των παραμέτρων αυτών, θα είναι μία δειγματοληπτική έρευνα με αντιπροσωπευτικό δείγμα του συνολικού πληθυσμού, με βάση τις σύγχρονες μεθοδολογίες που διασφαλίζουν την αξιοπιστία της, έτσι όπως έχει πραγματοποιηθεί και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Την έρευνα αυτήν την έχουμε ήδη προγραμματίσει και μέσα από την έρευνα πιστεύουμε ότι θα προκύψουν χρήσιμες πληροφορίες για τα κοινωνικά δημογραφικά χαρακτηριστικά, τα ιατρικά δεδομένα, τις κοινωνικές και θεσμικές διαστάσεις των προβλημάτων των ατόμων με αναπηρίες.

Συμπληρωματικά με την πλήρη ανάπτυξη κοινωνικών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο και με την υλοποίηση, την καθολική εφαρμογή του προνοιακού χάρτη, ο οποίος όπως γνωρίζετε, ήδη βρίσκεται στο διαδίκτυο και έχουν αρχίσει και οι συνδέσεις των προνοιακών δομών με αυτόν, πιστεύουμε ότι θα έχουμε μια διαρκή εικόνα –και αυτό έχει σημασία– με επικαιροποιημένα στοιχεία για τα άτομα με αναπηρίες. Διότι το ζητούμενο δεν είναι να κάνουμε εφάπαξ μια απογραφή, η οποία θα μας δώσει κάποια ενδιαφέροντα στοιχεία για σήμερα, αλλά αυτά τα στοιχεία δεν θα έχουν την ίδια αξία μετά από έξι μήνες, ένα χρόνο ή πολύ περισσότερο.

Σχετικά με το ερώτημα, γιατί το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας δεν γνωρίζει ακριβώς όλα τα αίτια που οδήγησαν στην αναπηρία και γιατί δεν υπάρχουν πλήρη ενημερωμένα ιστορικά όλων των αναπήρων για τη χάραξη πολιτικής, θα πω ότι υπηρεσίες στις οποίες απευθύνονται τα άτομα με αναπηρίες είντε ιατρικές είτε προνοιακές, φυσικά και διατηρούν ενημερωμένο ατομικό ιστορικό, βάσει του οποίου άλλωστε γίνονται οι αναγκαίες ενέργειες φροντίδας, νοσηλείας και αποκατάστασης. Εξάλλου η επιδοματική πολιτική και οι δικαιούχοι της μας δίνουν τη δυνατότητα να έχουμε συγκεκριμένη εικόνα, με ονοματεπώνυμο των ατόμων, τα οποία έχουν βαριές αναπηρίες.

Τα συμπεράσματα αυτά αξιοποιούνται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και σε συνδυασμό με τον προνοιακό χάρτη, ο οποίος υπολογίζουμε μέχρι το τέλος του 2002 να αρχίσει να αποδίδει τα πρώτα μετρήσιμα στοιχεία για μας, θα μας δώσουν μια πληρέστερη εικόνα για τη ζήτηση και την απαιτούμενη προσφορά υπηρεσιών στα άτομα με αναπηρίες, πάντα

βεβαίως σεβόμενοι τους περιορισμούς της αρχής προσωπικών δεδομένων για το ευαίσθητο αυτό θέμα.

Το ερώτημα που αναφέρεται στην πρόβλεψη στους ρυθμούς αύξησης ή μείωσης των ατόμων με αναπηρίες σχετίζεται με το θέμα της απογραφής, αλλά κυρίως με το θέμα της διαρκούς επικαιροποίησης των στοιχείων. Βεβαίως είναι ένα ερώτημα, το οποίο παραπέμπει σε θέματα εξέλιξης της επιστήμης, επιδημιολογικών μεταβολών, αγωγής υγείας, καθώς και σε θέματα εξέλιξης ανάγνωσης του DNA, θέματα τα οποία παρακολουθούμε και αξιοποιούμε.

Για τα κέντρα πρόσωρων και προβληματικών νεογνών, θα πω ότι σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι λειτουργούν είκοσι συνολικά νεογνολογικά τμήματα και μονάδες πρόσωρων νεογνών σε κεντρικά νοσοκομεία και κεντρικά, αλλά και σε νοσοκομεία της περιφέρειας. Η ανάπτυξη νέων τμημάτων ή μονάδων την οποία προτείνετε, πρέπει να εξετάζεται με βάση τον υγειονομικό χάρτη, με βάση τις ανάγκες κάθε περιοχής. Πιστεύουμε ότι αυτό επιβάλλει ένας ορθολογικός σχεδιασμός εξειδικευμένων υπηρεσιών τόσο στην υγεία όσο και στην πρόνοια, όχι βεβαίως με βάση τη διοικητική διαίρεση της χώρας, την οποία εσείς προτείνετε.

Για τη λειτουργία των Κέντρων Αποθεραπείας και Αποκατάστασης στην οποία ιδιαίτερα αναφέρθηκε ο κ. Κιλτίδης, θα πω τα εξής. Δεν λειτουργεί μόνο το Ε.Α. κύριε Κιλτίδη. Στο πλαίσιο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης αναπτύχθηκαν δύο νέα σύγχρονα κέντρα, ως υποδομές και εξοπλισμός, αποθεραπείας και αποκατάστασης -το ένα στην Αμφιλοχία ολοκληρώθηκε, το άλλο ολοκληρώνεται στην Κόρινθο- ενώ έγινε κτιριακή αναβάθμιση και επεκτάση λειτουργίας πέντε ακόμη κέντρων, στο Αίγιο, στη Νιγρίτα, στο Αμύνταιο, στα Φιλιατρά και στο Άργος Ορεστικό.

Πρέπει να σας πω ακόμη ότι αναπτύχθηκαν είκοσι τέσσερα κέντρα κοινωνικής υποστήριξης και κατάρτισης, τα γνωστά KEKYKAMΕΑ, σε ισάριθμους νομούς της χώρας. Θα πρέπει να σας πω, επειδή αναφερθήκατε στα λειτουργικά έξοδα ότι για τη λειτουργία όλων αυτών των κέντρων -των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου εννοείται- καλύπτεται όλος ο προϋπολογισμός τους και ως προς τη μισθοδοσία και ως προς τα λειτουργικά από κρατική χρηματοδότηση. Ίσως εννοούσατε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Δεν ξέρω τι ακριβώς εννοούσατε.

Για τη στελέχωση των Κέντρων Αποκατάστασης έχουν προσληφθεί ήδη εξήντα πέντε άτομα, στην πλειοψηφία τους επιστημονικό και νοσηλευτικό προσωπικό, και για τα εικοστέσσερα Κέντρα Κοινωνικής Υποστήριξης έχουν προσληφθεί εκατόντα άτομα. Μάλιστα σε αυτήν την περίπτωση συνέβη κάτι εξαιρετικά σπάνιο. Προσλάβαμε τα εκατόντα τριάντα άτομα και τα εκπαιδεύσαμε πριν ακόμη ολοκληρωθούν όλα τα κέντρα, όλες οι υποδομές και όλες οι κτιριακές εγκαταστάσεις.

Για τη στελέχωση των προνοιακών ιδρυμάτων με επιστημονικό προσωπικό θα ήθελα να πω ότι οι δομές φροντίδας, στήριξης και αποκατάστασης, με τη μορφή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, στην πλειοψηφία τους διαθέτουν επάρκεια προσωπικού παρέχοντας θεραπείες ψυχοκοινωνικής στήριξης, αποκατάστασης, θεραπείες ακόμα και επαγγελματικής κατάρτισης.

Ορισμένα δημόσια προνοιακά ιδρύματα, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, πράγματι δεν έχουν σωστή αναλογία εξειδικευμένου προσωπικού. Αλλά, όπως γνωρίζετε, αγαπητοί συνάδελφοι, στο χώρο του δημοσίου, η θητεία δημοσίου υπαλλήλου τριάντα πέντε ετών μας παραπέμπει χρονικά σε προσλήψεις της δεκαετίας του 1970. Δυστυχώς, είμαστε ακόμα υποχρεωμένοι να συνυπάρχουμε στη λειτουργία αυτών των ιδρυμάτων με ένα δυσανάλογα υψηλό αριθμό κλητήρων, φυλάκων και διοικητικών υπαλλήλων.

Θέλω, όμως, να γνωρίζετε ότι όλες οι νέες προσλήψεις, αυτές που έγιναν πρόσφατα και αυτές που έχουμε σχεδιάσει για το 2002, είναι προσλήψεις εξειδικευμένου, επιστημονικού προσωπικού για τη στήριξη αυτών των ιδρυμάτων.

Σχετικά με τα ενσωματωμένα σχολεία στα προνοιακά ιδρύματα θα ήθελα να τονίσω ότι η σχολική ένταξη και η συνεκπαίδευση των ατόμων με αναπηρίες είναι βασική επιλογή της

εκπαιδευτικής πολιτικής. Δεν αφορά το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, αλλά αφορά το Υπουργείο Παιδείας.

Το Υπουργείο Παιδείας έχει την ευθύνη για την εκπαίδευση όλων των Ελλήνων συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων με αναπηρίες. Στα προνοιακά ιδρύματα, όπως προτείνετε στην επερώτησή σας, δεν είναι δυνατόν να λειτουργούν σχολεία. Αυτή είναι μία εντελώς ξεπερασμένη αντίληψη, που μας παραπέμπει στην προ του 1970 εποχή.

Θέλω με αυτήν την ευκαιρία να σας ενημερώσω πως τόσο στο Εθνικό Ίδρυμα Κωφών όσο και στο Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών έχουμε έξικησει τη διαδικασία και το δάλογο με το Υπουργείο Παιδείας, για να μεταφερθούν σε αυτό.

Σχετικά με το ερώτημα περί επιστημονικής εξειδίκευσης των νοσηλευτών σε θέματα αναπηρίας θα ήθελα να πω ότι και εμείς πιστεύουμε ότι η εξειδίκευση βελτιώνει σημαντικά το επίπεδο και την αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το Εθνικό Συμβούλιο Ανάπτυξης Νοσηλευτικής μελετά ήδη τις εξειδικεύσεις των νοσηλευτών σε όλο το φάσμα υπηρεσιών και αναμένονται οι προτάσεις του.

Παράλληλα, πρέπει να γνωρίζετε ότι τόσο στο επιχειρησιακό σχέδιο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου, Υγεία-Πρόνοια, όσο και στο ανάλογο πρόγραμμα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου υπήρχαν και υπάρχουν προγράμματα και σεμινάρια κατάρτισης σε εξειδικεύμένα θέματα παροχής υπηρεσιών των νοσηλευτών για τα άτομα με αναπηρίες.

Σχετικά με τα προστατευμένα εργαστήρια σας έχουμε ήδη ενημερώσει ότι το σχέδιο του προεδρικού διατάγματος είναι ήδη έτοιμο, αλλά δεν μπορούμε αυτήν τη στιγμή να προχωρήσουμε στην απογραφή του, διότι πολλές ρυθμίσεις του είναι άμεσα συνδεδεμένες με τα περιφερειακά συστήματα υγείας. Πρέπει να προηγηθεί η ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου, το οποίο ήδη βρίσκεται στη συλλογή των υπογραφών.

Σχετικά τώρα με τη στήριξη των καινοτόμων προγραμμάτων, η Κυβέρνηση ουδέποτε αρνήθηκε την εφαρμογή καινοτόμων προγραμμάτων, όπως ισχυρίζεστε. Ενισχύουμε την καινοτομία και συνεργαζόμαστε αρμονικά με όλους τους φορείς. Χρηματοδοτούνται, από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, δράσεις που στόχο έχουν την κοινωνική και οικονομική ένταξη των ατόμων με αναπηρίες. Τέτοια προγράμματα καταπολέμησης του αποκλεισμού υπήρχαν στον άξονα HORIZON της Πρωτοβουλίας «Απασχόλησης» και σήμερα περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα απασχόλησης και στην πρωτοβουλία EQUAL.

Για την κάλυψη των θεραπευτικών πράξεων από τα ασφαλιστικά ταμεία: Είναι ένα σοβαρό θέμα, που αφορά τόσο τους ίδιους τους ασφαλισμένους, όσο και τις μονάδες που παρέχουν αντίστοιχες υπηρεσίες. Πιστεύουμε ότι είναι ένα θέμα πολύ σοβαρό, που πρέπει να αντιμετωπίσουμε τόσο ως Υπουργείο Υγείας όσο και σε συνεργασία με το αρμόδιο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την αναπροσαρμογή των τροφείων και των θεραπευτικών πράξεων με τους ανάλογους μηχανισμούς ελέγχου, που πρέπει να συνοδεύουν μια τέτοια απόφαση.

Όσον αφορά στα προγράμματα αυτόνομης και ημιαυτόνομης διαβίωσης, που αποτελούν προτεραιότητά μας, ώστε τα άτομα με αναπηρίες να ζουν μακριά από ιδρύματα: Το κάθε ίδρυμα είναι άσυλο, το άσυλο είναι αποκλεισμός, ο αποκλεισμός είναι μια μορφή Καιάδα. Πιστεύουμε ότι το ξεκίνημα μιας δύσκολης υπόθεσης, της αποασυλοποίησης, την οποία ξεκινάμε μέσα από το τομεακό πρόγραμμα του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, πρέπει να συνοδεύεται από υπηρεσίες υποστήριξης που θα προλαμβάνουν την ασυλοποίηση.

Στην κατεύθυνση αυτή αναπτύσσουμε αυτό το πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο, σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που πιστεύουμε ότι θα βοηθήσουν τα άτομα με αναπηρίες να παραμείνουν στην κοινότητα, στο οικείο, στο οικογενειακό περιβάλλον, ενώ ταυτόχρονα θα μπορέσουν να βοηθήσουν στην επέκταση και στην ενίσχυση πολιτικών αναδοχής.

Για τα κέντρα αναπτυξιακής παιδιατρικής: Είναι βεβαίως σημαντική η συμβολή της αναπτυξιακής παιδιατρικής στην πρό-

ληψη, στην έγκαιρη διάγνωση και στη θεραπευτική παρέμβαση. Σήμερα σε δεκατρία νοσοκομεία σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, αλλά και περιφερειακά, λειτουργούν δύο κέντρα και έντεκα ιατρεία. Η ανάπτυξη νέων τμημάτων και μονάδων επιβάλλεται να ακολουθήσει τις ανάγκες της κάθε περιοχής, έτσι όπως αυτές διαμορφώνονται μέσα από τον υγειονομικό χάρτη.

Σχετικά με το θέμα των ειδικών αδειών και διευκολύνσεων των γονιών με παιδιά με αναπηρίες από το 1997, έχει θεσπιστεί και εφαρμόζεται μειωμένο ωράριο εργασίας κατά μία ώρα για τους υπαλλήλους του δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των οργανισμών Αυτοδιοίκησης, που είναι άτομα με αναπηρίες ή έχουν παιδιά ή σύζυγο με αναπηρία. Ακόμα, σύμφωνα με το δημοσιοϋπαλληλικό κώδικα, υπάλληλοι με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω δικαιούνται έξι εργάσιμες ημέρες άδεια πέραν της κανονικής τους. Επίσης έχει θεσπιστεί η χορήγηση ειδικής άδειας είκοσι δύο εργάσιμων ημερών πέραν της κανονικής άδειας σε υπαλλήλους που πάσχουν ή έχουν τέκνα που πάσχουν από νόσημα που απαιτεί συχνές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας.

Σε ένα άλλο ερώτημα, που αφορά στη δυνατότητα συμμετοχής των ίδιων των ατόμων με αναπηρίες στην αξιολόγηση των κοινοτικών προγραμμάτων, στα οποία συμμετέχουν, πιστεύω ότι δεν έπρεπε να γίνει αυτό το σκέλος της επερώτησης. Πρέπει να γνωρίζετε ότι όχι απλά συμμετέχουν στην αξιολόγηση, αλλά συμμετέχουν και στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των προγραμμάτων. Το αναπτηρικό κίνημα στο πλαίσιο του διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους συμμετείχε ουσιαστικά στη διαμόρφωση των πολιτικών του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, καθώς και στη σύνταξη του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ενοποίηση. Εκπρόσωποι του αναπτηρικού κινήματος είναι μέλη επιτροπών παρακολούθησης όλων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, που περιλαμβάνουν δράσεις που τους αφορούν. Ακόμα, πρέπει να γνωρίζετε ότι συμμετέχουν τόσο στο Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας, που χαράζει πολιτικές, όσο και στην Επιτροπή για την εκπόνηση του Εθνικού Προγράμματος για τα άτομα με αναπηρίες, για την ουσιαστική συμμετοχή της Εθνικής Συνομοσπονδίας των Ατόμων με Αναπηρίες.

Σχετικά με την εξέταση ανά τακτά διαστήματα από τις υγειονομικές επιτροπές απόμνων με μη αναπάξιμες παθήσεις -θα μου επιτρέψετε δύο λεπτά- είναι θέμα που από τη φύση του χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, γιατί, όπως ξέρετε, αντιμετωπίζουμε σοβαρότατο πρόβλημα και με τους λεγόμενους «ανάπτυρους μαιμούδες». Είναι και ένα θέμα που χρειάζεται προσοχή, γιατί η αναπηρία μεταβάλλεται μαζί με την εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας. Οι υγειονομικές επιτροπές πάντως με βάση τον κανονισμό εκτίμησης βαθμού αναπηρίας, όταν διαπιστώνουν περιπτώσεις, όπως παραπληγία, μεσογειακή αναιμία, τυφλότητα, βαριά νοητική υστέρηση έχουν τη δυνατότητα να χορηγήσουν και χορηγούν βεβαιώσεις μακράς διαρκείας ή ισόβιες, εκτιμώντας όμως την κάθε περίπτωση ξεχωριστά.

Σχετικά με τους επαρκείς πόρους συντήρησης για τα άτομα με αναπηρίες η Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια προχώρησε στην επέκταση της επιδοματικής πολιτικής από το '93 μέχρι σήμερα. Παρά την προσπάθεια που έγινε και τους περιορισμούς για την ισότιμη συμμετοχή μας στην οικονομική και νομισματική ένωση της Ευρώπης ουσιαστικά διπλασιάσαμε τα επιδόματα των ατόμων με αναπηρίες και τα αυξήσαμε σε επίπεδα πολύ παραπάνω από τον πληθωρισμό, ο οποίος χρόνο με το χρόνο έβαινε συνεχώς μειούμενος.

Επίσης θέλω να σας ενημερώσω ότι σχεδιάζουμε να προχωρήσουμε στην αναμόρφωση της επιδοματικής πολιτικής για την ορθολογικότερη και δικαιούτερη κατανομή των επιδόματων. Σχετικά με τη θέσπιση ελαχίστου εγγυημένου εισοδήματος στην Ελλάδα υπάρχει φάσμα επιδόματων και παροχών που συνιστούν ελάχιστο εισόδημα για συγκεκριμένες κατηγορίες, όπως είναι οι ανάπτυροι, οι πολύτεκνοι, τα άτομα άνω των εξήντα πέντε ετών, οι ανασφάλιστοι, οι άνεργοι. Πρέπει να σας πω ότι το 2001 πέρα από την αύξηση την ετήσια των επιδόματων προχωρήσαμε σε ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία κανένα επίδομα αναπηρίας δεν μπορεί να είναι κάτω από 50% και αυτό πιστεύ-

ουμε ότι αποτελεί ένα ελάχιστο εισόδημα για τα άτομα με αναπηρίες.

Αφήνω μία, δύο ερωτήσεις για τη δευτερολογία μου. Θέλω όμως να συμφωνήσω μαζί σας, ιδιαίτερα στην αναφορά σας στο 2003, ευρωπαϊκό έτος απόμων με αναπτυξές, που θα βρει τη χώρα μας στην Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και στην τελική φάση προετοιμασίας δύο πολύ σημαντικών γεγονότων, της διοργάνωσης των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων. Φιλοδοξούμε, λοιπόν, τα μεγάλα αυτά γεγονότα που θα συμβούν στη χώρα μας να αποτελέσουν εφαλτήριο για την περαιτέρω κοινωνική και οικονομική μας ανάπτυξη και αυτό πιστεύω πως είναι μια υπόθεση όλων μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγούμενων ζεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», τριάντα δύο μαθητές και τέσσερις συνοδοί καθηγητές από το Τ.Ε.Ε. Ηρακλείου του Νομού Αττικής.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα ήθελα να εξηγήσω στα παιδιά ότι συζητείται επερώτηση Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, αρμόδιότητος του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και γι' αυτό παρίστανται οι Βουλευτές που επερωτούν τον Υπουργό. Ο κύριος Υφυπουργός, ο οποίος απαντά, κατ' εξαίρεση, επειδή έχει κάποιο πρόβλημα, ζήτησε τη συναίνεση του Σώματος και μήλησε καθήμενος. 'Άλλως ο Υπουργός ομιλεί ιστάμενος από τη θέση του.

Ο συνάδελφος κ. Γεώργιος Παναγιώτουλος ζητεί ολιγοή μεριη άδεια απουσίας του στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η Βουλή ενέκρινε.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Νικήτας Κακλαμάνης έχει το λόγο.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, γίνονται καμιά φορά επερωτήσεις, διότι είναι τέτοια η κατάσταση, που αναγκάζει την Αντιπολίτευση και σκληρή να είναι και καμιά φορά δημιουργείται και οξύτητα –όχι αδίκως– λόγω της σκληρής κυβερνητικής αδρανείας. Γίνονται όμως και επερωτήσεις που, πέραν της καλόπιστης κριτικής, στόχο έχουν κυρίως να σπρώξουν –ας μου επιπραπεί η έκφραση– το αρμόδιο Υπουργείο να επιταχύνει τα βήματά του ή να καλύψει ατέλειες και παραλείψεις.

Ειδικά εσείς είστε ένας συνάδελφος χαμηλών τόνων –σπανίως μιλάτε δημόσια– και γνωρίζουμε όλοι ότι προσπαθείτε. Υπό την έννοια αυτή, είδατε ότι το γενικότερο κλίμα και από τον εισηγητή μας, αλλά και από τους άλλους συναδέλφους ήταν διαφορετικό απόψε. Ούτε κι εγώ θα φύγω απ' αυτόν τον κανόνα, πλήρη όμως μας παρουσιάσατε λίγο «παραδεισένια» τα πράγματα, κύριε Υφυπουργέ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Και δεν είναι έτοι και το ξέρετε. Το ότι δεν είναι έτοι, θα πάρω κάποιο ακραίο παράδειγμα, το οποίο δεν τιμά την Κυβέρνηση, δεν τιμά το Υπουργείο, για να μη σας πω ότι δεν τιμά και το σύνολο της Βουλής. Πόσες φορές ασκείται, δυστυχώς, «προνοιακή» πολιτική από το Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης; Δεν έχει δει πρωί που πάει κάποιο παραπληγικό παιδί με τη μητέρά του στον ή στην δημοσιογράφο και παραπονείται και με παρέμβαση της τηλεόρασης πάει στο εξωτερικό ή να πάρει κάποιο επίδομα; Πλειστάκις τον προηγούμενο χρόνο, σχεδόν κάθε μήνα είχαμε ένα τέτοιο περιστατικό. Να ασκείται η προνοιακή πολιτική μέσω των ΜΜΕ. Και επαναλαμβάνω αυτό κατά κύριο λόγο βαρύνει την Κυβέρνηση, αλλά εγώ θα έλεγα και τον ομιλούντα ως μέλος αυτού του Κοινοβουλίου. Αυτό και μόνο δείχνει ότι δεν είναι παραδεισένια η εικόνα, όπως μας την παρουσιάσατε.

Γνωρίζουμε ότι έχετε ετοιμάσει ένα σχέδιο νόμου. Βεβαίως ο Υπουργός Υγείας έχει φέρει τρία ήδη στη Βουλή ή τέσσερα. Σχεδόν κανένα δεν είδα να εφαρμόζεται, δεν έχει σημασία

αυτό. εσείς συμπληρώνετε εκεί τώρα δύο χρόνια, δεν το έχετε φέρει αυτό το σχέδιο νόμου. Φέρτε το. Σας λέμε ότι εμείς θα σας κάνουμε εποικοδομητική κριτική στο νομοσχέδιο και βεβαίως από το βαθμό αποδοχής των προτάσεών μας και όχι μόνο των δικών μας, υποθέτω και τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης, περίπου με το ίδιο μάτι θα το δουν, θα εξαρτηθεί και τη στάση μας. Φέρτε το, όμως.

Άκουσα απόψε να εξαγγέλλετε πολλά πράγματα, τα περισσότερα των οποίων όμως, όπως ορθώς επεσήμανε η κα Γιαννάκου και θα μιλήσει εκτενέστερα στη δευτερολογία του ο εισηγητής μας, είναι χρηματοδοτήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν θέλουμε να έχουμε τα προγράμματα που εξαγγείλατε και είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, την τύχη που είχαν τα προγράμματα ψυχικής υγείας, κύριε Υφυπουργέ, που όταν τέλειωσαν οι πόροι από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σταμάτησαν και τα προγράμματα. Και σταμάτησαν τα προγράμματα γιατί δεν υπήρχαν διασφαλισμένοι εθνικοί πόροι. Και δυστυχώς, ψυχικοί ασθενείς υπήρχαν και υπήρχουν και χθες, υπάρχουν και σήμερα, θα υπάρχουν και αύριο. Και προνοιακοί ασθενείς υπήρχαν και χθες, υπάρχουν και σήμερα και θα συνεχίσουν δυστυχώς να υπάρχουν και αύριο. Και αυτό μας ανησυχεί ιδιαιτέρως.

Σας άκουσα να μιλάτε και για τον προνοιακό χάρτη. Μπήκαμε στην ιστοσελίδα σας και τον είδαμε. Τουλάχιστον, εσείς φτιάχτετε αν θέλετε έστω και σκελετό προνοιακού χάρτη, αλλά το συνδέσατε ορθώς σε πάρα πολλά σημεία με το λεγόμενο υγειονομικό χάρτη. Πού είδατε τον υγειονομικό χάρτη; Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου σας υπάρχει υγειονομικός χάρτης και δεν το είδα; Σήμερα το κοίταξα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Θέλω να γνωρίζετε ότι στον προνοιακό χάρτη αυτήν την περίοδο γίνεται μία επεξεργασία για την αναβάθμισή του και τη δυνατότητα οριζόντιας επεξεργασίας σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Όταν αυτό ολοκληρωθεί η βάση ολόκληρη θα μεταφερθεί για να ενσωματώσει τις υγειονομικές υπηρεσίες ...

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, το κατάλαβα, ήσασταν σαφής από την αρχή. Σας είπα ότι εμείς εκτιμούμε ότι εσείς κάνετε την προσπάθεια και έχετε βάλει τις βάσεις. Και εν πάσῃ περιπτώσει, μπαίνοντας στην ιστοσελίδα βλέπει κανές προνοιακό χάρτη. Άλλα επειδή το συνδέσατε με τον υγειονομικό, μην το συνδέετε. Δεν υπάρχει υγειονομικός χάρτης. Όταν απέρριψε το Υπουργός την πρόταση νόμου για το νομικό πλαίσιο δημιουργίας υγειονομικού χάρτη που είχαμε καταθέσει, είπε ότι θα φτιαχτεί μία επιτροπή, την έφτιαξε πράγματι αυτήν την επιτροπή η κα Σπυράκη, έκεινης να δουλεύει, δεν έρω τώρα που έφυγε η κα Σπυράκη ποια θα είναι η τύχη της, πάντως, εδώ και είκοσι δύο μήνες υγειονομικό χάρτη ο κ. Παπαδόπουλος δεν έχει παρουσιάσει.

Προχωρούμε τώρα παρακάτω πριν κάνω προτάσεις. Για το δημογραφικό πρόβλημα υπάρχει και, κύριε Πρόεδρε της συνεδρίασης και κύριε Υφυπουργέ, μία μεγάλη εκκρεμότητα, την οποία δεν έρω γιατί έχετε θάψει.

Εκκρεμεί η ονομαστική ψηφοφορία από τις 26 Οκτωβρίου 2000 σε πρόταση νόμου συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ προς την Κυβέρνηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Έχει απαντηθεί με βάση το άρθρο 73 του Συντάγματος. Δεν είναι θέμα του Υπουργού, είναι θέμα της Βουλής...

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Σύμφωνοι, αλλά εμείς προκαλέσαμε την ονομαστική ψηφοφορία και ζητούμε να γίνεται. Πέρασε ενάμιση χρόνος και αυτή η ψηφοφορία δεν γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Αφού ξέρετε, όπως είπα και προηγούμενα, ότι σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 3 του Συντάγματος, δεν μπορεί να γίνει.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Δεν θέλω κύριε Πρόεδρε να πάω στο θέμα αυτό και να χάσω χρόνο.

Ταυτόχρονα δε, επειδή ακριβώς ενετόπισε και το θέμα των μεταναστών ο κ. Μιχαλολιάκος, δεν έρω βέβαια αν είναι της δικής σας αρμοδιότητας, προσέξτε πώς παίρνονται τα πιστοποιητικά υγείας των οικονομικών μεταναστών από τις νομαρχίες. Έχω καταθέσει ερώτηση, απάντηση δεν έχω πάρει ακόμα, αλλά οι πληροφορίες που παίρνω, θέλω να πιστεύω ότι δεν

ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και ότι είναι λανθασμένες. Ελέγχετε, όμως, το θέμα.

Αντιλαμβάνεσθε δε, ότι εκτός των θεμάτων δημόσιας υγείας, εν όψει και του 2004 τι σημαίνει αυτό αν αληθεύουν οι πληροφορίες. Σας το λέω απόψε, κύριε Υφυπουργέ, και περιμένω την απάντηση του κυρίου Υπουργού. Προσέξτε το θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Με τις κουβέντες σας, κύριε Κακλαμάνη, γίνατε «μάγος». Η κα. Σπυράκη έφθασε μόλις εδώ....

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Έτσι είναι, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή, κύριε Υφυπουργέ μας μιλήσατε για την εξαγγελία που έγινε προ έτους, για το δίκτυο κοινωνικής φροντίδας, σας λέω ότι αυτό το τελευταίο, έχει βγει από την ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο παρουσίασε η κα. Διαμαντοπούλου στις Βρυξέλες, με τον τίτλο «κοινωνική προστασία στην Ευρώπη». Είδατε τι λέει για την Ελλάδα; Λέει ότι ενώ πράγματι σε σχέση με το 1996 και 1999, αυξήθηκε επί του ΑΕΠ το ποσοστό που δινούμε για την κοινωνική φροντίδα και έφτασε το 25%, όταν αναλύεται αυτό, είναι δραματικό. Λέει ότι η αύξηση οφείλεται στο ότι αυξήθηκε η συνεισφορά των εργαζομένων αφ' ενός και των συνταξιούχων αφ' ετέρου από 19,6% του ΑΕΠ στο 23,4%. Ενώ αντιθέτως, η συνεισφορά του κράτους μειώθηκε από 33% στο 29%.

Είστε υπερήφανοι, κύριε Υφυπουργέ γι' αυτό; Δηλαδή, επειδή το συνολικό ποσό αυξήθηκε, παρ' όλο που αυτό οφείλεται στις ιδιωτικές εισφορές που γίνονται; Κάτι ανάλογο δηλαδή με την υγεία, όπου φτάσαμε μεν σε υψηλό ποσοστό 9,1%, αλλά που είναι 46% με 54%. Δηλαδή 54% δημόσιες δαπάνες και 46% οι ιδιωτικές δαπάνες. Είμαστε δε σε μονάδα ανά κεφαλή τρίτοι από το τέλος. Παρακάτα από μας είναι η Ισπανία και η Πορτογαλία. Εάν δεν το έχετε αυτό το κείμενο, θα σας το δώσω.

Τι μου λέτε, λοιπόν, ότι εξαγγείλατε; Από κει και πέρα, τι γίνεται; Διότι το σημαντικό είναι αυτό. Όπως επίσης έχετε δίκιο, διότι δεν εννοούσαμε εμείς να γυρίσουμε στην προ του 1970 κατάσταση, σχετικά με τη δημιουργία και ενσωμάτωση των σχολείων στην πρόνοια. Ξέρετε, όμως, γιατί το βάλαμε; Διότι προφανώς έχουν έλθει στο γραφείο σας και οι γονείς κωφών και κωφάλαων παιδιών και γίνονται μπαλάκι. Πάνε στο Υπουργείο Παιδείας και δεν τους επιλύει κανένα πρόβλημα. Τους λένε ότι θα συνεννοηθούν με το Υπουργείο Πρόνοιας. Έρχονται σε εσάς και ορθώς εσείς λέτε, ότι δεν είναι δική σας αρμοδιότητα, όχι γιατί δεν θέλατε να κάνετε κάτι, αλλά διότι δεν μπορείτε να κάνετε κάτι, τυπικά τουλάχιστον και δεν επιλύονται τα προβλήματα. Γι' αυτό θέσαμε αυτό το θέμα.

Να σας πω και κάτι άλλο; Δεν ξέρω αν γυρνάμε προ του 1970. Άλλα εάν ήταν πιο αποτελεσματική η παρέμβαση της πολιτείας με το να το έχετε στη δική σας αρμοδιότητα, καλύτερα να γυρίσει εκεί, κύριε Υφυπουργέ, γιατί χρόνια τώρα δεν βλέπω να γίνεται τίποτα στο Υπουργείο Παιδείας. Και το ξέρετε πολύ καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Μου επιτρέπετε, κύριε Κακλαμάνη, επειδή μιλήσατε για τους κωφούς.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Υφυπουργέ, ήμουν σε μια εκδήλωση κωφών πριν από λίγες μέρες. Εκεί διεμαρτύρονταν εντόνως διότι η νοηματική γλώσσα, λένε, καταργείται από ορισμένα δελτία ειδήσεων. Θα σας παρακαλέσω, ως αρμόδιος, για την πρόνοια να το κοιτάξετε αυτό το θέμα και να συνεννοηθείτε με το Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ.

Συνεχίστε, κύριε Κακλαμάνη, και με συγχωρείτε για τη διακοπή.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ : Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε. Είναι χρήσιμο αλλά δεν ξέρω αν είναι της αρμοδιότητας του κυρίου Υφυπουργού. Γι' αυτό άλλωστε βάλαμε και το θέμα. Έχετε δίκιο. Άλλα εάν ήταν πιο αποτελεσματική η δράση, καλύτερα να πάνε εκεί.

Εμείς σας λέμε -αν θέλετε δεν το έχουμε αποφασίσει και 100%, γι' αυτό και τα λέμε σαν πρόταση όσα θα ακούσετε απόψε, το έχουμε συζητήσει σαν τομέας υγείας της Νέας Δημοκρατίας, στο συνέδριο μας το συζητήσαμε- ότι πρέπει να αλλάξει η δομή συνολικά δύο Υπουργείων.

Έτσι όπως είναι σήμερα η κοινωνική ασφάλιση, κυρίως σε ό,τι αφορά και τον κλάδο υγείας, εμείς νομίζουμε ότι ήταν πολύ μεγάλο λάθος που έφυγε από το Υπουργείο Υγείας. Γι' αυτό εμείς προτείνουμε ότι πρέπει να ξανασκεφθεί η Κυβέρνηση να γίνει πάλι Υπουργείο Υγείας Κοινωνικής Ασφάλισης και Προστασίας του Καταναλωτή -αυτό το απαράδεκτο φαινόμενο, συναφές είναι, δεν είναι στην επερώτηση, των τελευταίων ημερών με την ιστορία των τροφίμων και τον ΕΦΕΤ, που ανήκει στο Υπουργείο Ανάπτυξης, είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση που ο αντίστοιχος οργανισμός ανήκει στο Υπουργείο Ανάπτυξης- και ταυτόχρονα -προσέξτε - εμείς προτείνουμε κατάργηση του Υφυπουργείου Πρόνοιας και δημιουργία Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Το αντιγράψαμε από τη σοσιαλιστική γαλλική κυβέρνηση. Ο πρώτος που το εφήρμοσε ήταν ο Φρανσουά Μιτεράν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): «Ομολογείτε» ότι αντιγράφετε και από τους σοσιαλιστές...

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Το αντιγράψαμε. Δεν παριστάνουμε τους σοφούς. Άλλα ενώ το αντιγράψαμε εμείς και το προτείνουμε, εσείς έχετε αντιγράψει άλλα πρότυπα νεοφιλελεύθερα, θατσερικού τύπου, ως κυβέρνηση συνολικά. Δεν ομιλώ ειδικά εσείς, κύριε Υφυπουργέ. Εκεί μέσα θα πρέπει εκτός των άλλων να μπουν όλες οι ευαίσθητες κοινωνικά ομάδες, από τα παιδιά των φαναριών, κύριε Υφυπουργέ, μέχρι τις κακοποιημένες γυναίκες, μέχρι τις ανύπαντρες μητέρες, εκτός τις μεγάλες άλλες κοινωνικές ομάδες, άτομα με ειδικές ανάγκες, τοξικομανίες, αλκοολισμός, φορείς του AIDS κλπ., ενδεχομένων και το δημογραφικό.

Εντάξει τον προνοιακό χάρτη των προχωράτε. Δεν τον έχετε ολοκληρώσει, αλλά τον προχωράτε. Όμως, ένα σοβαρό θέμα είναι η θεσμοθέτηση του εθελοντισμού. Εμείς είμαστε θετικά διακείμενοι απέναντι στις πρωτοβουλίες κυριών και σωματείων, αλλά, όπως ορθώς είπε η κα Γιαννάκου, ούτε αξιολόγηση γίνεται και δεν θέλω να πω και άλλα πράγματα. Φυσικά όχι για όλους, για όνομα του Θεού. Πρέπει να θεσμοθετηθεί, κύριε Υφυπουργέ, ο εθελοντισμός.

“Ενα άλλο που σας κάνουμε ως πρόταση. Πρέπει να δει η Κυβέρνηση –αυτό είναι και μέσα στα πλαίσια αν θέλετε της μεταρρυθμίσης, όποτε θα γίνει, του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος- τον κοινωνικό ισολογισμό. Να δώσουμε κίνητρα σε ευαίσθητους κοινωνικά επιχειρηματίες να κάνουν πράγματα που ενδεχομένως αδυνατεί η πολιτεία. Θα λέγαμε να δώσουμε κίνητρα φορολογικά, να κάνουν παιδικό σταθμό π.χ., ώστε η εργαζόμενη μητέρα σ' ένα εργοστάσιο να παίρνει το παιδί της μαζί, να το αφήνει εκεί και να το παίρνει όταν θα φεύγει από το εργοστάσιο. Να δώσουμε, όμως, σ' αυτόν τον επιχειρηματία κάποιο κίνητρο.

Αν θέλετε, εμάς έχει αρχίσει να μας πρόβληματίζει -το έχει πει και η ΓΣΕΕ – το θέμα κάποιου βαθμού φορολόγησης στα κερδοσκοπικά κινούμενα κεφάλαια. Όχι στο χρηματιστήριο επιπλέον φορολόγηση. Καταλαβαίνετε τι εννοώ. Και από τους πόρους αυτούς, που είναι πάρα πολλοί, να χρηματοδοτηθούν δράσεις καθαρά για κοινωνική πολιτική και για το περιβάλλον.

Σας έχουμε πει για τον κοινωνικό προϋπολογισμό, ότι εμείς θέλουμε να είναι παράρτημα του τακτικού προϋπολογισμού και να συζητείται. Βεβαίως, φέτος για πρώτη φορά έγινε μια κουβέντα, αλλά έγινε, όταν είχε τελειώσει. Άρα ουδεμία δυνατότητα παρέμβασης είχαμε. Και βεβαίως υπάρχει και το δημογραφικό πρόβλημα, για το οποίο μίλησε ο συνάδελφος κ. Μιχαλολιάκος και δεν θέλω να επανέλθω εγώ περισσότερο.

Ταυτόχρονα θα πρέπει να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε όλοι μαζί. Και δεν έχουμε και καμία αντίρρηση να πέσουμε και εμείς και να σας βοηθήσουμε ως Υφυπουργό Πρόνοιας. Είναι ο φτωχός συγγενής του προϋπολογισμού, του Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας.

Τι «υγείας πρόνοιας»; Το «πρόνοιας» έτσι μπαίνει, τοσόντα. Και φέτος οι δαπάνες μειωμένες. Και ευτυχώς που υπάρχει το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και πήρατε. Και θέλω να πιστεύω ότι ίσως να τα αξιοποιήσετε και σωστά και εγκαίρως και δεν θα χαθούν πόροι. Γιατί τώρα δεν έχουμε και τη δυνατότητα της

μεταφοράς. Δεν τους απορροφούμε τη στιγμή που πρέπει, πάνε. Δεν είναι δυνατόν να γίνει διαφορετικά. Ξέρετε δεν υπάρχει τίποτε δωρεάν σ' αυτόν τον τόπο, σ' αυτήν την κοινωνία γενικώς. Για να έχω εγώ ή εσείς κάτι δωρεάν, κάποιοι άλλοι πρέπει να πληρώνουν γι' αυτό.

Λοιπόν, στο βαθμό που υπάρχει δυνατότητα της πολιτείας θα πρέπει να τα αξιοποιούμε σωστά. Και μου άρεσε πολύ η φράση της κας Γιαννάκου που είπε «κοινωνική ευαισθησία». Θα έλεγα καλύτερα «κοινωνική αποδοτικότητα». Την ευαισθησία εμείς δεν τη μονοπωλούμε, δεν δεχόμεθα βέβαια να τη μονοπωλείτε και εσείς και ως άτομο. Ως Κυβέρνηση βγαίνετε και μιλάτε, πάντοτε όλοι οι άλλοι είναι κοινωνικά ανάγητοι και όλη η ευαισθησία έχει πέσει σε σας, πάνω στην Κυβέρνηση. Τόση πολύ μάλιστα που άρχισε να γέρνει. Άλλιώς δεν γίνεται. Αυτό το νόημα είχε η επερώτηση απόψε.

Προσέξτε και κάτι άλλο και με αυτό κλείνω, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την ανοχή σας. Ελέγχετε το, αν έχετε πληροφόρηση πείτε το μας απόψε. Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχουν προνοιακά ιδρύματα τα οποία έχουν χώρους κενούς κυρίως στην επαρχία. Και εκεί βγάζουμε ψυχικά ασθενείς από ψυχιατρεία και τους πάμε στα προνοιακά ιδρύματα.

Εάν αυτό είναι αλήθεια -και το λέμε αποσυλοποίηση αυτό για τους ψυχικά ασθενείς- το λέω με επιφύλαξη, δεν έχω ελέγξει την πληροφορία που μου ήρθε. Εάν γνωρίζετε πείτε μας απόψε. Εάν δεν γνωρίζετε ελέγχετε το. Διότι είναι κοροϊδία διπλή. Ούτε αποασυλοποίηση των ψυχικά ασθενών γίνεται και επιβαρύνεται και ο προνοιακός ασθενής που δεν πρέπει να είναι με ψυχικά ασθενή.

Λοιπόν, αυτά είχαμε να σας πούμε και υπό μορφή παρατηρήσεων και υπό μορφή ελέγχου, και υπό μορφή προτάσεων. Εμείς θα είμαστε ευτυχείς να φέρετε κάποια στιγμή το σχέδιο νόμου. Θα σας κάνουμε εποικοδομητική κριτική και από τη δική σας πλέον πρωτοβουλία θα εξαρτηθεί ποια θα είναι και η στάση μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. κ. Γκατζής, έχει το λόγο.

Με το νέο Κανονισμό, δικαιούστε οκτώ λεπτά, κύριε Γκατζή.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τα θέματα που θίγει η επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας, κατά την άποψή μου προβλήματα τα οποία είναι υπαρκτά, υπάρχουν με επιστημάνσεις οι οποίες έχουν γίνει κατ' επανάληψη από πολλές πτέρυγες. Όμως θα λέγαμε, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι ενδεικτικό του κοινωνικοοικονομικού συστήματος το οποίο ζούμε σήμερα.

Ας ανατρέξουμε πριν μερικές δεκάδες χρόνια ιδιαίτερα μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Στις καπιταλιστικές χώρες της Ευρώπης, όλες τότε οι σοσιαλδημοκρατικές και μη κυβερνήσεις πήραν αναγκαστικά ορισμένα μέτρα πρόνοιας ύστερα από την απαίτηση των λαών για κοινωνική πολιτική κλπ. Το εφάρμοσαν. Αυτό είχε σαν συνέπεια μια από την πίεση των λαών για κοινωνική πολιτική και από την άλλη σαν αντίβαρο που στις σοσιαλ-στικές χώρες είχαν κάνει τρόμερά άλματα στον τομέα αυτό. Από εκεί και πέρα, όμως, τι έγινε; Ιδιαίτερα ένας δεύτερος τομέας ανάπτυξης τότε της κοινωνικής πολιτικής και της κρατικής πρόνοιας, υπήρχε το ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις, δεν είχαν ενδιαφέρον τότε, κύριε Πρόεδρε, να μπουν στους τομείς υγείας πρόνοιας που σήμερα έχουν γίνει πολύ επικερδείς ενώ τότε δεν ήταν.

Έτσι θα πρέπει να πούμε ότι αυτοί ακριβώς οι παράγοντες έχουν αλλάξει σήμερα τη δομή στην πρόνοια σε όλες τις καπιταλιστικές χώρες που ουσιαστικά έχει περάσει στην εμπορευματοποίηση -άκουσα να λέει, να ανεβάσουμε τον εθελοντισμό κλπ.- αλλά κύρια στις περικοπές των κοινωνικών δαπανών, στις ιδιωτικοποιήσεις αυτών των φορέων, στην αλλοίωση του κοινωνικού τους χαρακτήρα και στην επιβάρυνση ουσιαστικά στις τσέπες όσων έχουν για να μπορέσουν να εξασφαλίσουν τα θέματα που απασχολούν τους δικούς τους.

Αυτά τα πρώτα θύματα αυτών των πολιτικών ουσιαστικά είναι οι ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, αυτοί που λέμε άνθρωποι με ειδικά προβλήματα, ανάπτηροι, ηλικιωμένοι, τα παιδιά, γυναίκες κλπ.

Να δούμε τι γίνεται σήμερα, σ' αυτήν την κατεύθυνση της ιδιωτικοποίησης, της εμπορευματοποίησης, της μείωσης των κοινωνικών δαπανών που πιέζει και η Νέα Δημοκρατία; Γιατί, όταν λέσι «έχουμε σπάταλο κράτος, ουσιαστικά η σπατάλη νοείται, όπως την καταλαβαίνουμε εμείς, για περισσότερο περιορισμό των κοινωνικών δαπανών. Άλλο είναι μια χρηστή διαχείριση που μπορεί να γίνει καλύτερη και άλλο οι περικοπές του σπάταλου δημόσιου κράτους κλπ.

Γι' αυτό μας κάνει εντύπωση ότι, ενώ η Κυβέρνηση ακολουθεί με θρησκευτική ευλάβεια αυτές τις νέες πολιτικές δομές στην κοινωνική πολιτική, που είναι πολιτική των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων και στον τομέα της υγείας- πρόνοιας, η Νέα Δημοκρατία κάνει αυτές τις επισημάνσεις οι οποίες είναι σωστές, αλλά δεν είναι δυνατόν με τη γενικότερη αντίληψη που έχει και εξαγγέλλει μέσα στα πλαίσια των ανταγωνισμών της ελεύθερης αγοράς, της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης, που γίνεται και στη χώρα μας σε όλους τους τομείς της οικονομίας και της κοινωνικής ζωής, να έχουμε κράτος- πρόνοια. Δεν είναι δυνατόν να έχουμε με την έννοια ότι αυτό που επιβάλλουν σήμερα τα μεγάλα συμφέροντα είναι να μπουν στον τομέα της υγείας, είναι η απαξίωση των κυβερνήσεων στην κοινωνική πολιτική και η υποβάθμισή της και όλα να κινούνται στη βάση της απόδοτικότητας.

Και το λέω αυτό, γιατί από τη μια μεριά οι επερωτώντες Βουλευτές λένε ότι, ο ν. 2426/46 ήταν προσπάθεια προσαρμογής στη νέα κατάσταση και στους καιρούς, από την άλλη λένε ότι ήταν πρόχειρος κλπ. Είναι δηλαδή το πρόβλημα ο τρόπος με τον οποίο αποσαφηνίζει ή, αν θέλετε, περιορίζει ο νόμος το θέμα για τα προβλήματα με τα οποία ασχολείται; Παραδείγματος χάριν, μια παράδοση στον τομέα αυτόν είναι η διάλυση των υπηρεσιών που οδήγησε στον τομέα του Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας, όπως είναι το «ΠΙΚΠΑ», η «ΜΗΤΕΡΑ», ο ΕΟΦ; Είναι θέμα χειρισμών; Δεν είναι θέμα γενικότερης πολιτικής αντίληψης και κατεύθυνσης που ακολουθεί η Κυβέρνηση; Δεν είναι μέσα στα πλαίσια αυτά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για περιορισμό του δημόσιου τομέα και στον τομέα της Υγείας Πρόνοιας; Δεν είναι μέτρα προσαρμογής στην ΟΝΕ; Είναι. Μπορεί κανείς να το διαχωρίσει από αυτήν την υπόθεση;

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό ότι το κόμμα μας μάχεται για δημόσια δωρεάν και υψηλής ποιότητας υγεία για όλο τον ελληνικό λαό με πρώτο βασικό βάθρο του συστήματος την πρωτοβάθμια βαθμίδα υγείας και την πρόληψη βέβαια. Όμως, στα πλαίσια της πολιτικής που ακολουθεί η Κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία με τις γνωστές παραμέτρους μπορεί να υπάρχει πρόληψη της αναπτυρίας, όπως αναφέρουν και οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας; Κατά την άποψή μας δεν μπορεί να υπάρχει. Δεν μπορεί να υπάρχει, γιατί είναι αντίθετη στη διάθεση αυτών των πιστώσεων και τα πάντα τα εναποθέτει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση χωρίς να στέλνει και τους αντίστοιχους πόρους. Είτε ιδιωτικοί οικογένειες και οργανισμούς αυτούς είτε απαξιώνει και διαλύει ουσιαστικά τα συστήματα της φροντίδας και της πρόνοιας που είναι απαραίτητη για τον ελληνικό λαό.

Μήπως παράλληλα μπορεί να υπάρχει πολιτική επιδότησης των ΑΜΕΑ και των οικογενειών τους με βάση τις ανάγκες στα πλαίσια της ασκούμενης πολιτικής; Όλοι βλέπουμε ότι γίνονται διαδηλώσεις, ζητάνε χρήματα, το ένα, το άλλο κλπ. Μήπως μπορεί να υπάρχει μέσα σ' αυτά τα πλαίσια πολιτική πλήρους απασχόλησης των αναπήρων, όταν το ίδιο το σύστημα από τη φύση του πετάει κατά χιλιάδες αρτιμελείς εργαζόμενους στην ανεργία;

Αναφέρθηκε επίσης το ότι δεν έχουν ιδρυθεί κέντρα αποκατάστασης. Εμείς πιστεύουμε ότι το κύριο αίτιο είναι ότι στα πλαίσια της πολιτικής που ακολουθεί η Κυβέρνηση εκχωρεί κερδοφόρους τομείς στο μεγάλο κεφάλαιο -και ξέρουμε τι γίνεται με μεγάλες μονάδες που συστήνονται κλπ.- είτε σε Έλληνες είτε σε ξένους.

Θα ήθελα να πω ένα παράδειγμα εδώ, κύριε Πρόεδρε. Η Ελλάδα είναι η πρώτη χώρα στην Ευρώπη σε τροχαία και εργατικά ατυχήματα, με τριάντα χιλιάδες εγκεφαλικά επιεισόδια. Με βάση τα διεθνή στάνταρ θα έπρεπε να έχουμε χίλια εκατό κρε-

βάτια μονάδας εντατικής θεραπείας και δύο χιλιάδες κρεβάτια αποκατάστασης. Και έχουμε μόνο τριακόσια εβδομήντα πέντε κρεβάτια ΜΕΘ και διακόσια αποκατάστασης. Μάλιστα και τα διακόσια βρίσκονται στην Αθήνα. Όχι στην επαρχία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θεωρούμε ότι πραγματική προνοιακή πολιτική και εγγύηση των δικαιωμάτων του παιδιού, της μητέρας, των ηλικιωμένων, των αναπήρων και των οικογενειών τους, δεν μπορεί να υπάρχει στα πλαίσια των πολυεθνικών και του κεφαλαίου, μιας πολιτικής δηλαδή που στηρίζει ιδιαίτερα η Κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία. Κατά την άποψή μας, μία άλλη πολιτική θα στηρίξει αυτή.

Σήμερα, όμως, καλούμε τους εργαζόμενους και τους αναπτήρους να παλέψουν όλοι μαζί, ενωμένοι, αποφασισμένοι και να διεκδικήσουν: Δημόσια δωρεάν υγεία, πρόνοια και παιδεία για όλο τον ελληνικό λαό χωρίς διακρίσεις. Ενιαία δημόσια και καθολική κοινωνική ασφάλιση. Απαγόρευση της επιχειρηματικής δράσης στους ευαίσθητους αυτούς κοινωνικούς τομείς. Αναβάθμιση των υπαρχόντων και ίδρυση νέων δημόσιων κέντρων αποκατάστασης σε όλες τις περιφέρειες της χώρας. Γενναία αύξηση των κοινωνικών δαπανών. Εδώ, κύριε Πρόεδρε, έχουμε σημαντική μείωση στις προσλήψεις προσωπικού και σε άλλες. Και στα ιδρύματα.

Είπε ο κύριος Υπουργός -δεν έχω χρόνο να απαντήσω- ότι τα δημόσια νοσοκομεία και τα λειτουργικά έξοδα πληρώνονται από το δημόσιο. Όχι, κύριε Υπουργέ. Ο προϋπολογισμός λέει το αντίθετο. Οι δαπάνες που δίνονται για τα λειτουργικά έξοδα είναι 5,66. Μόνο το προσωπικό, βεβαίως.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Τις προτάσεις κάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Γκατζή, σας παρακαλώ ολοκληρώστε. Μην επεκτείνεσθε στην υγεία όμως. Μείνετε στα θέματα πρόνοιας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Να παλέψουν για πολιτική πρόληψης της αναπτηρίας, εργατικών, παιδικών και τροχαίων ατυχημάτων. Δημόσια δωρεάν και υψηλής ποιότητας ειδική αγωγή που να απευθύνεται εξειδικευμένα σε κάθε κατηγορία, όσο βαριά και αν είναι. Νοητική υστέρηση, αυτισμός, πολλαπλά ανάπτηρα κλπ. Δουλειά για όλους τους ανάπτυρους απαλλαγμένη από τους μισθολογικούς μηχανισμούς. Μετατροπή των επιδομάτων για κοινωνική σύνταξη και επέκταση τους σε κατηγορίες που δεν παίρνουν ως σήμερα. Δεν μπορούν να στηρίζονται μόνο στο επίδομα. Πρέπει να έχουν μία σύνταξη και μάλιστα επαρκή. Γενναία αύξηση τους με κριτήρια την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από την αναπτηρία τους και βεβαίως το ύψος τους να μην αποτελεί αντικίνητρο για την ένταξη στην παραγωγική διαδικασία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Τελειώστε, κύριε Γκατζή.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Μία πρόταση έχω, κύριε Πρόεδρε. Στους άλλους αφήσατε. Εγώ ένας είμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Όχι, ο κ. Κακλαμάνης πήρε χρόνο από τη δευτερολογία του, παρ όλο που εδικαίουτο πρόσθετο γιατί υπήρχαν και διακοπές. Έχει ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΝΔ και δευτερολογία. Εσείς, όπως γνωρίζετε από τον Κανονισμό, δεν έχετε δευτερολογία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε, δεν έχω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Υπάρχει, όμως, ήδη μεγάλη ανοχή. Σας παρακαλώ, λοιπόν, να ολοκληρώσετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Τελευταία πρόταση είναι η ίδρυση και η ανάπτυξη σε πανελλαδικό επίπεδο δημοσίου δικτύου προστατευόμενων εργαστηρίων που να λειτουργεί με κοινωνικό έλεγχο για τις κατηγορίες των αναπήρων, όπως η νοητική υστέρηση κλπ., που δεν μπορούν να ενταχθούν από μόνες τους στην παραγωγική διαδικασία.

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, τελειώνοντας να πω και

κάτι ακόμη επειδή είναι σοβαρό. Μίλησε ο κύριος Υπουργός για το σχέδιο κοινωνικής ενσωμάτωσης όπου εικεί υπάρχει σεβασμός των δικαιωμάτων χωρίς διακρίσεις.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας αναφέρω ένα περιστατικό. Υπάρχει μία κοπέλα η οποία πρέπει να εγχειρισθεί στην Αμερική. Έχει τα χαρτιά και πρέπει να πάει. Και ενώ εδώ δεν μπορούν να την εγχειρίσουν, ο γιατρός του ΙΚΑ δεν δίνουν το χαρτί που να λέει «δεν μπορώ και πρέπει να μεταβεί». Δεν τις πληρώνουν τα οδοιπορικά. Να, λοιπόν, που υπάρχουν διακρίσεις. Και ξέρω άλλες περιπτώσεις που με λίγο μέσο κλπ., από ειδικούς πηγαίνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ευχαριστώ, κύριε Γκατζή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να κάνω μία παρέμβαση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Έχετε το δικαίωμα παρέμβασης, κύριε Υπουργέ. Δεν θα σας το δώσω «κατ» απονομή». Το έχετε.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Δύο φορές ετέθη το θέμα των νοσηλιών του εξωτερικού. Το έθεσε και ο κ. Κακλαμάνης. Τόσο τα ασφαλιστικά ταμεία όσο και το ταμείο του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας για τους άπορους χορηγούν νοσηλεία στο εξωτερικό εφόσον υπάρχει διευθυντής κρατικού νοσοκομείου, ο οποίος θα πιστοποιήσει για την ασθένεια και για την αναγκαιότητα αυτή. Πρέπει, όμως, να υπάρχει ένα κριτήριο. Πρέπει να υπάρχει ένα φίλτρο.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Εγώ δεν είπα αυτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Από και πέρα, κύριε Κακλαμάνη, κανένα ταμείο και κανένα Υπουργείο δεν θα σταματήσει τη νοσηλεία στο εξωτερικό. Και θέλω να σας διαβεβαιώσω πως όλα υπογράφονται και από τα δύο Υπουργεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Καλώς.

Νομίζω πως ο κ. Κωνσταντόπουλος δικαιούται να δευτερολογήσει. Ας τον αφήσουμε.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Δυστυχώς για όλους μας η εικόνα της κοινωνικής πρόνοιας στη χώρα μας είναι αντιστρόφως ανάλογη προς την εικόνα που παρουσιάσατε, κύριε Υπουργέ. Και λέω «δυστυχώς για όλους μας» και κυριολεκτώ, γιατί είναι η εικόνα της χώρας μας, είναι η εικόνα του πολιτισμού μας. Γιατί η εικόνα της κοινωνικής πρόνοιας δεν είναι μόνο η βιτρίνα.

Και θα σας αναφέρω ένα παράδειγμα. Βιτρίνα της κοινωνικής πρόνοιας είναι το Εθνικό Ίδρυμα Αποκατάστασης Αναπήρων, όπου και εκεί έχουμε το οδύμωρο σχήμα οι εργαζόμενοι του Εθνικού Ίδρυματος Αποκατάστασης Αναπήρων, ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, να μην δέχονται την ένταξη τους στο Εθνικό Ίδρυμα Κοινωνικής Φροντίδας σαν αποκεντρωμένη υπηρεσία του ΠΕΣΥ στο Τμήμα Προνοίας, αλλά να θέλουν να ενταχθούν στο αντίστοιχο Τμήμα Υγείας και στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Αν αυτό δεν λέγεται απαξιώση του Τμήματος Προνοίας, τότε τι λέγετε; Και αυτό γίνεται στο χώρο της βιτρίνας της κοινωνικής πρόνοιας στη χώρα μας του Εθνικού Ίδρυματος Αποκατάστασης Αναπήρων.

Και τι να πούμε για τα άλλα ιδρύματα που δεν είναι η βιτρίνα μας, αλλά για τα οποία δεν είμαστε καθόλου υπερήφανοι; Για παράδειγμα: Ψυχολογικό Κέντρο Βορείου Ελλάδος. Είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Ιδρύθηκε το 1963 από το Φιλανθρωπικό Σωματείο «Ψυχολογικού Κέντρου Βορείου Ελλάδος». Βρίσκεται σήμερα στην ίδια κτιριακή κατάσταση, κατάσταση υποδομής, όπως ήταν το 1965, όταν τελείωσε. Βρίσκεται στην ίδια ακριβώς κατάσταση. Εκεί πιθανώς οι εργαζόμενοι θα ήθελαν να ενταχθούν στο Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας. Δεν τους περιλαμβάνετε μέσα στο Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας σαν περιφερειακή αποκεντρωμένη μονάδα του Περιφερειακού Συστήματος Υγείας στο Β' ΠΕΣΥ Κεντρικής Μακεδονίας.

ΚΑΠΑ: Κακοποίηση και παραμέληση παιδιού, προστασία παιδιού, προστασία μητρότητας, προστασία κακοποιημένης μητέ-

ρας και παιδιών. Τι υπάρχει στη Βόρεια Ελλάδα; Απολύτως τίποτα. Ένα τεράστιο κενό που προσπαθεί να καλυφθεί μέσα από το Παπάφειο και από νέες πρωτοβουλίες, οι οποίες γίνονται στα πλαίσια του Παπαφείου την τελευταία στιγμή και δεν έχουν αποδώσει καθόλου αποτελέσματα.

Είπατε προηγουμένως ότι ήταν αποχές το παράδειγμα της επερώτησης στο οποίο σας ανέφερα ότι οι ίδιοι οι ανάπτυροι θα πρέπει να παράγουν την αξιοποίηση των προϊόντων για τους ανθρώπους με αναπηρίες ή αν πάνει υφίσταται αυτό ύστερα από ένα εξάμηνο ή ένα χρόνο με τη λήξη των κοινοτικών επιδοτήσεων.

Σας αναφέρω ένα παράδειγμα: Το 1997 γίνεται το πρόγραμμα στήριξης γονέων, οικογενειών, παιδιών με ειδικές ανάγκες από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Γίνεται ένα θαυμάσιο πρόγραμμα και σας ευχαριστώ εδώ που χρησιμοποιείτε και δική μου βιβλιογραφία του 1987. Και εδώ το πρόγραμμα αυτό έλληξε. Τι γίνεται από κει και πέρα; Το πρόγραμμα λήγει μετά από ένα εξάμηνο ή ένα έτος όταν σταματάει η κοινοτική επιχορήγηση;

Δεν μου απαντήσατε τι γίνεται με τους πρότυπους κανόνες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την εξίσωση των ευκαιριών για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Πρόσφατα εκλεκτοί συνάδελφοι κατέθεσαν σχέδιο νόμου. Απαντήσατε με το άρθρο 9 στο νέο νομοσχέδιο για το Εθνικό Παρατηρητήριο. Σας είπα: Με το νόμο 2430 του 1996 επιβάλλεται να γίνει μία αντίστοιχη επιπροπή που να παρακολουθεί τους πρότυπους κανόνες των Ηνωμένων Εθνών στην πατρίδα μας και να υποβάλει έκθεση στον Πρόεδρο της Βουλής. Τι γίνεται μ' αυτήν την ιστορία;

Σας ρώτησα τι γίνεται με τη συμβατότητα του ελληνικού προνοιακού συστήματος σε σχέση με τους διεθνείς κανόνες, όπου έχουμε τεράστιες παραβάσεις σε δέκα διεθνείς κανόνες τουλάχιστον και υπάρχουν και συνέπειες για τη χώρα μας -και το γνωρίζετε πολύ καλά αυτό- με συγκεκριμένες συστάσεις, οι οποίες έγιναν για το ελληνικό προνοιακό σύστημα.

Αλήθεια, είναι θέματα στα οποία έχετε υποχρέωση να απαντήσετε, κύριε Υπουργέ. Ανέφερα επίσης το παράδειγμα -ήταν αποχές- είπατε για τα ενσωματωμένα σχολεία, τα οποία επαναλαμβάνω ότι πρέπει να υπάρχουν στα προνοιακά ιδρύματα μας.

Γιατί, κύριε Υπουργέ; Γιατί από μικρή ηλικία τα φυσιολογικά -εντός εισαγωγικών- παιδιά και οι γονείς τους πρέπει να έρχονται σε επαφή με τα ανάπτυρα παιδιά και μάλιστα μέσα στα προνοιακά ιδρύματα. Δεν είναι αναχρονιστική πολιτική αυτή. Όταν οι φοιτητές μου πριν από λίγο καιρό λιποθυμούσαν σε πειδή επισκεπτόμασταν τον «ΑΓΙΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟ», τον «ΑΓΙΟ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΑ» και έβλεπαν τους κατάκοιτους εκεί, «την άλλη πλευρά του λόφου», δεν πρέπει να έρχονται σε επαφή από μικρή ηλικία οι -εντός εισαγωγικών- υγείες με τους ανάπτυρους για να έχουν μια ευαισθητοποίηση.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υψηλούργος Υγείας και Πρόνοιας):

Μόνο εσείς το λέτε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Μην διακόπτετε, κύριε Υπουργέ, θα πείτε την άποψή σας στη συνέχεια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Πρέπει να υπάρχει ευαισθητοποίηση από μικρές ηλικίες, κοινά σχολεία, ενσωματωμένα σχολεία, ακόμα και σε αυτούς τους χώρους. Γιατί κανένας σίγουρα δεν έχει κάνει συμβόλαιο με το Θεό, ότι θα είναι μια ζωή υγιής. Και πρέπει ο άνθρωπος να είναι από πολύ μικρός ευαισθητοποιημένος στα θέματα αυτά, γιατί να είστε σίγουροι ότι σε αυτά τα ενσωματωμένα σχολεία έχουν να κερδίσουν και οι υγιείς από τους αναπτύρους, δεν θα κερδίσουν μόνο οι ανάπτυροι από τους υγιείς. Η σχέση είναι αμφιδρομη.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Απελευθέρωση!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, έχετε κάνει σημαντικά βήματα. Βαδίζουμε σ' έναν καλό δρόμο. Αντικείμενο και ουσία της επερώτησης ήταν να βελτιώσουμε την υπάρχουσα κατάσταση, με τη δική μας πίεση ορισμένα πράγματα να βελτιωθούν. Θέλουμε ένα καλύτερο ελληνικό προνοιακό σύστημα. Το έχει ανάγκη η πατρίδα μας, το έχουμε ανάγκη όλοι μας και ιδιαίτερα στα θέματα ίσης μεταχείρισης, εξίσωσης ευκαιριών μπορούμε να κάνουμε τεράστια βήματα.

Έχουμε μείνει σημαντικά πίσω. Έχουμε μείνει σημαντικά πίσω στην πρόσβαση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στο φυσι-

κό περιβάλλον, στα μέσα επικοινωνίας, στα μέσα συγκοινωνίας, στις υπηρεσίες. Εάν δεν θέλουμε να το δούμε, απλώς εθελοτυφούμε.

Κάτι ακόμη που αφορά τους εργαζόμενους στα προνοιακά ιδρύματα. Οι εργαζόμενοι στα προνοιακά ιδρύματα εργάζονται κάτω από εξαιρετικά άσχημες συνθήκες. Ξέρετε πολύ καλά ότι θέλει τεράστια γενναιότητα ψυχής, μεγάλη καρδιά για να δουλέψει κάποιος στα προνοιακά ιδρύματα, ιδιαίτερα στα ιδρύματα κλειστής περιθαλψης.

Αλήθεια, τι κάνουμε γι' αυτούς τους εργαζόμενους; Γιατί πολλοί από αυτούς τους εργαζόμενους απαξιούν να εργάζονται εκεί; Γιατί θέλουμε να μεταταχθούν κάπου αλλού; Γιατί αντιδρούν τόσο πολύ -σας απασχόλησες- οι εργαζόμενοι του Εθνικού Ιδρύματος Αποκατάστασης, της βιτρίνας του προνοιακού ιδρύματος, στην ένταξή τους στο προνοιακό σύστημα και θα επιθυμούσαν την ένταξή τους στο αντίστοιχο Ε.Σ.Υ.; Γιατί δεν δίδουμε κίνητρα και καλύτερους μισθούς, κύριε Υπουργέ, -γιατί όχι: για να είναι περήφανοι αυτοί οι εργαζόμενοι; Εμείς οι ίδιοι πρέπει να είμαστε περήφανοι γι' αυτούς.

Πράγματι, αν δεν προσέχουμε τους εργαζόμενους στο ελληνικό προνοιακό σύστημα, όπως υπάρχει σήμερα, αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι δουλεύουν κάτω από εξαιρετικά άσχημες συνθήκες με ανθρώπους με πολλαπλές αναπηρίες -και ιδιαίτερα στα άτομα με πολλαπλές αναπηρίες-, δεν κάνουμε απολύτως τίποτα. Πρέπει τα φώτα του Υπουργείου Υγείας και Προνοιας να πέσουν σε αυτά τα ιδρύματα, τα οποία πολλές φορές δεν θέλουμε να τα βλέπουμε ή κάνουμε πως δεν υπάρχουν.

Είναι σίγουρα πολύ καλή η αποαστυλοποίηση. Είναι σίγουρα πολύ καλός ο αποδρομισμός, ξέρετε, όμως, πολύ καλά ότι υπάρχουν κατηγορίες παιδιών και ατόμων με πολλαπλές αναπηρίες, τα οποία θα συνεχίσουν να υπάρχουν και να ζουν σε αυτά τα ιδρύματα. Είτε επειδή οι γονείς τους κλείνουν τα μάτια και τα εγκαταλείπουν εκεί είτε επειδή αδιαφορούν είτε επειδή υπάρχει ένα βλέμμα αδιαφορίας του κοινωνικού συνόλου απέναντι σε αυτά τα άτομα, τα ιδρύματα θα συνεχίσουν να υπάρχουν, καλώς ή κακώς.

Εμείς τι κάνουμε, όμως, με αυτά τα ιδρύματα και πώς τα αντιμετωπίζουμε; Είναι πολύ σημαντικό αυτό, κύριε Υπουργέ, και πρέπει να το λάβετε σοβαρά υπόψη, όπως και το θέμα -σας είπα κάτι και το είδατε διαφορετικά- των διευκολύνσεων, όχι απλώς αυτών που υπάρχουν, ένα βήμα παραπάνω. Ένα βήμα παραπάνω καλύτερης αντιμετώπισης, ιδιαίτερα των οικογενειών και των αδελφών των ατόμων με ειδικές ανάγκες, με αναπηρίες, των παιδιών με αναπηρίες, γιατί και αυτοί έχουν τα δικά τους προβλήματα. Δεν υπάρχουν μόνο παιδιά με αναπηρίες, υπάρχουν οικογένειες πλέον ολόκληρες με αναπηρίες, οι οποίες έχουν κτίσει ένα τείχος ολόκληρο και έχουν απομονωθεί από το υπόλοιπο κοινωνικό περιβάλλον τους.

Νομίζω ότι εκεί μπορούμε να δούμε το πρόβλημα στις πραγματικές τους διαστάσεις.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η και Γιαννάκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ-ΚΟΥΤΣΙΚΟΥ: Δεν θα μακρηγορήσω, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υψηλούργε, εγώ συμπεραίνω ότι υπάρχουν δύο ζήτηματα. Το ένα είναι καθαρά πολιτικό ζήτημα. Είναι θέμα αιχμής η προνοιακή πολιτική;

Δεν θέλω να κατηγορήσω τη χώρα μας, αλλά σε όλες τις χώρες που είναι ανεπτυγμένες, αλλά στο όριο μεταξύ της υπό ανάπτυξη χώρας και της ανεπτυγμένης, συνήθως αυτά που απασχολούν είναι τα φορολογικά και οικονομικά προβλήματα.

Αμφιβάλλω εάν η Κυβέρνηση σας στο σύνολό της αντιλαμβάνεται πόσο εξέχουσας σημασίας είναι αυτή η προνοιακή πολιτική, σε μια εποχή μάλιστα που έχουμε είσοδο στη χώρα τόσων πολλών οικονομικών μεταναστών και χρησιμοποιήση των παιδιών τα οποία βλέπουμε στα φανάρια. Αν δεν παρέμβουμε ουσιαστικά, αυτοί μπορούν να γίνουν κατά κάποιο τρόπο παρακολουθητές του οργανωμένου εγκλήματος. Μόνο αυτό αρκεί για να είναι μείζονος πολιτικής σημασίας αυτή η υπόθεση.

Το ένα είναι, λοιπόν, το πολιτικό ζήτημα. Δεν είναι όπως φαί-

νεται τόσο υψίστης προτεραιότητας θέμα. Θεωρείται ως ένα ζήτημα που είναι κατά κάποιο τρόπο περιφερειακό, που μπορεί να λυθεί από ένα μόνο Υπουργείο. Εξ ου και τα θέματα της πρόσβασης στους χώρους από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, η συμπεριφορά του ΥΠΕΧΩΔΕ κ.ο.κ.

Ένα δεύτερο ζήτημα είναι αυτή καθ' εαυτή η σημερινή αντιμετώπιση. Πρώτα απ' όλα η οικογένεια μπορεί να εξακολουθεί να παραμένει σημαντικά υποστηρικτικός θεσμός στην Ελλάδα, αλλά η υπόθεση αυτή ολισθαίνει προς μια κατάσταση όπως είναι σε πολλές άλλες χώρες του κόσμου, ειδικά τις άκρως ανεπιγμένες. Επομένως, χρειάζεται πολύ περισσότερη στήριξη.

Το ερώτημα είναι: Έχει γίνει επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό και όχι μόνο σε κτηριακές υποδομές; Η Ελληνίδα Επίτροπος πέρυσι τον Ιούνιο είπε ότι όλοι στην Ελλάδα ασχολούνται ως προς το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης εάν τελειώνουν γρήγορα τα κτίρια, οι δρόμοι κ.λπ. και δεν πολυασχολούνται βέβαια εάν αυτά είναι σωστά φτιαγμένα. Δεν ασχολούνται με την επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό, ενώ το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης αυτό έχει ως προτεραιότητα αιχμή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΤΟΥΡΙΔΗΣ**)

Βεβαίως είναι φυσικό να συμβαίνουν αυτά με τους εργαζόμενους στον προνοιακό χώρο. Το ερώτημα είναι εάν οι σημερινές απαιτήσεις έχουν σχέση με την πλειοψηφία των εργαζομένων στον προνοιακό χώρο που έχουν μάθει -και δεν φταίνε αυτοί- να δουλεύουν ίσως σε ένα τελείως διαφορετικό σύστημα.

Πριν περάσουμε στη λογική της αυτόνομης διαβίωσης, νομίζω ότι αυτά είναι τα δύο μεγάλα ζητήματα καθώς και το τρίτο, το δίκτυο κοινωνικής φροντίδας. Η σύγκρουση εάν θα είναι στον τομέα υγείας ή στον τομέα πρόνοιας, δεν θα υπήρχε σε καμία άλλη σύγχρονη χώρα. Το δίκτυο κοινωνικής φροντίδας περιλαμβάνει και κύτταρα του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, αλλά ενός ιδιωτικού τομέα που έχει δώσει εξετάσεις και αξιολογεύται.

Επειδή, κύριε Υφυπουργέ, είπατε τη λέξη «αξιολόγηση», θα ήθελα να σας πω ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει καμία αξιολόγηση. Εγώ δεν γνωρίζω αυτήν τη στιγμή καμία έγκυρη αξιολόγηση, η οποία να μπορεί να στέκεται διεθνώς. Δεν υπάρχει αξιολόγηση έργου, ούτε στον οικονομικό ούτε στο διαχειριστικό τομέα. Άρα δεν υπάρχει πολιτική αξιολόγηση στην Ελλάδα. Τώρα μπαίνουμε σε αυτήν τη λογική.

Επομένων πρέπει να βρούμε τρόπους, έστω βήμα-βήμα, να προχωρήσουμε. Όχι απλώς με φιλόδοξα σχέδια όπως με το νέο νομοσχέδιο που πρόκειται να φέρετε, το οποίο στα σχέδια καλό είναι, όταν το διαβάζετε εσείς και οι συνεργάτες σας το βράδυ είναι καταπληκτικό. Έτσι ένιωθα και εγώ όταν είχα αντίστοιχη ευθύνη. Το θέμα είναι πως εφαρμόζεται και υλοποιείται. Όσο για το προηγούμενο που είχε σχεδιασθεί δεν έχει εφαρμοστεί, δεν έχει αποτιμθεί, δεν έχει αξιολογηθεί, άρα στη λέξη «αποτελεσματικότητα» υπάρχει πλήρως ένα μεγάλο ερωτηματικό.

Αυτά είναι τα ερωτήματα και πρέπει να γίνει περισσότερη προσπάθεια στην καθημερινότητα, στο δια ταύτα, κύριε Υφυπουργέ, όχι τόσο στους μεγαλεπιβολους σχεδιασμούς, γιατί υπάρχουν νέα ζητήματα που έχουν ανακύψει στην πρόνοια που ακόμα δεν τα έχουμε αγγίξει καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Στούριδης): Ο κ. Κιλτίδης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, θα ξεκινήσω, αν και απουσιάζει ο συνάδελφος του Κομμουνιστικού Κόμματος, γιατί μάλλον αρεσκόμεθα όλοι να επικετοποιούμε την πολιτική, λέγοντας ότι η Νέα Δημοκρατία θεωρεί σπάταλο το κράτος όταν ασκεί την εμπορία και όταν δημιουργεί επιχειρήσεις στις κοινωνικές υπηρεσίες. Είναι υπέρ εκείνου του κράτους που όσο το δυνατό διευρύνεται.

Αυτό το απέδειξε ιστορικά και όταν δεν υπήρχε Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ελλάδα αναπτυσσόταν και δεν υπολειπόταν αναλογικά σε υποστηρικτικές δομές. Και στην παρένθεση του 1990-1993, μια και παρίσταται η τότε κυρία Υπουργός, όταν δεν δίστασε με γενναιότητα να στηρίξει και την πολύτεκνη οικογένεια και σε άλλους τομείς κοινωνικής πολιτικής να παρέμβει κατά τρόπο αποτελεσματικό.

Όταν αναφέρομαι στα κέντρα κοινωνικής στήριξης, εννοώ αυτό που υπάρχει στο Νομό Κιλκίς, στην πόλη του Κιλκίς. Επισκέπτομαι διαρκώς το Κέντρο Κοινωνικής Στήριξης, που ιδρύθηκε από τη νομαρχία και εκεί μου γίνεται γνωστό διαρκώς, ότι μόνο η μισθοδοσία και κατ' ελάχιστο οι λειτουργικές δαπάνες καλύπτονται. Και γνωρίζω -και είμαι σε θέση να το γνωρίζω, διότι μεταφέρω την πραγματικότητα- ότι όλα τα υπόλοιπα καλύπτονται από τη λεγόμενη ιδιωτική πρωτοβουλία ή, αν το θέλετε, φιλανθρωπία.

Αυτό γνωρίζω, αυτό σας καταμαρτυρώ και νομίζω ότι ήσασταν κοινωνός και στην πόλη του Κιλκίς όταν έγινε αυτή η συζήτηση. Εάν κάπι έχει αλλάξει, με ευχαρίστηση να το δεχθώ.

Και για τους αγρότες, τους ανήμπορους και κατάκοιτους -έφυγε ο κ. Φαρμάκης- εννοούσα και εννοώ πολύ απλά ότι δυστυχώ από το 1998, το δεύτερο άτομο που χρειάζεται σε συνεχή βάση βοήθεια, όχι περιστασιακά για ορισμένες ανάγκες -ένας άνθρωπος ανήμπορος να αντιδράσει- δεν είναι με τις ίδιες διαδικασίες των λοιπών ασφαλιστικών ταμείων. Πρέπει επιτέλους από τότε που ο ΟΓΑ έγινε ανταποδοτικό ασφαλιστικό σύστημα, αυτού του είδους οι παροχές να εξισωθούν.

Θα μείνω, όμως στο καίριο θέμα των Κέντρων Αποθεραπείας και Αποκαταστάσεων.

Κύριε Υπουργέ, εσείς έχετε προχωρήσει και έχουμε συνεργαστεί. Επιτέλους, όμως, μπροστά μας δεν βρίσκονται πρόσωπα, βρίσκεται η Ελληνική Κυβέρνηση, η οποία επί δέκα έτη δεν θεσμοθετεί. Ενώ υπάρχει νόμος, προεδρικό διάταγμα, για κέντρα αποθεραπείας και αποκαταστάσεως, δυστυχώς δεν προχωράει τίποτα. Αναφέρατε πέντε τα οποία είναι ήδη περιλαμπτρα κτίρια του δημοσίου. Τι περιμένετε και εκεί; Να τα επιχοργείτε με 120.000 το κρεβάτι, ενώ υπάρχουν ιδιωτικά περιλαμπτρα Κέντρα Αποκαταστάσεως και Αποθεραπείας; Έρχεται το ΚΕΣΥ και λέει 720.000 το μήνα έναντι των 20.000.000 στο εξωτερικό. Τέτοια κέντρα αποκαταστάσης και αποθεραπείας ανήμπορων ανθρώπων υπάρχουν στο εξωτερικό. Θα κλείνουμε τα μάτια μας σε αυτά;

Εγώ σέβομαι και εκτιμώ την προσπάθεια του Υπουργείου Υγείας, που είμαι γνώστης ότι ναι, προχωρήσει στην κατηγοριοποίηση αυτών των κέντρων. Προχωρήσατε και αποδεχθήκατε τη γνωμοδότηση του ΚΕΣΥ. Είναι ανάγκη, όμως, να το ακούσει η Κυβέρνηση. Και η ευθύνη σε αυτό το θέμα, κύριε Υπουργέ, είναι συλλογική και όχι προσωπική.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Στούριδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο για δεκατρία λεπτά να δευτερολογήσει.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απαντώ βέβαια στα ερωτήματα που έχουν τεθεί στην επερώτηση και δεν επεκτείνομαι σε άλλα ζητήματα, τα οποία έχουν θέσει οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας.

Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να επιμείνω σε κάτι, γιατί πραγματικά πρέπει να γίνουν πολύ σημαντικά βήματα ακόμη στο χώρο της κοινωνικής φροντίδας, στο χώρο της πρόνοιας. Άλλα επιβάλλεται να αναγνωρίσουμε και αυτά που έχουν γίνει μέχρι σήμερα.

Πρέπει να πούμε, κύριε Κωνσταντόπουλε, ότι τα ΑΜΕΑ, είκοσι δύο σε όλη την Ελλάδα με κόστος δισεκατομμυρίων και με στελέχωση και με έναρξη της λειτουργίας τους, είναι μία πραγματικότητα και ένα έργο το οποίο ολοκληρώθηκε.

Πρέπει να παραδεχθούμε την ανάπτυξη μιας επιδοματικής πολιτικής. Γιατί πρέπει να ξέρετε ότι πριν μερικά χρόνια επιδόματα στην Ελλάδα έπαιρναν μόνο οι τυφλοί και οι κωφοί και τις επιδόματα.

Πρέπει να δούμε την ανάπτυξη παιδικών σταθμών. Και θα συμφωνήσω με την παρατήρηση ότι δεν έχουμε καλύψει αυτήν τη στιγμή που μιλάμε -ελπίζουμε να καλύψουμε με τα προγράμματα που τώρα έχουμε σχεδιάσει- όλες τις ανάγκες της χώρας. Άλλα οι χίλιοι τετρακόσιοι σταθμοί είναι πραγματικότητα στην Ελλάδα.

Να μην επεκταθώ περισσότερο στη βοήθεια στο σπίτι, σε άλλες προνοιακές δομές, σε άλλες πρωτοβουλίες νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, τα ΚΑΠΗ παλαιότερα κλπ.

Πρέπει ακόμη να στηρίξουμε την προσπάθεια υλοποίησής του, δύοτι οι συντελεστές για την υλοποίησή του είναι πάρα πολλοί. Δεν εξαρτάται από μία νομοθετική πρωτοβουλία ή από μία υπουργική απόφαση ή από μια χρηματοδότηση. Όλα αυτά είναι εξασφαλισμένα. Προκηρύχθηκαν σε δεκατρία περιφερειακά προγράμματα αυτές οι δράσεις, ογδόντα κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων σε αστικές και ημιαστικές περιοχές, τριάντα κέντρα κοινωνικής υποστήριξης και δημιουργικής απασχόλησης απόμων με αναπτυξίες εκεί που δεν υπάρχουν τα ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ, καθώς και κάλυψη των αναγκών της χώρας σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και ένα πρωτοβάθμιο δίκτυο κοινωνικών υπηρεσιών τετρακοσίων επιστημόνων σε συνεργασία με την αυτοδιοίκηση.

Έχω εδώ το μέχρι σήμερα απολογισμό αυτής της υλοποίησης. Είναι ικανοποιητικός. Υπερβαίνει το 50% του στόχου, έχοντας προκηρύξει όχι το σύνολο των χρηματοδοτήσεων και αναμένοντας έξι περιφέρειες να μας δώσουν τα δικά τους αποτελέσματα. Χρειάζεται, όμως, να το γνωρίζουμε και να το σηρίζουμε.

Οι τοπικές υπηρεσίες, κύριε Κακλαμάνη, θα δώσουν απαντήσεις στα προβλήματα των τηλεοπτικών παραθύρων στα οποία αναφερθήκατε, διότι ο πολίτης πέρα από το γείτονα ή το συγγενή –δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε το δίκτυο της κοινωνικής αλληλεγγύης που πρέπει να υπάρχει και είναι αναντικατάστατο– πρέπει να έχει την κοινωνική υπηρεσία του δήμου του στην οποία θα μπορεί να προσφύγει όταν αντιμετωπίζει ένα οξύ πρόβλημα. Αυτά τα τοπικά προγράμματα τώρα τα αναπτύσσουμε.

Ξεκινά τη λειτουργία του επίσης, σε λίγους μήνες και ήδη έχει στελεχωθεί και έχουν ολοκληρωθεί οι κτιριακές υποδομές, το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας με τη γραμμή SOS στην οποία θα μπορούν να προσφεύγουν οι πολίτες όταν αντιμετωπίζουν ένα ακραίο κοινωνικό πρόβλημα.

Σχετικά με τον εθελοντισμό πρέπει να πω ότι έχει θεσμοθετηθεί με τον ν. 2646. Ήδη έχουμε προχωρήσει στην κατάρτιση του μητρώου εθελοντικών οργανώσεων. Ζεκινάμε διαδικασίες πιστοποίησης. Ενισχύουμε εθελοντικές πρωτοβουλίες με προγραμματικές συμβάσεις για να μπορούμε να έχουμε στοχειώδη απολογισμό στο έργο των εθελοντικών πρωτοβουλιών και ένα κοινωνικό έλεγχο.

Αναφέρθηκατ στην προσβασιμότητα των κτιρίων. Από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης χρηματοδοτήθηκαν πρωτοβουλίες προσβασιμότητας που ξεπερνούν τα 13 δισεκατομμύρια δραχμές. Στις δημοκρατικές πολιτείες δεν σκοντάφτουμε μόνο όταν έχουμε κακούς θεσμούς και κακές πολιτικές, αλλά και εκεί που δεν υπάρχουν οι άνθρωποι για να μετασχηματίσουν το θεσμό και την πολιτική σε πραγματικότητα. Πέντε νομαρχίες ανταποκρίθηκαν όπως και εννέα δήμοι. Γι' αυτό προηγουμένων αναφέρθηκα στην αναγκιότητα στήριξης και ενίσχυσης τέτοιων πολιτικών απ' όλους.

Σχετικά με το Εθνικό Ίδρυμα Αποκατάστασης Αναπήρων, σας είπα, κύριε Κωνσταντόπουλε, ότι όλο το προνοιακό σύστημα θα ενταχθεί στα πειριφερειακά συστήματα υγείας. Αυτό από μόνο του αποτελεί μία αναβάθμιση και εξασφαλίζει τη διασύνδεση με αυτές τις υπηρεσίες. Οι εργαζόμενοι εκεί εργάζονται σ' ένα χώρο όπου δοκιμάζονται οι ανθρώπινες αντοχές και κορυφαία ανθρώπινα συναισθήματα. Έχουν την υποστήριξη μας. Γ' αυτά τα ιδρύματα υπάρχει ένα συνολικό σχέδιο αναβάθμισης τόσο στις κτιριακές υποδομές που ξεπερνά τα 5,5 δισεκατομμύρια, όσο και στην προμήθεια σύγχρονου εξοπλισμού. Επιπλέον μέσα στο 2002 υπολογίζουμε να προσλάβουμε διακόσια ογδόντα άτομα για να ενισχύσουμε την στελέχωση αυτών των δύσκολων ιδρυμάτων της πρόνοιας.

Έγινε κουβέντα σχετικά με την αναποτελεσματικότητα της προνοιακής μας πολιτικής και πιστεύω ότι είναι ένα σημείο αιχμής που οποίο αξίζει να συζητήσουμε. Υπάρχουν ορισμένες βασικές προϋποθέσεις αποτελεσματικότητας αυτής της πολιτικής.

Πρώτα απ' όλα πρέπει να πούμε ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός εκδηλώνεται με πολλές μορφές, έχει πολυδιάστατο χαρακτήρα οικονομικό, κοινωνικό, πολιτισμικό, γεωγραφικό. Τις περισσότερες φορές είναι δύσκολο να διακρίνουμε την αιτία ενός προβλήματος και γι' αυτό δεν μπορούμε να δύσκολης τη

σωστή απάντηση. Χρειάζεται συλλογή, επαλήθευση και αξιολόγηση πληροφοριών που αφορούν στις ανάγκες του ατόμου αλλά χρειάζεται και συνεχής επεξεργασία και ανάλυση ώστε οι παρεμβάσεις μας να είναι μετρήσιμες, πραγματοποιήσιμες και λειτουργικές.

Γι' αυτό πιστεύουμε ότι με την πλήρη ανάπτυξη του προνοιακού χάρτη θα μπορούμε επιτέλους στη χώρα μας, -αυτήν τη στιγμή δεν μπορούμε- να έχουμε μία εκτίμηση των αναγκών σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Κατά συνέπεια θα μπορέσουμε να κάνουμε και ένα σωστό κοινωνικό σχεδιασμό. Μέσα από τον προνοιακό χάρτη και τους δείκτες που μπορεί να μας δώσει, να κάνουμε αξιολόγηση των πολιτικών μας γιατί υπάρχουν πολιτικές που αποδίδουν και πρέπει να ενισχυθούν και να επεκταθούν και υπάρχουν και πολιτικές που δεν έχουν αποτελέσματα και πρέπει να τις περιορίζουμε ή να τις σταματάμε.

Μία δεύτερη προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητα μιας προνοιακής πολιτικής είναι η υλοποίησή της σε τοπικό επίπεδο και ο εθνικός σχεδιασμός πρέπει να γίνεται με αποκεντρωμένες υπηρεσίες όπου είναι απαραίτητη η πλήρης και ενεργός ανάμειξη της Αυτοδιοίκησης και των πολιτών. Ένα σύγχρονο μοντέλο κοινωνικής φροντίδας δεν νοείται χωρίς την ανάπτυξη υπηρεσιών, σε τοπικό επίπεδο χωρίς τη συμμετοχή και ευθύνη της τοπικής κοινωνίας και Αυτοδιοίκησης. Γιατί; Γιατί η τοπική κοινωνία μπορεί να αντιμετωπίσει καλύτερα και με εξαπομικευμένην προσέγγιση και μόνο αυτή τα προβλήματα των περισσότερο μειονεκτούντων και ευάλωτων μελών της, γιατί τα εντοπίζει ευκολότερα και γνωρίζει καλύτερα τι είδους υπηρεσίες χρειάζονται.

Μια άλλη πολύ σημαντική προϋπόθεση αποτελεσματικότητας του δικτύου κοινωνικής προστασίας στην ευρεία έννοια που το έθεσε και ο κ. Κακλαμάνης, είναι η συνεργασία όλων των φορέων και των υπηρεσιών που εμπλέκονται στο θέμα του κοινωνικού αποκλεισμού ο οποίος είναι πολύ φυσικό να περιλαμβάνει μέτρα σ' ένα ευρύ φάσμα των πολιτικών όπως εκπαίδευση, κατάρτιση, απασχόληση, υγεία, πρόνοια κλπ.

Η αναγκαιότητά, λοιπόν, της εταιρικότητάς και της συνεργασίας των υπηρεσιών που εμπλέκονται ή διαχειρίζονται προγράμματα του δικτύου είναι προφανής και η αντίληψη αυτή πρέπει να διαπερνάει όλο το σύστημα τόσο κεντρικά εάν θέλετε και σε επίπεδο Υπουργειών, για να υπάρχει ένας ενιαίος κοινωνικός σχεδιασμός όσο και σε τοπικό επίπεδο για να μπορεί παραδείγματος χάρη η κοινωνική υπηρεσία στην οποία θα προστέξει ο πολίτης για το πρόβλημά του, να του εξασφαλίσει απασχόληση ή κατάρτιση σε διασύνδεση με τις αντίστοιχες υπηρεσίες.

Τέλος, μια σημαντική προϋπόθεση που νομίζω ότι την αντιλαμβανόμαστε όλοι, είναι η εναρμόνιση και η σύγκλιση κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής. Η οικονομική ανάπτυξη και το κοινωνικό κράτος πρέπει να αποτελούν ισοβαρείς προτεραιότητες για όλους μας. Γιατί αν το οικονομικό χωρίς το κοινωνικό και το πολιτικό είναι απάνθρωπο, και είναι, και το κοινωνικό χωρίς το οικονομικό, δηλαδή χωρίς τους πόρους δεν είναι παρά ένα ευχολόγιο, ένας δωρεάν βολεταρισμός και συχνά μια φθηνή δημιουργία.

Θα ήθελα να κλείσω, κάνοντας μία αναφορά στο δημογραφικό, το οποίο συζήτηθηκε και δεν πρόλαβα να θίξω στην πρώτη μου παρέμβαση. Θέλω να κάνω μία διόρθωση και να τονίσω ιδιαίτερα αυτό που είχα πει και στη συζήτηση της πρότασης νόμου.

Περισσότερο από τα καλοπροαίρετα μέτρα για ένα σοβαρό πρόβλημα το οποίο όλοι παραδεχόμαστε, είναι να δούμε το ζήτημα ποια από τα μέτρα που κατά καιρούς έχουμε θεσμοθετήσει είναι αποτελεσματικά και βοηθούν την πολύτεκνη οικογένεια ή αν αποτελούν κίνητρα για μια οικογένεια να αποκτήσει παιδιά.

Είχα πει τότε ότι το Υπουργείο θα προχωρήσει στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων και της επιδοματικής πολιτικής, ώστε να προχωρήσουμε στην ενίσχυση εκείνων των μέτρων που αποδίδουν.

Αναπτυγμένοι στην Ελλάδα εφαρμόζονται εξήντα

δύο δέσμες μέτρων ενίσχυσης της οικογένειας και της πολύτεκνης οικογένειας και είναι μέτρα που έχουν πάρει όλες οι κυβερνήσεις. Ωστόσο, φαίνεται ότι αυτά τα μέτρα δεν αποδίδουν. Επιτέλους, πριν αρχίσουμε να παίρνουμε μέτρα, δημοφιλή ή όχι με προχειρότητα, έχει σημασία να αξιολογήσουμε αυτά που ήδη έχουμε πάρει.

Σας ενημερώνω, λοιπόν, ότι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας έτοιμος δεσμεύθηκε και υποσχέθηκε στη συζήτηση της πρότασης νόμου, υπέγραψε σύμβαση με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών για τη διεξαγωγή εμπειριστατικής μελέτης – τώρα που μιλάμε τρέχει ο χρόνος - που περιλαμβάνει τρεις πολύ λογικές φάσεις: Πρώτον, αποτίμηση των μέχρι τώρα μέτρων δημογραφικής πολιτικής. Δεύτερον, καταγραφή και ανάλυση της διεθνούς εμπειρίας και τρίτον βέβαια προτάσεις για να προχωρήσουμε σε οριστικές αποφάσεις και νομοθετικές πρωτοβουλίες.

Τώρα, όσον αφορά το θέμα, κύριε Κακλαμάνη, της ψηφοφορίας που δεν έγινε, γνωρίζετε ότι υπάρχει συνταγματική προβλεψη όχι μόνο για την ψηφοφορία, αλλά ακόμη και για τη συζήτηση, η οποία έγινε κατά παραχώρηση. Όταν δεν υπάρχει έκθεση από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους δεν μπαίνει για συζήτηση μία πρόταση νόμου.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Δεν υπήρχε, όχι γιατί έφταιγαν οι προτείνοντες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ως προς το δημογραφικό, κύριε Υπουργέ, πρέπει να έρετε ότι υπάρχει και το πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής και ότι τα αποτελέσματα της επιδότησης του τρίτου παιδιού στη Θράκη από μεριάς της εκκλησίας έχουν τουλάχιστον αυξήσει τις γεννήσεις πάνω από το διπλάσιο. Δηλαδή, η επιδότηση του τρίτου παιδιού είναι πολύ σημαντική.

Κύριε Κακλαμάνη, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Για να κλείσουμε εν πάσῃ περιπτώσει αυτή τη συζήτηση, κύριε Υφυπουργέ και να έχει κάποια αξία, πρέπει όσα ειπώθηκαν απόψε, τουλάχιστον εκεί που συμφωνήσαμε, να έχουν μια συνέχεια.

Βέβαια υπάρχει μια σαφής διαφοροποίησή μας. Το έχετε καταλάβει. Εσείς δώσατε και απόψε μεγάλη έμφαση στην επιδοματική πολιτική. Εμείς, το ακούσατε από την πρωτολογία της κας Γιαννάκου, έχουμε άλλη άποψη. Εμείς λέμε ότι πρέπει να γίνει στροφή από τη σημειρινή επιδοματική αντίληψη – αυτή θα μείνει μόνο στα απολύτως απαραίτητα σημεία, γιατί κάποια σημεία είναι απαραίτητα, δεν γίνεται αλλιώς- στην παραγωγική αντίληψη της αποκατάστασης και της κοινωνικοεπαγγελματικής ένταξης και επανένταξης των ατόμων αυτών. Αν μείνουμε στα επιδόματα το χάσαμε το παιχνίδι και σαν χώρα και σήμερα και αύριο.

Βεβαίως είπατε για τους δήμους. Εμείς λέμε ναι, αλλά προσέξτε δεν γίνεται με το σημειρινό καθεστώς στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ξέρετε παραδείγματος χάρη -έχω και εγώ την εμπειρία και η και Γιαννάκου- τι γίνεται στις Βρυξέλλες. Εκεί, ο αντιστοιχος Φ.Α.Π., Φόρος Ακίνητης Περιουσίας, πάει απευθείας στο δήμο και δεν του εισπράττει το κράτος, το Υπουργείο Οικονομικών και ανάλογα αν ο δήμαρχος είναι δικός μας, το δίνουμε και αν δεν είναι, δεν του δίνουμε. Το κράτος έχει απλώς την υποχρέωση να ελέγχει την διαχείριση των πόρων και την αποτελεσματικότητα στις δράσεις που έχουν καθοριστεί. Διαφορετικά τι τα ρίχνουμε όλα στους δήμους; Δεν γίνεται διαφορετικά. Θα μου πείτε είναι χρόνιο. Δεν είστε μόνο εσείς και εμείς το είχαμε έτσι και εσείς εξακολουθείτε και το έχετε έτσι.

Επομένως, το λέω σαν μία αντίληψη που επικρατεί στην Ελλάδα. Εκεί είναι άλλη αντίληψη. Οι τοπικές κοινωνίες έχουν αυξημένες αρμοδιότητες, αλλά έχουν και αυξημένα έσοδα και μάλιστα πρωτογενή, απευθείας -και όχι μέσω της κυβέρνησης- και ανάλογα όπως είπαμε έτσι ή αλλιώς. Εκεί, λοιπόν, σας είπαμε και πού συμφωνούμε σαν πολιτική σκέψη. Σας λέμε και πώς πρέπει να γίνει σε ό,τι αφορά τους δήμους.

Και τρίτον και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, διότι ειπώθηκαν αρκετά πράγματα. Είχαμε κάνει την πρόταση στο Υπουργείο, στον Υπουργό Υγείας σε άλλη επερώτηση και το λέω και

σε σας απόψε.

Εμείς είχαμε πει σε προαιρετική βέβαια βάση, όχι υποχρεωτική, μικρές και μεσαίες κλινικές οι οποίες ούτε όλες είναι σε καλή κατάσταση ποιοτικά ούτε όλες παρέχουν καλή περιθαλψη να τους δοθούν όμως κίνητρα ενδεχομένως και δάνεια, αν θέλετε, ολίγον επιεική και να μετεξελιχθούν σε κέντρα φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης. Αντιλαμβάνεσθε τη χρηματόπτητη βεβαίως με το σκεπτικό που είπε και ο κ. Κιλτίδης, γιατί αυτό είναι και μια πραγματικότητα. Τι σημαίνει αυτό για νοσοκομεία κυρίως των μεγάλων αστικών κέντρων, πόσα κρεβάτια θα απεγκλωβιστούν και πόσο καλύτερη θα είναι η κατάσταση. Δεν το προχωρήσε ο κύριος Υπουργός. Μας είπε ναι, εδώ πριν μήνες. Είπε ότι είναι ωραία ιδέα, ακούω να το λέει στους μονολόγους του στην τηλεόραση όταν βγαίνει «θα κάνουμε, θα κάνουμε» και δεν έχει προχωρήσει σε τίποτα. Θα ήταν πολλές ξέρετε προαιρετικά -εμείς δεν θέλουμε να πούμε υποχρεωτικά- που θα έσπειδαν από αλλαγή χρήσης, εκσυγχρονισμό κλπ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Δημοσίους ή ιδιωτικού;

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Και για ιδιωτικού δικαίου λέω, βεβαίως κάτω από ενιαίες προδιαγραφές που ποιοτικά να είναι το ίδιο. Γι' αυτό εξάλλου θα υπάρχει και η οικονομική ενίσχυση μέχρι την αλλαγή χρήσης. Άλλα τώρα σωστά μου υπενθυμίζει ο κ. Κιλτίδης υπάρχουν κάποιες λίγες τέτοιες και δεν έχουν κάνει συμβάσεις στο δημόσιο. Προτιμά δηλαδή να κρατά ένα κρεβάτι που το στερεί από κάποιον άλλο σε ένα νοσοκομείο με πολύ μεγαλύτερο νοσήλιο. Δεν έχει γίνει, δεν έχει προχωρήσει. Κοιτάξτε το και σεις. Άλλο να μου πείτε προγραμματισμός στο χώρο της υγείας, άλλο στης πρόνοιας. Άλλα δεν είναι και τελείως άλλο. Κάπου αυτά πάνε και παράλληλα και κάπου συναντώνται. Συζητήστε το, προχωρήστε το και ξεκινήστε απ' αυτές που δεν υπάρχουν συμβάσεις. Πηγαίνετε να ελέγχετε, δείτε αν έχουν τις προδιαγραφές, και αν τις έχουν γιατί δεν κάνουν τις συμβάσεις. Διαφορετικά τώρα θα ερχόμαστε, θα συζητάμε εμείς θα σάς λέμε, εσείς θα αντιλέτε, εμείς θα προτείνουμε, κάπου θα συμφωνούμε και δεν θα προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η απόφαση να εντάξουμε το δευτεροβάθμιο ουσιαστικά σύστημα και το τριτοβάθμιο της πρόνοιας στα περιφερειακά συστήματα υγείας δημιουργεί το καλύτερο υπόβαθρο για τέτοιες πρωτοβουλίες όπως αυτή που αναφέρατε. Θέλω, όμως, κατηγορηματικά να επιμείνω σε κάτιο το οποίο ανέφερα και προηγουμένως. Η πρόνοια θα ενταχθεί στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση ή δεν μπορούμε να μιλάμε σοβαρά για πρόνοια στην Ελλάδα. Βεβαίως, είναι ένα ξεκίνημα, και κάθε αρχή είναι κορυφαία πράξη δημιουργίας, αλλά είναι και μια δύσκολη προσπάθεια την οποία, όμως, θα στηρίξουμε και πιστεύω ότι θα καταφέρουμε να πετύχουμε.

Σχετικά με το θέμα των πόρων εγώ θα σας πω το εξής: Αυτήν τη στιγμή χρηματοδοτούμε από εθνικούς και κοινωνικούς κυρίως πάρους τα προγράμματα της.

Ήδη υπάρχει μια συμφωνία, επειδή σωστά θέσατε το θέμα της βιωσιμότητας, τόσο με την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήσων, όσο και με το Υπουργείο Εσωτερικών, ώστε μέρος των κεντρικών αυτοτελών πόρων που δεν υπερβαίνει το 5% να γραφτούν σε ειδικό κωδικό στο μέλλον που θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα αυτών των προβλημάτων.

Πέρα, όμως από τα θέματα των πολιτικών τα οποία συζητήσαμε, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να σας πω ότι κανένας κοινωνικός σχεδιασμός δεν είναι εφαρμόσιμος όταν δεν υπάρχει και η συνείδηση στην κοινωνία για να μπορέσει να υλοποιηθεί και προσκρούει σε παγιωμένες κοινωνικές πεποιθήσεις, προκαταλήψεις και στερεότυπα.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Αυτό είναι αλήθεια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Χρειάζεται αλλαγή νοοτροπίας και αντιλήψεων και αυτό είναι κάτιο που δεν συμβαίνει ούτε αυτόματα ούτε αυθόρμητα. Χρειάζεται την προσπάθεια όλων μας. Χρέος μας είναι να αντιπαλέψουμε φαινόμενα κοινωνικής εγωπάθειας και να απαξιώσουμε

το μοντέλο του ατομοκεντρικού πολίτη. Θα έλεγα χαρακτηριστικά ότι έχουμε ανάγκη το πρότυπο όχι του ισχυρού ανθρώπου. Έχουμε ανάγκη το πρότυπο ενός αρχοντικού ανθρώπου που εκπέμπει ποιότητα και πολιτισμό που δεν επιδεικνύει τη δύναμή του στους αδυνάτους στην καθημερινή ζωή, που είναι ευπατρίδης και ξέρει να προσφέρει αναδεικνύοντας ανεκτίμητα χαρίσματα αλληλεγγύης. Αυτό ας είναι ένα σημαντικό μήνυμα που βγαίνει από τη σημερινή συζήτηση και αυτό ας είναι ένα σημαντικό καθήκον που μας αφορά όλους.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση της υπ' αριθμόν 29/30-11-2001 επερώτησης των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικώς με την κατάσταση της Κοινωνικής Πρόνοιας.

Ερωτάται το Σώμα: Δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 21.26' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Τρίτη 5 Φεβρουαρίου 2002 και ώρα 18.00 με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων β) νομοθετική εργασία σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που σας έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ